

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

lausuntopyyntö 7.10.2024, UUDELY/1772/2024

Hausjärvi-Inkoo 2 x 400 kilovoltin voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelma

Fingrid Oyj:n hankkeessa tarkastellaan uuden 2 x 400 kilovoltin sähkönsiirtoyhteyden rakentamista Hausjärven Hikiältä Inkoon sähköasemalle. Tarkasteltavan voimajohtoreitin pituus on noin 167 kilometriä, josta uuteen maastokäytävään sijoittuu noin 80 kilometriä. Lopulliset voimajohtoreitit ja pylväspaikat suunnitellaan yleissuunnittelu-vaiheessa. Hankkeen toteuttamatta jättäminen ei ole mahdollista, koska se rajoittaisi valtakunnallista sähkön siirtoa.

Tarkasteltavat voimajohtoreitit sijoittuvat seuraaviin kuntiin: Hausjärvi, Riihimäki, Hyvinkää, Nurmijärvi, Vihti, Siuntio, Lohja ja Inkoo.

Asuinrakennukset, lomarakennukset ja muut häiriintyvät kohteet

Alle 100 metrin etäisyydelle suunnitellusta voimajohtoreitistä sijoittuu yhteensä 42 asuinrakennusta ja 29 lomarakennusta. Voimajohtoreitistä 100–300 metrin etäisyydelle sijoittuu yhteensä 408 asuinrakennusta ja 138 lomarakennusta. Nykytilanteessa olemassa olevalle voimajohtoalueelle sijoittuu yksi lomarakennus. Uudelle johtoalueelle on jäämässä kaksi lomarakennusta. Asuinrakennuksia ei sijoitu voimajohtoreitille tai sen reunavyöhykkeelle. Alle 500 metrin etäisyydelle voimajohtolinjauksesta sijoittuu yksi koulu ja kaksi päiväkotia.

Arviointiselostuksessa sähkö- ja magneettikenttiä tullaan kuvaamaan käyrädiagrammein. Diagrammeissa esitetään sähkö- ja magneettikenttien voimakkuus ja ulottuminen käyrinä nykytilanteessa ja tulevassa tilanteessa. Koronapurkausten aiheuttamaa melua tarkastellaan aiempien mittaus- ja tutkimustietojen perusteella ja verrataan ulkomelun melutason ohjearvoihin.

Talousvesi

Voimajohtoreitille tai sen läheisyyteen sijoittuu neljä vedenhankinnan kannalta tärkeää pohjavesialuetta ja kolme vedenhankintakäyttöön soveltuvaa pohjavesialuetta.

Uudellamaalla voimajohtoreitti sijoittuu kolmelle vedenhankinnan kannalta tärkeälle pohjavesialueelle ja yhdelle vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueelle. Uudenmaan maakuntakaavayhdistelmässä on annettu suunnittelumääräyksiä pohjavesialueelle rakentamisesta.

Arviointiohjelman mukaan aiemmissa Fingrid Oyj:n voimajohtohankkeissa ei ole muualla todettu olevan vaikutuksia pohjaveteen tai kaivoveden laatuun tai määrään.

Lausunto

Etelä-Suomen aluehallintoviraston peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualueen ympäristöterveydenhuoltoyksikkö lausuu asiasta seuraavaa:

Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö pitää tarpeellisena, että arviointiselostuksessa arvioidaan mahdollisia vaikutuksia vedenottamoihin, mikäli rakentamistoimenpiteitä tehdään lähellä vedenottamoita. Yleissuunnitteluvaiheessa on tarpeellista selvittää, sijaitseeko voimajohtolinjan lähialueella talousvesikaivoja, jotta niiden sijainti voidaan rakentamisessa tarvittaessa ottaa huomioon ja estää mahdolliset vaikutukset talousveden laatuun ja määrään. Kaavoissa annetut suunnittelumääräykset pohjavesialueelle rakentamisessa tulee hankkeessa ottaa huomioon.

Muilta osin arviointiohjelmasta ei ole huomautettavaa.

Ympäristöterveydenhuollon
ylitarkastaja

Erja-Riitta Tarhanen

Tiedoksi

Etelä-Hämeen ympäristöterveys
Hyvinkään kaupunki, ympäristöterveys
Keski-Uudenmaan ympäristökeskus, ympäristöterveys
Espoon seudun ympäristöterveys
Lohjan ympäristöterveyspalvelut
Eteläkärjen ympäristöterveys

Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Postiosoite: PL 1, 13035 AVI
Puhelinvaihde: 0295 016 000
kirjaamo.etela@avi.fi | www.avi.fi

Tämä asiakirja ESAVI/36895/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ESAVI/36895/2024 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Tarhanen Erja-Riitta 16.10.2024 16:27

ETELÄKÄRJEN YMPÄRISTÖTERVEYS
Hangon toimipiste
Santalantie 2
10 900 HANKO

LAUSUNTO

31.10.2024

Ingegerd Grün-Maja 044-744 65 93

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Viite: UUDELY/1772/2024, lausuntopyyntö 7.10.2024

Fingrid Oyj:n Hikiä (Hausjärvi) - Inkoo 2x400 kV:n voimajohtohanketta koskeva ympäristövaikutusten arviointiohjelma

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on pyytänyt Inkoon kunnan ympäristöterveysviranomaisen lausuntoa Fingrid Oyj:n Hikiä (Hausjärvi) - Inkoo 2x400 kV:n voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Lausunnot tulee toimittaa viimeistään 5.11.2024. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toimii hankkeessa YVA-lain tarkoittamana yhteysviranomaisena. Eteläkärjen ympäristöterveys on osallistunut hankkeen seurantar ryhmään.

Fingrid Oyj:n hankkeessa tarkastellaan uuden 2 x 400 kilovoltin sähkönsiirtoyhteyden rakentamista Hausjärven Hikiältä Inkoon sähköasemalle. Tarkasteltavan voimajohtoreitin pituus on noin 167 kilometriä, josta uuteen maastokäytävään sijoittuu noin 80 kilometriä. Toteutuessaan voimajohto on noin 110 kilometriä pitkä. Nykyisen voimajohtoreitin rinnalle rakennettaessa nykyinen voimajohtoalue levenee noin 27–41 metriä. Uudessa maastokäytävässä voimajohtoaukea on leveydeltään noin 42 metriä ja voimajohtoalue noin 62 metriä leveä. Hankkeen toteuttamatta jättäminen ei ole mahdollista, koska se rajoittaisi valtakunnallista sähkönsiirtoa.

Läntinen päävaihtoehto, Inkoo: Inkoon Rankilan alueella läntisen voimajohtoreitin vaihtoehto jakautuu kahdeksi alavaihtoehdoksi, joista toinen jatkaa nykyisen voimajohtoreitin rinnalla ja toinen sijoittuu omaan johtoalueeseen. Läntinen vaihtoehto sijoittuu erilleen nykyisestä voimajohtoreitistä Inkoon alueella vielä kahdesti, sijoittuen asutuksen ulkopuolelle ennen Inkoon sähköasemalle päättymistä.

Itäinen päävaihtoehto, Inkoo: Inkoon Degerbyssä tarkastellaan suunnitellun voimajohtoreitin sijoittumista nykyisen voimajohtoreitin rinnalle ja vaihtoehtoisen reitin sijoittumista suurimpien asutuskeskittymien ohi, myötäillen kantatie 51 linjausta. Itäinen voimajohtoreitin vaihtoehto sijoittuu Stormossen-keidassuon ulkopuolelle nykyisen voimajohtoreitin rinnalla. Inkoossa Tallbackan alueella tarkastellaan läntisen sekä itäisen voimajohtoreitin vaihtoehdon sijoittumista nykyisten voimajohtoreittien rinnalle. Läntisen vaihtoehdon kohdalla tarkastellaan tässä kohtaa vielä poikkeamaa, jonka se tekee sijoittuen tiestön ulkopuolelle eri suunnasta kuin itäinen vaihtoehto. Molemmat vaihtoehdot ylittävät Inkoonjoen samasta kohtaa nykyisten voimajohtoreittien rinnalla (Kuva 4-25). Suunniteltu voimajohtoreitti päättyy Inkoon sähköasemalle, jota ennen läntinen vaihtoehto sijoittuu vielä suoalueiden läpi, kun taas itäinen vaihtoehto puolestaan sijoittuu asutuksen ulkopuolelle.

Lausunto

Itäisellä reitillä voimajohto sivuaa Malmgårdin 1-luokan pohjavesialuetta ja läntisellä reitillä voimajohto sijoittuu Rundmalmin 2-luokan pohjavesialueella. Sekä itäinen että läntinen reitti ylittää Storgårdin 1-luokan pohjavesialueen. Inkoon vesihuoltolaitos ottaa pohjavettä valmistaakseen talousvettä juuri Storgårdin pohjavesialueelta ja on erityisen tärkeätä, ettei pohjaveden laatu tai määrä heikkene. Arviointiohjelman mukaan aiemmissa Fingrid Oyj:n voimajohtohankkeissa ei ole muualla todettu olevan vaikutuksia pohjaveteen tai kaivoveden laatuun tai määrään. Kuitenkin Inkoon terveydensuojeluviranomainen, Eteläkärjen ympäristöterveys, katsoo, että rakentamisen mahdolliset vaikutukset pohjavedelle ja kunnan vedenottamolle on arvioitava. On myös selvitetävää, onko alueella

yksityiskaivoja, joiden veden laatuun tai määrän johtojen rakentaminen voi vaikuttaa.

Inkoon Degerbyssä on yksi päiväkotit, ei kaksi kuten YVA:ssa sanotaan, ja yksi koulu.

Viran puolesta,

Ingegerd Grün-Maja
terveystarkastaja

Katianna Kuula
terveysvalvonnan johtaja

Tiedoksi
Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta

§ 315 Kannanotto Fingrid Oyj:n Hikiä-Inkoo 2x400 kV voimajohtohankkeen
ympäristövaikutusten arviointiohjelmaan
HYD/1313/11.01.00.00/2024

Valmistelija	yleiskaavasuunnittelija Lindqvist Hannu p. 040 155 4275
Muut valmistelijat	kaupunkikehitysjohtaja Marko Kankare p. 040 5152949
Esittelijä	kaupunginjohtaja Luukkonen Johanna
Valmisteluteksti	Fingrid on suunnittelemassa uuden 2x400 kilovoltin voimajohtoyhteyden rakentamista Hausjärven Hikiältä Inkoon sähköasemalle. Ympäristölautakunta on kokouksessaan 24.10.2024 § 61 antanut hallintosäännön mukaisesti lausunnon Uudenmaan Ely- keskukselle kyseisestä voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Uuden Hikiältä Inkooseen johtavan kantaverkon sähkönsiirtoyhteyden avulla ja länsirannikon uusiutuvalla energiantuotannolla voidaan korvata Etelä-Suomen fossiilista tuotantoa ja vastata lisääntyvään sähkön kulutukseen. Tämä edistää Suomen ilmastotavoitteiden saavuttamista ja ylläpitää riittävää sähkön omavaraisuutta. Hyvinkään kaupunki näkee tärkeänä, että uudella 2x400 kV voimalinjalla pystyttäisiin turvamaan myös Hyvinkään kasvava sähköntarve. Hyvinkään keskustaajaman lounaispuolelle ja moottorietien eteläisen liittymän vaikutusalueelle on osoitettu osayleiskaavassa laajoja työpaikka-alueita yhteensä yli 350 ha, jonne voi sijoittua noin 3000 uutta työpaikkaa. Maanhankinta alueella on jo hyvässä vauhdissa ja alueen tarkempi maankäytön suunnittelu on lähdössä liikkeelle. Alueen toteuttamisen pullonkaulaksi on muodostumassa riittävä sähkönsaanti. Edellä todetun lisäksi keskustaajaman uudet asuntoalueet sijoittuvat pääosin keskustaajaman eteläosiin, johon kohdistuu myös merkittäviä sähköntarpeita. Hyvinkään kaupungin näkökulmasta on erityisen tärkeää, että uuden Hikiä-Inkoo voimajohdon avulla pystyttäisiin osaltaan turvaamaan riittävä sähkönsaanti Hyvinkään keskustaajaman ja erityisesti keskustaajaman lounaisosien uusien ja merkittävien työpaikka-alueiden kehittymismahdollisuuksien varmistamiseksi.
Esitys	Kaupunginhallitus päättää antaa perusteluosassa ilmenevän kannanoton Fingrid Oyj:n Hikiä-Inkoo 400 kV voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Lisäksi kaupunginhallitus päättää, että pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.
Päätös	Hyväksyttiin esityksen mukaan. Merkittiin, että tämän pykälän osalta pöytäkirja tarkastettiin kokouksessa.
Täytäntöönpano	Toimenpiteitä varten - Tiedoksi Uudenmaan ELY-keskus (viite UDELY/1772/2024) kaavoitus ympäristösuojelu
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto (Kuntalaki § 136)

Muutoksenhakukielto

Muutoksenhakukiellon peruste: Kuntalaki 136 §

Päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

§ 61 **Lausunto Fingrid Oyj:n Hikiä (Hausjärvi) - Inkoo 2x400 kV:n voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta Viite: UUELY/1772/2024.**

HYD/1313/11.01.00.00/2024

Valmistelija	Ympäristötoimenjohtaja Lavia Mika p. 0400610804
Muut valmistelijat	Yleiskaava-suunnittelija Lindqvist Hannu
Esittelijä	Ympäristötoimenjohtaja Lavia Mika
Valmisteluteksti	Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää Hyvinkään kaupungilta lausuntoa Fingrid Oyj:n Hikiä (Hausjärvi) - Inkoo 2x400 kV:n voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Lausunto on pyydetty toimittamaan viimeistään 5.11.2024.

Hyvinkään kaupungin hallintosäännön 6 Luvun 9 §:n mukaan ympäristölautakunta päättää ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisten kunnan lausuntojen antamisesta.

Ympäristövaikutusten arviointia (YVA) koskevassa lainsäädännössä edellytetään arviointimenettelyn soveltamista jännitteeltään vähintään 220 kilovoltin maanpäällisille voimajohtojen, joiden pituus on yli 15 kilometriä. Arviointimenettelyn tarkoituksena on tunnistaa, arvioida ja kuvata hankkeen todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset ja kuulla viranomaisia ja niitä, joiden oloihin tai etuihin hanke saattaa vaikuttaa, sekä yhteisöjä ja säätiöitä, joiden toimialaa hankkeen vaikutukset saattavat koskea. YVA-menettely jakautuu kahteen päävaiheeseen, jotka ovat arviointiohjelma ja arviointiselostus.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelma on hankkeesta vastaavan laatima suunnitelma tarvittavista selvityksistä sekä arviointimenettelyn järjestämisestä. Hankevastaavana YVA-menettelyssä on valtakunnallinen kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toimii hankkeessa YVA-lain tarkoittamana yhteysviranomaisena. Arviointiohjelma ja kuulutus löytyvät ympäristöhallinnon verkkosivuilta www.ymparisto.fi/Hikia-Inkoo-voimajohto-YVA.

Hankkeessa tarkastellaan uuden 2x400 kilovoltin voimajohtoyhteyden rakentamista Hausjärven Hikiältä Inkoon sähköasemalle. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (YVA-menettely) tarkastellaan voimajohtoreittejä noin 167 kilometriä, joista uuteen maastokäytävään sijoittuu noin 80 km. Hankkeen toteutuessa Hikiä-Inkoo -voimajohto on noin 110 kilometriä pitkä. Nykyisen voimajohtoreitin rinnalle rakennettaessa nykyinen voimajohtoalue levenee noin 27-41 metriä. Uudessa maastokäytävässä voimajohtoaukea on leveydeltään noin 42 metriä ja voimajohtoalue noin 62 metriä leveä. Tarkasteltavat johtoreitit sijoittuvat seuraaviin kuntiin: Hausjärvi, Riihimäki, Hyvinkää, Nurmijärvi, Vihti, Siuntio, Lohja ja Inkoo. Tarkasteltava reittiyhteys koostuu kolmesta reittiosuudesta, jossa Hikiä-Passanmäki osuus sijoittuu osittain Hyvinkäälle. Osuudella tarkastellaan olemassa olevan voimajohdon rinnalle sijoittuvaa maastokäytävää noin kuusi kilometriä ja uutta maastokäytävää noin 39 kilometriä. Hausjärven Rämpsenkulman ja Hyvinkään välillä on kaksi alavaihtoehtoa.

Hanketta ja ympäristövaikutusten arviointiohjelmaa esitellään kaikille avoimissa yleisötilaisuuksissa. Hyvinkäällä esittelytilaisuus on 22.10.2024 klo 18-20, Laurea-ammattikorkeakoululla, Helene-auditoriossa, Uudenmaankatu 22.

Esitys Hyvinkään kaupungin ympäristölautakunta päättää todeta Uudenmaan ELY-keskukselle lausuntonaan seuraavaa:

Hyvinkään pohjoisosassa on esitetty kaksi reittivaihtoehtoa. Näistä läntinen reitti kulkee Usminkallion yli. Usminkallion on osa valtakunnallisesti arvokasta kallioaluetta. Kallion kohoo noin 60 metriä (m) Vantaanjokilaakson ja Paalijoen kanjonin yläpuolelle. Korkeat (35-55 m) mastorakennelmat rikkoisivat kaunista maisemakuvaa tavalla, jota ei voida sallia. Lisäksi reitti kulkee Vantaanniemen

kalliokiviainesten louhinta-alueen yli, ja tätäkin lienee syytä välttää. Tässä kohdassa reitti ei ole mahdollinen. Läntinen reitti tulisi yhdistää itäisempään reittivaihtoehtoon Hyvinkään ja Riihimäen kaupunkien rajan tuntumassa valtatie 3 vieressä. Läntisen reittivaihtoehdon kulku Usmin kallioidella ja maastonmuodoiltaan jyrkkäpiirteisellä alueella aivan Natura 2000-alueen tuntumassa ei ole maiseman ja luonnonolosuhteiden kannalta hyväksyttävä ratkaisu.

Toinen kohta, missä reitti kulkee maisemallisesti erittäin hankalassa paikassa, on Hopeavuori. Usmin kallioidella mm. Hopeavuori rajaa Kytäjoen arvokasta kulttuurimaisemaa. Voimajohdon tuominen jyrkän kallioreunan yli peltoaukealle on ratkaisu, jota ei voida hyväksyä.

Edellä mainittuihin seikkoihin viitaten tulisi arvintiohjelmaa täydentää siten, että edellä esitetty johtoreitti ja reittien mahdolliset yhdistelmät otetaan mukaan arvioitiin.

Ympäristölautakunta edellyttää, että paikallisesti arvokkaat maisema-alueet on otettava arvioinnissa huomioon.

Tilaisuuksissa on esitetty, että peltopylväsmalli ei tulisi kyseeseen kahden virtapiirin johtimilla. Tämä on kuitenkin monessa paikassa maisemallisesti parempi vaihtoehto kuin vapaasti seisova pylväs. Hyvinkään reittiosuudella voimajohto ei sijoitu olemassa olevaan käytävään, joten yhteispylväsratkaisun toteuttaminen ei vaikuta olemassa olevaan sähköverkkoon. Varsinkin avoimilla peltoalueilla matalamman ja sirompirakenteisen peltopylvään käyttö on perusteltua.

Kytäjoen tulvapellot ovat muuttolintujen levähdysaluetta ja alueella tulee kiinnittää erityistä huomiota pylvästen sijoitteluun ja johtojen näkyvöittämiseen, jotta vältetään linnustovahingoilta. Lisäksi Kytäjoen varren kulttuurimaiseman arvot tulee ottaa huomioon.

Hyvinkään lounaisnurkassa reitti kulkee aivan Isoahteen vieressä. Alueella on vireillä maa-aineslupa kallion louhimiseksi. Tämän vaikutukset linjan sijoittamiseen tulee selvittää.

Valtatien 25 varrella tulee varautua linjan ja pylväitten sijoittelussa siihen, että jollain aikataululla saattaa valtatielle rakentua kaksi lisäkaistaa tai ohituskaistoja lisää. Myös kansallisen vetiverkon suunnitelmat tulee huomioida mahdollisuuksien mukaan.

Kuvasta 5-17 Vantaanjoki, Kytäjoki, Paalijoki ja Keihäsjoen puuttuvat kartalta.

Hyvinkäällä on voimajohdon reittivaihtoehtojen alueella voimassa kolme oikeusvaikutteista osayleiskaavaa: Kytäjän osayleiskaava (voimaantulo 31.5.1995), Keskustaajaman osayleiskaava (voimaantulo 26.11.2014), Kapulan osayleiskaava (voimaantulo 2.10.2015). Kuvissa 5-32 ja 5-33 on vanhentunut ote keskustaajaman osayleiskaavasta.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Täytäntöönpano

Toimenpiteitä varten

kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Tiedoksi

Uudenmaan Ely-keskus

Kaavoitus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto (Kuntalaki § 136)

Muutoksenhakukielto

Muutoksenhakukiellon peruste: Kuntalaki 136 §

Päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

 Annettu tiedoksi sähköisesti

Päivämäärä 5.11.2024

Vastaanottajat Uudenmaan ELY-keskus

Uudenmaan ELY-keskus
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Viite: Fingrid Oyj, Hausjärvi (Hikiä) - Inkoo 2x400 kV voimajohtohanke, UUDELY/1772/2024

Lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Fingrid Oyj suunnittelee 2x400 kV voimajohdon rakentamista Hausjärven Hikiältä Inkoon sähköasemalle. Hankkeessa on käynnissä ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) mukainen arviointimenettely. Tarkasteltavia voimajohtoreittejä on yhteensä noin 167 kilometriä, joista uuteen maastokäytävään sijoittuu noin 80 kilometriä. Toteutuessaan voimajohto on noin 110 kilometriä pitkä. Voimajohto sijoittuu osin Kanta-Hämeen maakunnan ja edelleen Hausjärven kunnan ja Riihimäen kaupungin alueelle. Hausjärven kunnan alueella voimajohto sijoittuu nykyisen 110 kV voimajohdon rinnalle ja omaan uuteen johtokäytävään. Riihimäen kaupungin alueella voimajohto sijoittuu uuteen johtokäytävään.

Hämeen ELY-keskus lausuu voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta ja erityisesti sen Kanta-Hämeen maakunnan alueelle sijoittuvista osuuksista seuraavaa:

Arviointiohjelmassa on esitetty melko selkeästi uuden voimajohtoyhteyden sijoittuminen ja tilantarve. Arviointiohjelmassa esitetty nykytilan kuvauksen tarkkuus ja laajuus, sekä arviointimenetelmät ja erillisselvitykset muodostavat pääosin hyvän lähtökohdan arviointityön toteuttamiselle.

Arviointiohjelmassa vaihtoehtoisia reittivaihtoehtoja on itäistä (I) ja läntistä (L) päävaihtoehtoja lukuun ottamatta kuvattu kuitenkin yleispiirteisemmin alavaihtoehtoina. Selostusvaiheessa tulee kiinnittää huomiota alavaihtoehtojen väliseen vertailuun päävaihtoehtojen ohella, ja esittää sekä arvioida selkeästi eri reittivaihtoehtojen ympäristövaikutusten merkittävyys. Kanta-Hämeen alueella alavaihtoehtojen vaikutusalueella sijaitsee useita vaikutusten arvioinnissa huomioitavia kohteita, joihin kohdistuvia vaikutuksia tulee arvioida alavaihtoehtojen välillä. Alavaihtoehtoista käytetyn termistön tulee olla selkeää ja yhteneväistä läpi arviointiaineiston.

Vaikutukset luonnonympäristöön ja suojeluarvoihin

Arviointiohjelmassa on tunnistettu hankkeen kannalta merkittävimmät luonnonympäristön arvot, ja niihin kohdistuvat vaikutukset pääosin kattavasti. Esitetyt luontoselvitykset ja niissä käytetty tausta-aineisto ovat

4.11.2024

pääosin riittäviä, ja vaikutusten arvioinnissa esitetyt menetelmät ovat perusteellisia.

Luontodirektiivin liitteen IV (a) lajiston osalta tulee liito-oravan, viitasammakon ja lepakoiden lisäksi arvioida vaikutukset muiden tiukasti suojeltujen lajien tunnettuihin esiintymispaikkoihin saatavilla olevien aineistojen perusteella, joista Kanta-Hämeen alueella sijaitsee idänkirsikorenon (LC) mahdollinen lisääntymis- ja levähdyspaikka läntisemmän alavaihtoehdon (P_C-F) välittömällä vaikutusalueella.

Liito-oravaselvityksessä papanahavaintojen on kuvattu jääneen vähäiseksi. Vaikutusten arvioinnissa ja luonnonsuojelulain mukaisen poikkeuslupatarpeen tunnistamisessa tulee kuitenkin huomioida elinympäristöjen mahdollinen tilapäinen tyhjentyminen erityisesti alueilta, joilta on aiempia havaintoja lajista, ja jotka soveltuvat edelleen liito-oravan elinympäristöksi.

Arviointiohjelmassa on tunnistettu maa- ja kallioperän arvokohteet, mutta arviointiohjelmassa esitetty vaikutusten arviointi jää yleispiirteiseksi. Arviointityössä tulee esittää ja arvioida kyseisten kohteiden arvot ja reittivaihtoehtojen vaikutukset niihin. Arvioinnissa tulee huomioida, että kohteilla on geologisten arvojen lisäksi mm. biologisia ja maisemallisia arvoja. Nämä luokitellut arvot tulee esittää arviointiselostuksessa. Arvioinnissa tulee ottaa huomioon pylväspaikkasijoittelun vaikutukset ja lieventämiskeinot suunnitteluvaiheen mahdollistamalla tarkkuudella.

Vaikutukset asutukseen, maisemaan ja maankäyttöön

Arviointiohjelman nykytilankuvauksessa on esitetty riittävällä tavalla alueen voimassa olevien maakunta- ja yleiskaavojen tilanne, sekä tuotu esiin vireillä oleva Kanta-Hämeen vaihemaakuntakaava ja Riihimäen yleiskaava 2050.

Voimajohto sijoittuu Kanta-Hämeen maakunnan alueella paikoin tiiviin asutuksen läheisyyteen, sekä osin alueille, joilla on erityisiä maisema- tai kulttuuriympäristöarvoja. Voimajohtoreitti sijoittuu maisemamaakunnallisen aluejaon perusteella pohjoisimmilta osiltaan Riihimäellä ja Hausjärvellä Hämeen viljely- ja järvimaan maisemamaakuntaan.

Kanta-Hämeen maakunnan alueen hankkeen vaikutusalueelle sijoittuu mm. maakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt Arolammin kylä, Selänojan kylä ja kulttuurimaisema, Hikiän kulttuurimaisema ja Hikiän rautatieasema. Lisäksi vaikutusalueelle sijoittuu paikallisesti merkittäviä rakennetun kulttuuriympäristön kohteita. Maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön läheisyydessä korostuu tarve huolellisesti laadittavalle vaikutusten arvioinnille ja havainnollistamiselle asutuksen ja kulttuurimaisema-arvojen näkökulmasta käyttäen sekä maisema-analyysikarttoja että havainnekuvia.

4.11.2024

Hämeen ELY-keskus huomauttaa, että Hikiän ja Kirkonkylän osayleiskaavan alueelle, Hikiän muuntoaseman eteläpuolelle on myönnetty myönteinen suunnittelutarveratkaisu teollisen kokoluokan aurinkovoimahankkeelle. Hankkeen lainvoimainen lupatilanne tulee varmistaa Hausjärven kunnasta ja ottaa huomioon voimajohtohankkeen suunnittelussa ja vaikutusten arvioinnissa. Hanke on tunnistettu luvussa 6.15 *Muut vaikutukset*, mutta hanke esitetään huomioitavan alueen nykytilankuvauksessa.

Arviointimenetelmät

Hämeen ELY-keskus pitää IMPERIA-hankkeen arviointityökaluja hyvänä lähtökohtana vaikutusten merkittävyyden arvioimiseen. Arviointityön kulku, sekä vaikutuskohteen herkkyyden ja vaikutuksen suuruuden määrittely tulee esittää ja perustella arviointiselostuksessa mahdollisimman läpinäkyvästi ja niin että lukijan on sitä mahdollista seurata. Mikäli jonkin vaikutustyyppin osalta on tarpeen esittää lieventämistoimia, on merkittävyys tarpeen

arvioida ilman toimia ja niiden kanssa. Esitettävien lieventämistoimien on tarpeen olla mahdollisimman konkreettisia. Arviointiohjelmassa on esitetty arviointityön pääpainon kohdetuvan todennäköisiin merkittäviin vaikutuksiin. Tämä painotus vaikuttaa oikeansuuntaiselta esitettyjen vaikutusmekanismien ja nykytilan kuvauksen valossa.

Reittivaihtoehtoista

Riihimäen ja Hausjärven alueella läntisempi alavaihtoehto (P_C-F) sijoittuu alueelle, jonka suunnittelu vaatii huomattavaa yhteensovittamista ja arviointia luonnonympäristön, maisemallisten ja kulttuuriympäristön arvojen suhteen. Alavaihtoehdon välittömällä vaikutusalueella on useita havaintoja luontodirektiivin liitteen IV (a) lajistosta, ja vaihtoehto sijoittuu valtakunnallisesti arvokkaan moreenimuodostuman Kärmeenmäen (MOR-Y03-059) alueelle, Vantaanjoen-Kormun kulttuurimaisemien alueelle ja välittömään läheisyyteen Arolammin kylän kulttuuriympäristöjä. Arviointityössä tulee tunnistaa ja arvioida alavaihtoehtojen useisiin huomionarvoisiin kohteisiin kohdistuvien vaikutusten kokonaisuus.

Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen tehtäviä Hämeessä hoitaa Uudenmaan ELY-keskus, joka antaa arviointiohjelmasta erillisen lausunnon.

Lausunnon valmisteluun on osallistunut johtava asiantuntija Anna-Kaisa Ahtiainen. Asian on esitellyt luonnonsuojeluasiantuntija Teppo Mehtonen ja ratkaissut ylitarkastaja Johanna Flood. Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä.

Tämä asiakirja HAMELY/193/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument HAMELY/193/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Mehtonen Teppo 04.11.2024 08:24

Ratkaisija Flood Johanna 04.11.2024 08:27

Lähtettäjä: hameenliitto@hame.fi
Lähetetty: keskiviikko 30. lokakuuta 2024 8.59
Vastaanottaja: ELY Kirjaamo Uusimaa
Aihe: Vastaus lausuntopyyntöön: UUELY/1772/2024, Fingrid Oyj:n 2x400 kV Hikiä-Inkoo voimajohtohanke, YVA-ohjelma

Luokat: Mikko

Tämä viesti on lähetetty Hämeen liiton asiankäsittelyjärjestelmästä.
Lähetyspäivämäärä: 30.10.2024

Asianumero: HL/387/03.10.00/2024
Lähtettäjä: Mustonen Paula
Lähtettäjän puhelinnumero: 050 375 3218
Lähtettäjän sähköpostiosoite: paula.mustonen@hame.fi

Hämeen liitto kiittää mahdollisuudesta lausua Hikiä-Inkoo voimajohtohankkeen YVA- ohjelmasta. YVA- ohjelma vaikuttaa varsin kattavalta, eikä Hämeen liitolla ole huomautettavaa asiasta.

Hämeen liitto / Regional Council of Häme
Niittykatu 5, 13100 Hämeenlinna, Finland
hameenliitto@hame.fi

@hameenliitto
#hameenliitto
<https://eur03.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fwww.hameenliitto.fi%2F&data=05%7C02%7Ckirjaamo.uusimaa%40ely-keskus.fi%7Cdad19e3dfff0494ff72308dcf8b05d14%7Cd95951a6dfd34a749abbf2b2cb89d671%7C0%7C0%7C638658683568972325%7CUnknown%7CTWFpbGZsb3d8eyJWljiMC4wLjAwMDAiLCJQIjoiV2luMzliLCJB>
[Til6Ik1haWwiLCJXVCi6Mn0%3D%7C0%7C%7C%7C&sdata=P84mcakDNj%2F%2Fy6DzpdARUqs2T2nlwkCHM2%2BMr6PSxU8%3D&reserved=0](https://eur03.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fwww.hameenliitto.fi%2F&data=05%7C02%7Ckirjaamo.uusimaa%40ely-keskus.fi%7Cdad19e3dfff0494ff72308dcf8b05d14%7Cd95951a6dfd34a749abbf2b2cb89d671%7C0%7C0%7C638658683568972325%7CUnknown%7CTWFpbGZsb3d8eyJWljiMC4wLjAwMDAiLCJQIjoiV2luMzliLCJB)

Kommunstyrelsen - Kunnanhallitus

INGÅ/426/11.01.00.01/2024

270 § Ingå kommuns utlåtande om MKB-programmet som gäller Fingrid Abp:s kraftledningsprojekt på 2x400 kV mellan Hikiä (Hausjärvi) – Inkoon kunnan lausunto YVA-ohjelmasta koskien Fingrid Oyj:n 2x400 kV:n voimajohtohanketta välillä Hikiä (Hausjärvi) – Inkoo

Byggnads- och miljönämnden i Ingå har givit sitt låtande 5.11.2024 i egenskap av kommunens miljömyndighet. Kommunstyrelsen uttalar sig om projektet i egenskap av markägare samt med tanke på allmänt intresse. Kommunen har beviljats tilläggstid för utlåtandet fram till 12.11.2024.

Inkoon rakennus- ja ympäristölautakunta on antanut lausuntonsa 5.11.2024 kunnan ympäristöviranomaisen ominaisuudessa. Kunnanhallitus lausuu hankkeesta maanomistajan ominaisuudessa sekä yleisen edun näkökulmasta. Kunnalle on myönnetty lisäaikaa lausunnon jättämiseen 12.11.2024 asti.

**Ekonomiska konsekvenser: -
Anknytning till strategin: -**

Beredare: planläggningschef
Tilläggsuppgifter: aija.aunio(at)inga.fi, 040 524 7056
Föredragande: kommundirektör

**Taloudelliset vaikutukset: -
Yhteys strategiaan: -**

Valmistelija: kaavoituspäällikkö
Lisätietoja: aija.aunio(at)inga.fi, 040 524 7056
Esittelijä: kunnanjohtaja

Förslag:

1. Kommunen uttalar sig följande om MKB-programmet:

Kommunen anser att det är mycket positivt att stamnätets kapacitet förstärks med tanke på kommunens konkurrenskraft och försörjningsberedskap. Projektet omfattar mål som ska anpassas ihop med Ingå.

Med tanke på utvecklandet av samhällsstrukturen har Ingå kommun som mål att utveckla servicenivån vid Ingå station minst på lång sikt liksom även stationsområdets markanvändning för boende och företagsverksamhet. Den alternativa linjen väster om Hamnvägen (L_N-P, programbilaga 1. kartblad 23) kan betydligt försvåra planeringen av Ingå stationsområdets markanvändning.

Förutom att utveckla persontrafik är målet att bygga ett stickspår från Ingå station till hamnen i Joddböle. Byggandet av stickspåret ansluter sig till utvidgningen av TEN-T-nätverket och gäller djuphamnen i Joddböle. Enligt EU-förordningen som trädde ikraft sommaren 2024 ska stickspåret till hamnen som ingår i TEN-T -nätverket byggas före år 2050. Stickspåret har planerats på en allmän nivå år 1995 (liite 2). För förnyandet av planen har beviljats ett anslag men planeringen har inte inletts.

Projektet kommer att påverka privata markägare. För att verkningarna ska kunna bedömas på ett tillräckligt sätt ska materialet kompletteras med uppgifter om byggnader och beviljade bygglov. Kommunen önskar

Esitys:

- 1.

Kunnanhallitus lausuu YVA-ohjelmasta seuraavaa:

Kunta katsoo, että kantaverkon kapasiteetin vahvistaminen on kunnan kilpailukyyn ja huoltovarmuuden kannalta erittäin positiivista. Hankkeeseen sisältyy yhteensovitettavia tavoitteita myös Inkoon osalta.

Yhdyskuntarakenteen kehittämisen osalta Inkoon kunnan tavoitteena on vähintään pitkällä tähtäimellä kehittää Inkoon aseman palvelutasoa sekä asemanseudun maankäyttöä asumiselle ja yritystoimintaan. Satamatien länsipuolinen linjausvaihtoehto (L_N-P, ohjelman liite 1. karttalehti 23) Inkoon aseman kohdalla voi vaikeuttaa merkittävästi alueen maankäytön suunnittelua.

Henkilöliikenteen kehittämisen lisäksi tavoitteena on pistoraitteen rakentaminen Inkoon asemalta Joddbölen satamaan. Pistoraitteen rakentaminen liittyy TEN-T-verkoston laajennukseen koskemaan Inkoon Joddbölen syväsatamaa. Kesällä 2024 voimaan astuneen EU:n asetuksen mukaan TEN-T verkostoon kuuluvan satamaan johtava pistoraide tulee rakennettavaksi ennen vuotta 2050. Pistoraitteen linjauksesta on laadittu yleissuunnitelma vuonna 1995 (liite 2). Suunnitelman uusimiselle on myönnetty määräraha, mutta suunnittelua ei ole käynnistetty.

Hankkeella tulee olemaan vaikutuksia yksityisille maanomistajille. Jotta vaikutuksia voidaan arvioida riittävällä tavalla, tulee aineistoon lisätä rakennustietojen lisäksi tiedot myönnettyistä

Kommunstyrelsen - Kunnanhallitus

fästa speciell uppmärksamhet vid objektet som är i byggnadsskedet väster om Degerby (bilaga 3) och som ligger under det östra linjealternativet.

Ingå är en tvåspråkig kommun med svenska som majoritetsspråk. Kommunen förväntar sig att MKB-beskrivningen är tillgänglig på svenska för alla markägare och andra kommuninvånare.

Kommunen hänvisar också till byggnads- och miljönämndens utlåtande 5.11.2024.

2.
Paragrafen justeras vid mötet.

Bilagor: Bilaga 1. Utdrag ur Ingås nya, godkända generalplan över fastlandsområden, som saknar laga kraft.
Bilaga 2. Stickspårplanen, LT-konsulter 1995
Bilaga 3. Utdrag ur kartblad 21, Degerby

Behandling:

Ordförande Wickström anmälde jäv och deltog inte i diskussionen. Vice ordförande Kainulainen fungerade som ordförande under behandlingen.

Beslut:

Godkändes.

Verkställare: Planläggningschefen
Delgivning: Fingrid Abp
Ändringssökande: ej rätt att söka ändring

rakennusluvista. Kunta haluaa kiinnittää huomiota erityisesti liitteessä 3 osoitettuun, itäisellä linjausvaihtoehdon alle sijoittuvaan rakennusvaiheessa olevaan kohteeseen Degerbyn länsipuolella.

Inkoon on kaksikielinen kunta, jossa enemmistökieli on ruotsi. Kunta esittää, että YVAN selostusvaiheessa kaikki maanomistajille ja muille kuntalaisille tarkoitettu aineisto on saatavilla ruotsinkielisenä.

Lisäksi kunta viittaa Inkoon rakennus- ja ympäristölautakunnan 5.11.2024 antamaan lausuntoon.

2.
Pykälä tarkistetaan kokouksessa

Liitteet: Liite 1. Ote Inkoon hyväksytystä, uudesta manneralueiden yleiskaavasta, ei lainvoimainen
Liite 2. Pistoraidesuunnitelma, LT-konsultit 1995
Liite 3. Ote karttalehdestä 21, Degerby

Käsittely:

Puheenjohtaja Wickström ilmoitti olevansa esteellinen, eikä osallistunut asian käsittelyyn. Varapuheenjohtaja Kainulainen toimi puheenjohtajana asian käsittelyn aikana.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Täytäntöönpanija: Kaavoituspäällikkö
Tiedoksi: Fingrid Oyj
Muutoksenhaku: ei muutoksenhakua

Byggnads- och miljönämnden - Rakennus- ja ympäristölautakunta

INGÅ/426/11.01.00.01/2024

73 § Utlåtande/Lausunto - Program för miljökonsekvensbedömning, kraftledningsprojekt Hikiä, Hausjärvi till Ingå elstation - Ympäristövaikutusten arviointiohjelman, joka koskee 2x400 kilovoltin voimajohtohanketta Hausjärven Hikiältä Inkoon sähköasemalle

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland (NTM-centralen) ber om utlåtande av Ingå kommuns miljöskyddsmyndighet, om programmet för miljökonsekvensbedömning för Fingrid Abp:s kraftledningsprojekt på 2x400 kilovolt från Hikiä i Hausjärvi till Ingå elstation.

Ärendets material nås via länken i utlåtandebegäran som finns som bilaga:

<https://www.ymparisto.fi/sv/medverka/miljokonsekvensbedomning/fingrid-abps-2x400-kv-kraftledning-mellan-hikia-hausjarvi-inga>

I projektet utreds byggandet av en ny kraftledningsförbindelse på 2x400 kilovolt från Hikiä i Hausjärvi till elstationen i Ingå. Ledningssträckningarna som granskas i miljökonsekvensbedömning utgör sammanlagt ca 167 km, varav ca 80 km går i en ny terrängkorridor. Kraftledningen är ca 110 km lång när den är klar. Vid byggandet bredvid den nuvarande kraftledningsrutten breddas det nuvarande kraftledningsområdet med cirka 27–41 meter. I den nya terrängkorridoren är kraftledningsgatan cirka 42 meter bred och kraftledningsområdet cirka 62 meter brett.

Granskade kraftledningssträckningarna är belägna i följande kommuner: Hausjärvi, Riihimäki, Hyvinge, Nurmijärvi, Vichtis, Sjundeå, Lojo och Ingå.

Mellan Kopula–Ingå granskas två huvudalternativ:

Det västra alternativet (L) går i huvudsak parallellt med den nuvarande 110 kilovolts kraftledningen, via Lojo. I det västra alternativet granskas en ca 30 km lång terrängkorridor parallellt med de nuvarande ledningarna och en ca 10 km lång ny terrängkorridor.

Det östra alternativet (I) går i huvudsak parallellt med den nuvarande 400 kilovolts ledningen. I det östra alternativet granskas en cirka 33 km lång terrängkorridor parallellt med de nuvarande ledningarna och en cirka 17 km lång ny terrängkorridor. I Övitsby (Yövilä) -området granskas en uppdelning av det östra alternativet i två delalternativ.

För Ingås del ligger löper de två nya alternativa ledningssträckningarna huvudsakligen vid sidan av de

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) pyytää lausuntoa Inkoon kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta Fingrid Oyj:n Hausjärven Hikiältä Inkoon sähköasemalle suunnitellun 2x400 kilovoltin voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Asian materiaalit löytyvät liitteenä olevan lausuntopyynnön linkin takaa:

<http://www.ymparisto.fi/Hikia-Inkoo-voimajohto-YVA>

Hankkeessa tarkastellaan uuden 2x400 kilovoltin voimajohtoyhteyden rakentamista Hausjärven Hikiältä Inkoon sähköasemalle. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (YVA-menettely) tarkastellaan voimajohtoreittejä noin 167 kilometriä, joista uuteen maastokäytävään sijoittuu noin 80 km. Hankkeen toteutuessa Hikiä-Inkoo -voimajohto on noin 110 kilometriä pitkä. Nykyisen voimajohtoreitin rinnalle rakennettaessa nykyinen voimajohtoalue levenee noin 27-41 metriä. Uudessa maastokäytävässä voimajohtoaukea on leveydeltään noin 42 metriä ja voimajohtoalue noin 62 metriä leveä.

Tarkasteltavat johtoreitit sijoittuvat seuraaviin kuntiin: Hausjärvi, Riihimäki, Hyvinkää, Nurmijärvi, Vihti, Siuntio, Lohja ja Inkoo.

Välillä Kopula-Inkoo tarkastellaan kahta päävaihtoehtoa:

Läntinen päävaihtoehto (L) sijoittuu pääosin nykyisen 110 kilovoltin voimajohdon rinnalle kiertäen Lohjan kautta. Läntisessä vaihtoehdossa nykyisten voimajohtojen rinnalle sijoittuvaa osuutta on noin 30 kilometriä ja uutta maastokäytävää noin kymmenen kilometriä

Itäinen päävaihto (I) sijoittuu pääosin nykyisen 400 kilovoltin voimajohdon rinnalle. Itäisessä vaihtoehdossa nykyisten voimajohtojen rinnalle sijoittuvaa osuutta on noin 33 kilometriä ja uutta maastokäytävää noin 17 kilometriä. Yövilän (Övitsby) alueella tarkastellaan itäisen vaihtoehtoon erkaantumista kahdeksi alavaihtoehtoksi.

Inkoon osalta vaihtoehtoiset uudet voimajohtoreitit sijoittuvat pääosin nykyisten voimajohtoreittien rinnalle.

Inkoossa Rankilan alueella läntinen voimajohtoreitin

Byggnads- och miljönämnden - Rakennus- ja ympäristölautakunta

befintliga kraftledningarna.

I Rankila i Ingå har det västra sträckningsalternativet två underalternativ: det ena går parallellt med den nuvarande kraftledningen och det andra har ett eget ledningsområde som går via Rankilavägen.

I Degerby går det östra sträckningsalternativet går den planerade ledningssträckningen parallellt med den nuvarande. Underalternativen är I_G-H och I_F-G som syns i sektionsritningarna.

Det östra sträckningsalternativet fortsätter västerut från Degerby norr om den skyddade mossen Stormossen parallellt med den nuvarande ledningssträckningen.

I närheten av Ingå station går både det västra och det östra sträckningsalternativet huvudsakligen vid sidan av de nuvarande ledningssträckningarna, men i Tallbacka avviker det västra alternativet västerut i en ny terrängkorridor. Båda alternativen går över Ingå å på samma ställe som de nuvarande ledningssträckningarna.

Den planerade ledningssträckningen upphör vid elstationen i Ingå. Före stationen går det västra alternativet huvudsakligen bredvid nuvarande kraftledningar genom Joddböle Stormossens gamla torvtäkt medan det östra alternativet går i en ny terrängkorridor mellan Bredsmossens skyddsområden.

Ruttalternativen beskrivs närmare i MKB-programmet.

Projektet kan enligt sökande inte lämnas därhän, eftersom elöverföringen inte i framtiden kan skötas med dagens stamnät och redan beslutade nätinvesteringar utan menliga begränsningar i överföringskapaciteten eller äventyrande av driftsäkerheten.

**Ekonomiska konsekvenser: -
Anknytning till strategin: -**

Beredare: miljöchefen
Tilläggsuppgifter: julia.scheinin(at)inga.fi, 050 471 5525
Föredragande: miljöchefen

Förslag:

Byggnads- och miljönämnden beslutar ge utlåtandet som finns i bilagan.

Bilagor:

-Utlåtande, Program för miljökonsekvensbedömning, kraftledningsprojekt Hikiä, Haus-järvi till Ingå elstation
-Begäran om utlåtande

Beslut:

Godkändes.

vaihtoehto sijoittuu kahtena alavaihtoehtona, joista toinen sijoittuu nykyisen voimajohtoreitin rinnalle ja toinen sijoittuu omaan johtoalueeseen kiertäen Rankilantien kautta.

Degerbyssä suunniteltu voimajohtoreitti sijoittuu nykyisen voimajohtoreitin rinnalla. Alavaihtoehdot ovat I_G-H och I_F-G, jotka näkyvät poikkileikkauskuvissa.

Itäinen vaihtoehto jatkuu Degerbystä länteen suojellun suoalueen Stormossenin pohjoispuolelle nykyisen voimajohtoreitin rinnalla.

Inkoon aseman alueella läntinen sekä itäinen suunnitellun voimajohtoreitin vaihtoehto sijoittuu pääosin nykyisten voimajohtoreittien rinnalle, mutta Tallbackassa läntinen vaihtoehto poikkeaa siitä länteen uudessa johtoaukeassa. Molemmat vaihtoehdot sijoittuvat Inkoonjoen yli samasta kohtaa nykyisten voimajohtoreittien rinnalla.

Suunniteltu voimajohtoreitti päättyy Inkoon sähköasemalle, jota ennen läntinen vaihtoehto sijoittuu nykyisten voimajohtojen rinnalle Joddbölen Stormossenin vanhan turvetuotantoalueiden läpi ja itäinen vaihtoehto sijoittuu uuteen johtoaukeaan Bredsmossenin suojelualuiden välissä.

Reittivaihtoehdot on kuvattu tarkemmin arviointiohjelmassa.

Hankkeen toteuttamatta jättäminen ei ole hakijan mukaan mahdollista, koska sähkönsiirtoa ei voida tulevaisuudessa hoitaa nykyisellä kantaverkolla ja jo päätetyillä verkkoinvestoinneilla ilman haitallisia siirtokapasiteettirajoituksia tai vaarantamatta käyttövarmuutta.

**Taloudelliset vaikutukset: -
Yhteys strategiaan: -**

Valmistelija: ympäristöpäällikkö
Lisätietoja: julia.scheinin(at)inga.fi, 050 471 5525
Esittelijä: ympäristöpäällikkö

Esitys:

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää antaa liitteessä olevan lausunnon.

Liitteet:

-Lausunto, Ympäristövaikutusten arviointiohjelman, joka koskee 2x400 kilovoltin voima-johtohanketta Hausjärven Hikiältä Inkoon sähköasemalle
-Lausuntopyyntö

Päätös:

Hyväksyttiin.

Täytäntöönpanija: ympäristöhallinto
Tiedoksi: ELY

Byggnads- och miljönämnden - Rakennus- ja ympäristölautakunta

Muutoksenhaku: ei muutoksenhakua

Verkställare: miljöförvaltningen

Delgivning: NTM

Ändringssökande: ändring kan ej sökas

Program för miljökonsekvensbedömning, kraftledningsprojekt Hikiä, Hausjärvi till Ingå elstation - Ympäristövaikutusten arviointiohjelma, joka koskee 2x400 kilovoltin voimajohtohanketta Hausjärven Hikiältä Inkoon sähköasemalle

I de båda ruttalternativen placeras de nya kraftledningarna huvudsakligen vid sidan av befintliga kraftledningar. På basen av den information som angetts i MKB-programmet, kan inverkningarna ändå vara betydande.

I båda alternativen påverkas den omedelbara närmiljön för många fast- och fritidsboende. Fastighetsägarna bör aktivt delaktiggöras i MKB-processen och det ska utredas hurudana konsekvenser projektet kan leda till för dem. Det är mycket viktigt att materialen finns tillhanda även på svenska. I det östra alternativet ligger känsliga objekt i närheten, Degerby skola och daghem.

Höjden på de nya kraftledningsstolparna kommer i medeltal att vara 50 meter, så projektet kommer ha en betydande inverkan på landskapet. I det östra alternativet betyder det att negativa ingreppen i landskapsbilden förstärks på nationellt och regionalt värdefulla landskapsområden.

Vid båda alternativ för ledningssträckningarna finns flera ekologiska korridorer på regional nivå som bör beaktas. I bedömningen ska man därtill beakta konnektiviteten mellan livsmiljöer på mindre skala.

Breddade ledningsgator leder till förlust av livsmiljöer och randeffekter i nya områden. Nya ledningskorridorer leder till ytterligare fragmentering av ett redan mycket fragmenterat landskap.

För att kunna bedöma effekterna på naturens mångfald på lokal skala behöver naturinformationen kompletteras. För Ingås del ger inte den i kraft varande generalplanen tillräcklig information om värdefulla objekt. Man bör använda de inventeringar som togs fram i samband med förnyandet av fastlandsplanen, och därtill på vissa områden göra nya kartläggningar av de naturtyper som påverkas.

En detaljplaneändring är aktuell i Joddböle och i någon mån finns det aktuell naturinformation att tillgå om detaljplaneområdet. Det är särskilt viktigt att bevara detaljplanområdets eventuella skyddszon runt industriområdet samt naturen som blir utanför detaljplaneområdet så intakt som möjligt. En ny ledningskorridor mellan Bredsmossens skyddsområden är inte ett godtagbart alternativ, pga. de naturvärden som har konstaterats där.

I Ingarskila å med Solbergån och sidofåror- och bäckar ska öringen beaktas i all bedömning och planering. Restaurering av öringens livsmiljöer har krävt och kräver fortsättningsvis stora insatser. Grumling av vattendrag bör förhindras och eventuell förekomst av sura sulfatjordar beaktas. I Ingå finns ett stort behov för åtgärder för att återställa utdikade våtmarker och anlägga vattenvårdskonstruktioner, och detta arbete får inte försvåras. Punkt 5.4.4. bör kompletteras med Ingå Stormossen-Torpmossen som ingick i kompletteringen av skyddsprogrammet för myrmarker.

Där man inte kan undvika förlust och utarmning av livsmiljöer, bör man i miljökonsekvensbedömningen utreda möjligheterna till ekologisk kompensation.

--

Molemmassa reittivaihtoehdoissa uudet voimajohdot sijoitetaan pääasiassa nykyisten voimajohtojen rinnalle. YVA-ohjelmassa esitettyjen tietojen perusteella vaikutukset saattavat silti olla merkittävät.

Molemmissa reittivaihtoehdoissa vaikutukset kohdistuvat lukuisten vakituisten asukkaiden ja vapaa-ajanasukkaiden lähiympäristöön. Kiinteistöjen omistajia tulee aktiivisesti osallistaa YVA-menettelyyn, ja hankkeen heihin kohdistuvat vaikutukset tulee arvioida. On erityisen tärkeää, että kaikki materiaalit löytyvät myös ruotsiksi. Itäisessä vaihtoehdossa voimajohtoalueen lähistöllä sijaitsee herkkiä kohteita, Degerbyn koulu ja päiväkot.

Uusien voimajohtopylvästyoppien korkeus on keskimäärin noin 50 metriä, joten hanke tulee vaikuttamaan olennaisesti maisemaan. Itäisessä vaihtoehdossa kielteiset maisemavaikutukset valtakunnallisesti ja alueellisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin vahvistuvat.

Molemmissa reittivaihtoehdoissa on useita alueellisen tason ekologisia käytäviä, jotka on otettava huomioon. Arvioinnissa on lisäksi kiinnitettävä huomiota elinympäristöjen kytkeytyneisyyteen myös pienemmässä mittakaavassa.

Levennetyt johtoalueet johtavat elinympäristöjen häviämiseen ja reunavaikutuksiin uusilla alueilla. Uudet johtoalueet pirstovat entuudestaan jo erittäin pirstoutunutta maisemaa.

Jotta luonnon monimuotoisuuteen kohdistuvia vaikutuksia voitaisiin arvioida paikallisella tasolla, luontotietoja on täydennettävä. Inkoon osalta voimassa oleva manneralueiden yleiskaava ei anna arvokkaista luontokohteista riittävästi tietoa. On hyödynnettävä manneralueen yleiskaavan uudistamisen yhteydessä laadittuja inventointeja, ja lisäksi joillakin alueilla tulisi tehdä uusia kartoituksia vaikutusten kohteena olevista luontotyypeistä.

Joddbölessä on vireillä asemakaavamuutos ja kaava-alueelta on saatavilla jonkin verran ajantasaista luontotietoa. On erityisen tärkeää säilyttää kaava-alueen mahdollinen teollisuusalueen ympärille muodostuva suojavyöhyke sekä kaava-alueen ulkopuolelle jäävä luonto mahdollisimman eheänä. Uusi johtokäytävä Bredsmossenin suojelualueiden väliin ei ole hyväksyttävä vaihtoehto siellä todettujen luontoarvojen vuoksi.

Ingarskilanjoen ja tämän sivuhaaran Päivölänjoen ja näiden sivu-uomien ja purojen valuma-alueella Ingarskilanjoen arvokas taimenkanta on otettava huomioon kaikessa arvioinnissa ja suunnittelussa. Taimenen elinympäristöjen kunnostamiseen on panostettu ja panostetaan yhä paljon. Vesistöjen sameutumista on ehkäistävä ja happamien sulfaattimaiden mahdollinen esiintyminen on otettava huomioon. Inkoossa on suuri tarve toimenpiteille ojitettujen suoalueiden ennallistamiseksi ja vesienhallintarakenteiden rakentamiseksi, eikä tätä työtä pidä vaikeuttaa. Kohtaan 5.4.4. tulisi lisätä Inkoon Stormossen-Torpmossenin suoalue, joka sisältyi soidensuojeluohjelman täydennysohjelmaan.

Jos elinympäristöjen häviämistä ja köyhtymistä ei voida välttää, YVA:ssa on selvitettävä mahdollisuutta ekologiseen kompensaatioon.

5.11.2024

Uudenmaan ELY-keskus
Kirjaamo

Viite: UUDELY/1772/2024

Fingrid Oyj:n 2x400 kV:n voimajohto välillä Hikiä (Hausjärvi) – Inkoo

Fingrid Oyj suunnittelee uuden 2x400 kilovoltin voimajohtoyhteyden rakentamista Hausjärven Hikiältä Inkoon sähköasemalle. Tarkasteltavia voimajohtoreittejä on yhteensä noin 167 kilometriä, joista uuteen maastokäytävään sijoittuu noin 80 kilometriä. Toteutuessaan voimajohto on noin 110 kilometriä pitkä. Johtoreitit sijoittuvat seuraaviin kuntiin: Hausjärvi, Riihimäki, Hyvinkää, Nurmijärvi, Vihti, Siuntio, Lohja ja Inkoo. Kunnista Nurmijärvi sijoittuu Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen toimialueelle.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus painottaa vaikutusten arvioinnissa seuraavaa:

Arviointiohjelmassa on tunnistettu hyvin hankkeen kannalta keskeiset ympäristön luontoarvot ja niihin kohdistuvat vaikutukset. Esitetyt luontoselvitykset ja niissä käytetty tausta-aineisto ovat pääosin riittäviä, ja arviointiohjelmassa esitetyt menetelmät ovat perusteellisia muodostaen hyvän lähtökohdan arviointityölle.

Pohjavesistä

Voimajohtoreitti kulkee Nurmijärven alueella yli kolmen kilometrin matkan niin Kiljavan 1E- kuin Nummenpään 1E-luokan pohjavesialueilla. Lisäksi Passanmäen sähköaseman suunnittelualue ulottuu Nummenpään pohjavesialueelle. YVA-ohjelmassa on sivulla 152 todettu, ettei voimajohtohankkeilla ole todettu olevan vaikutuksia pohjaveteen. Mahdollisia vaikutuksia on kuitenkin tunnistettu voivan aiheutua rakentamisen ja kunnossapidon aikaisista polttoaine- ja kemikaalivuodoista. YVA-menettelyssä tulisi tarkastella, voiko myös pylväiden perustamistavoista (esim. paaluttaminen) aiheutua vaikutuksia pohjaveteen ja vedenottoon. Lisäksi tulee arvioida Passanmäen sähköaseman mahdolliset vaikutukset pohjaveteen ja vedenottoon sekä huomioida vedenottamojen sijainnit ja niiden suoja-alueet. Fingridin internet-sivuilla todetaan tavoitteena, ettei uusia muuntoasemia sijoitettaisi pohjavesialueelle. Sähköasemien, muuntoasemien, kytkinlaitosten ja muuntamoiden pohjavesiriskin aiheuttaa pääasiassa niiden sisältämä öljy, joka useimmiten on raakaöljystä jalostettua mineraaliöljyä. Sähköasemilla ja muuntoasemilla voi olla kymmeniä satoja-tuhansia kuutioita öljyä lähinnä jäähdystystä varten. Pohjavesialueella sijaitsevien sähkövarastojen, muuntoasemien ja kytkinlaitosten aiheuttama suurin riski on niiden rikkoontuminen tai tulipalo, jolloin öljytuotteet ja kemikaalit sekä maametallit voivat päästä pohjaveteen ja levitä laajalle alueelle sammutusvesien tai muiden sammutusaineiden mukana (Afry 2023: Nurmijärven pohjavesialueiden suojelusuunnitelma). Nurmijärven pohjavesialueiden suojelusuunnitelman (ei vielä hyväksytty) mukaan sähköasemia ei tule sijoittaa pohjavesialueelle.

YVA-ohjelman sivun 67 taulukon 5.2 kuvatekstissä todetaan virheellisesti, että luokka 1E olisi ”muu vedenhankintakäyttö, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riip-

puvainen”. Kyseessä on kuitenkin ”vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen”. Lisäksi sivun 68 kuvissa 5-12 ja 5-13 ei ole esitetty pohjavesialueiden ulko- eikä muodostumisalueiden rajoja, kuten olisi pitänyt.

Luontoarvoista

Luonnonympäristöjen pirstoutuminen ja ekologisten yhteyksien heikkeneminen ovat Uudenmaan alueella suuri haaste luonnon monimuotoisuudelle. Voimajohdon reittivaihtoehdot sijoittuvat useiden luonnonsuojelualueiden ja arvokkaiden luontokohteiden välisille metsäalueille. Arvioinnissa tulisi selvittää rakentamisvaiheen sekä maanpäällisten rakenteiden vaikutukset arvokkaisiin luontokohteisiin, ekologiseen verkostoon (mm. liito-oravan kulkuyhteydet) ja laajojen yhtenäisten metsäalueiden kokonaisuuksiin. Uudenmaan maakuntakaavan mukaisten viheryhteystarpeiden toimivuus osana ekologista verkostoa tulee varmistaa hankealueella. Kyseessä on valtavan mittaluokan hanke, jolla on väistämättä merkittäviä vaikutuksia luontoarvoihin. Erityisesti johtoauekasta varten välttämätön mittava puustonpoisto usean kunnan alueella on merkittävä heikennys hiilinieluihin, minkä vaikutuksia tulee arvioida tarkasti.

YVA-selostuksessa tulee ottaa esiin ekologinen kompensatio, joka tämän mittakaavan hankkeessa on välttämätöntä. Hankkeessa aiheutetut luontoarvojen heikennykset tulee kompensoida muualla, pääasiassa lähialueilla. Myös uusi EU:n ennallistamisasetus velvoittaa parantamaan luonnon tilaa sekä edistämään ilmastomuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista. Ennallistamisella ja kompensatiolla tulee olla hankkeessa merkittävä rooli ja painoarvo.

Nurmijärven alueella reittivaihtoehdot sivuavat Sääksjärveä länsipuolelta. Järvi kuuluu Kalkkilampi-Sääksjärvi Natura-alueeseen ja on tärkeää, että alueelle tehdään Natura-arvio. Reitti halkoo Nurmijärven ja Hyvinkään rajalla linnustollisesti arvokasta tärkeää MAALI-aluetta, ja reittivaihtoehtoja vertailtaessa on syytä arvioida lintujen törmäysriskiä voimajohtoihin.

Pienvesistä

Nurmijärvellä suunnitellulla sähköasema-alueella sijaitsee Aromäen lähde (Perttula-Rajamäki-Röykä voimajohdon ympäristöselvitys 2018), joka on vesilain 2:11 mukainen lähde. Lähteen läheisyydessä on ilmakuvien ja metsänkayttöilmoitusten perusteella tehty vuonna 2019 hakkuita, jotka ovat voineet vaikuttaa lähteen luonnontilaisuuteen. Lähteet ovat Etelä-Suomessa jo valmiiksi erittäin uhanalainen luontotyyppi, ja edelleen lähteitä tuhoutuu jatkuvasti maankäyttömuutosten ja hakkuiden myötä. Mikäli Aromäen lähde on edelleen luonnontilainen, luonnontilaisen kaltainen tai siinä on ennallistamispotentiaalia luonnontilaisuuden palauttamiseksi, lähde ei saa vaarantaa sähköasema-alueen sijoittamisessa ja suunnittelussa.

Sääksjärven länsi-/lounaispuolella voimajohtoreitin linja kulkee karttakuvalla osittain Tuomistonojan päällä samansuuntaisesti. Tuomistonoja vaikuttaa kartta- ja ilmakuvatulkinnan perusteella uomalta, joka on kyseisessä kohdassa ainakin osin luonnontilainen ja kulkee meanderoiden selkeiden metsäisten suojavyöhykkeiden ja metsäalueiden keskellä. Tuomistonojan kalastopotentiaalista ei ole olemassa tietoja. Tuomistonojan luonnontilaisuus tulee selvittää. Lähtökohtaisesti voimajohtoreitti ja johtoauekasta tulee alueella sijoittaa niin, ettei Tuomistonojaan kohdistu suojavyöhykkeiden kaventumista. Heti Tuomistonojan vartta kulkevan voimajohtoreittiosuuden eteläpuolella (Tuomistonoja-Peltomäki) sijaitsee kaksi 1990-luvulla kaivettua lampea/vesialuetta, joiden mahdollinen viitasammakon elinympäristö tulee selvittää.

Voimajohtoreitin siirtyessä Leikontien yli sen eteläpuolelle, reitti ylittää sekä Vehkaojan latvahaaran että pääuoman, jotka ovat aiemmin luontoselvityksessä (Nurmijärven Vehkaoja luontotyyppi-kartoitus, Sitowise 2021) todettu vesilain 2:11 mukaisiksi noroiksi. Koko Vehkaojan ympäristö on

todettu arvokkaaksi purolaaksoksi, ja luontotyyppit lähteisiksi lehtokorviksi. Alueella on myös paljon tihkupintoja. **Vehkaojan purolaakso noroineen ja tihkupintoineen on arvokas luontokokonaisuus, jota johtoaukeata varten raivattava käytävä ei saa vaarantaa.** Erityisen tärkeää on huomioitava norojen osalta riittävät suojavyöhykkeet.

Kalastosta

YVA-ohjelmassa ei ole tuotu esiin ollenkaan hankealueen mahdollisia kalastollisia arvoja. Nurmijärven osalta ympäristökeskus toteaa, että alueella sijaitsee paljon potentiaalisia uomia, joilla voi esiintyä taimenta ja/tai muuta uhanalaista tai arvokasta kalastoa. YVA-selostusta varten pitää tehdä selvitys alueen kalastosta ja muista mahdollisista virtavesilajeista sekä arvioida ja ottaa kantaa, miten hanke vaikuttaa uhanalaisten lajien elinolosuhteisiin virtavesissä.

Lausuntoa ovat olleet valmistelemassa ympäristösuunnittelijat Liisa Garcia, Hanna Keinänen ja Annukka Salminen.

Jaana Hietala
vs. ympäristönsuojelupäällikkö

SIGNATORIES

Name	Authentication method	Date and time
Antti Krapu	Strong	05.11.2024 08:53:39 UTC+02
Tuija-Liisa Soininen	Strong	05.11.2024 09:00:23 UTC+02

This document package contains:

- Front page (this page)
- The original document(s)
- The electronic signatures. These are not visible in the document, but are electronically integrated

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document

Lausunto

KHVM/299/2024

01.11.2024

Uudenmaan ELY-keskus
PL 36
00521 Helsinki

Viite Lausuntopyyntö 7.10.2024, UUDELY/1772/2024

Asia **Riihimäki, Hausjärvi, Fingrid Oy:n Hikiä (Hausjärvi) – Inkoo 2x400 kV voimajohdon YVA-ohjelma**

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää Hämeenlinnan kaupunginmuseon – Kanta-Hämeen alueellisen vastuumuseon lausuntoa Fingrid Oy:n Hikiä (Hausjärvi) – Inkoo 2x400 kV:n voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta.

Hankkeessa tarkastellaan uuden 2x400 kilovoltin voimajohtoyhteyden rakentamista Hausjärven Hikiältä Inkoon sähköasemalle. Hankkeen toteutuessa Hikiä–Inkoo -voimajohto on noin 110 kilometriä pitkä. Kanta-Hämeen alueelle voimalinjaa on suunnitteilla noin 11 km, josta puolet Hausjärven Hikiästä Harjusuolle sijoittuu olemassa olevan voimalinjan rinnalle ja puolet Harjusuolta Riihimäen Arolammen kautta Hyvinkään rajalle uuteen maastokäytävään kahdella eri linjausvaihtoehdolla. Nykyisen voimajohtoreitin rinnalle rakennettaessa nykyinen voimajohtoalue levenee noin 27–41 metriä. Uudessa maastokäytävässä voimajohtoaukea on leveydeltään noin 42 metriä ja voimajohtoalue noin 62 metriä leveä. Hankkeen toteuttamata jättämisestä ei pidetä mahdollisena ilman haitallisia siirtokapasiteettirajoituksia tai vaarantamatta valtakunnan sähköverkon käyttövarmuutta.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Voimajohtojen linjauksilta 200 metrin vyöhykkeeltä tunnetaan Riihimäen Arolammen alueelta tällä hetkellä neljä kiinteää muinaisjäännöstä, joista yksi on historiallisen ajan rajapyykki *Pyykinmäki* (muinaisjäännösrekisteritunnus 1000050312) ja kolme kivikautisia asuinpaikkoja *Jusula* (muinaisjäännösrekisteritunnus 694010019), *Kavonkallio* (muinaisjäännösrekisteritunnus 694010016) ja *Toivola* (muinaisjäännösrekisteritunnus 1000000498). Lisäksi edellisten läheisyydestä tunnetaan neljäs kivikautinen asuinpaikka noin 300 metrin etäisyydeltä suunnitellusta voimalinjasta *Jusula S* (muinaisjäännösrekisteritunnus 1000000555). Kivikautiset asuinpaikat liittyvät valtakunnallisesti merkittävään

Silmäkenevan muinaisjärven kivistä asutuksen keskittymään. Kivistä asuinpaikat *Jusula* (694010019) ja *Kavonkallio* (694010016) sekä historiallisen ajan rajamerkki *Pyykinmäki* (1000050312) sijaitsevat suoraan läntisemmän linjausvaihtoehdon suunnitellulla voimajohtoalueella.

YVA-ohjelmassa todetaan, että hankkeen vaikutusalueella suoritetaan vastuumuseon ennakkolausunnon 7.2.2024 (KHVM/38/2024) mukainen arkeologinen inventointi vuoden 2024 aikana. Inventoinnin tulokset eivät ole vielä käytettävissä, mutta se on tilattu Museoviraston arkeologisilta kenttäpalveluilta. Maastotyö on Museoviraston ilmoituksen mukaan aloitettu 28.10.2024. Inventointia edeltävää nykytiedon mukaista lähtötilannetta arkeologisesta kulttuuriperinnöstä ei ole merkitty arviointiohjelman karttaliitteisiin tai käsitelty kattavasti arviointiohjelmassa. Ratkaisua voi pitää ohjelmavaiheessa työteknisistä syistä hyväksyttävänä, koska alueelle on tilattu ja tulossa täydentävä arkeologinen selvitys. Inventoinnin tulokset ja arkeologisen kulttuuriperinnön vaikutukset tulee huomioida hankkeen arviointiselostuksessa ja jatkosuunnittelussa sekä merkitä arkeologiset kohteet asianmukaisesti arviointiselostuksen karttaliitteisiin. Arkeologinen kulttuuriperintö tulee huomioida mm. pylväspaikkojen ja huoltoteiden sijoittelussa sekä rakentamisen ja huoltamisen aikana tehtävissä töissä.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Voimajohdon linjauksen Hikiä, Kekomäki eteläpuolella sijaitsee maakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä (MRKY) kuten *Hikiän kulttuurimaisema*, *Selänojan kylä- ja kulttuurimaisema* sekä *Oma Koti, Erkylä*. Linjauksen Rämpsänselä, Arolampi yhteyteen on suunnitteilla kaksi vaihtoehtoista voimajohtoreittiä, joista toinen kulkee Vantaanjoen-Kormun kulttuurimaisema-alueen kaakkoiskulman läpi. Lisäksi kyseisen voimajohtoreitin välittömässä läheisyydessä sijaitsee maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö *Arolammin kylä*.

Vantaanjoen-Kormun alueen kulttuurimaisema on tasapainoista ja eheää. Maisema-alueen topografia on vaihtelevaa ja pienipiirteistä. Alueen maisemallisen rungon muodostavat metsäselänteet ja niiden väliset viljellyt avoimet laaksot. Vanha asutus on sijoittunut harjujen liepeille. Karjatalous on ollut alueella aiemmin tärkeää ja kaskeaminen on jatkunut alueella pitkään. Kartanokulttuuri on vaikuttanut alueen maisemaan. Kulttuurimaiseman kohokohtia ovat maakunnallisesti merkittävät rakennetut ympäristöt Kormun kartanon kulttuurimaisema sekä Hiivolän kulttuurimaisema.

Hankkeen YVA-ohjelman mukaan alueella suoritetaan maisemaselvitys, jossa arvioidaan maisemaan ja ympäristöön kohdistuvia vaikutuksia muun muassa havainnekuvin. Maisemavaikutusten arvioinnissa painopistealueita ovat arvokkaat maisema- ja kulttuuriympäristökohteet, avoimet peltoaukeat, asutus, tärkeät tiemaisemat sekä virkistysympäristöt. Alueellinen vastuumuseo toteaa, että arviointiselostuksessa hankkeen vaikutuksia tulee tarkastella suhteessa aiemmin mainittuihin kulttuuriympäristön arvoalueisiin ja erityisellä tarkkuudella

Vantaanjoen-Kormun kulttuurimaisema-alueeseen sekä Arolammin kylän maakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön.

museonjohtaja Tuija-Liisa Soininen

arkeologi Antti Krapu

Liitteet

Tiedoksi Hämeen ELY-keskus, Museovirasto

AK / sv

Lausuntopyyntö 7.10.2024, UUDELY/1772/2024

Fingrid Oyj:n Hikiä (Hausjärvi) - Inkoo 2x400 kV:n voimajohtohanketta koskevasta ympäristö-
vaikutusten arviointiohjelmasta

Kirkkonummen kunnalla ei ole lausuttavaa asiassa, koska mitään vaikutuksia ei kohdistu Kirkkonum-
melle.

Simon Store

asemakaavapäällikkö / detaljplanechef

Kirkkonummen kunta / Kyrksätts kommun

Yhdyskuntatekniikan palvelualue / Samhällstekniska serviceområdet

Puhelin / telefon +358447602282

Postiosoite: PL 20, 02401 Kirkkonummi /

Postadress: PB 20, 02401 Kyrksätt

Käyntiosoite: Ervastianie 2, Kirkkonummi

Besöksadress: Ervastvägen 2, Kyrksätt

05.11.2024

Uudenmaan ELY-keskus (Ympäristö ja luonnon-
varat)
PL 36 (Asemapäällikönkatu 14)
00521 HELSINKI

Keski-Uudenmaan alueellisen vastuumuseon lausunto koskien kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj:n Hikiä-Inkoo välistä 2x400 kilovoltin voimajohtohanketta ympäristövaikutusten arviointiohjelmalla

HEL 2024-014290 T 11 01 05

UUDELY/1772/2024

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on pyytänyt Helsingin kaupunginmuseolta/ Keski-Uudenmaan alueelliselta vastuumuseolta lausuntoa kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj:n Hikiä-Inkoo välisen 2x400 kilovoltin voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Museo lausuu asiasta kulttuuriympäristöjen vaalimisen näkökulmasta Nurmijärven ja Hyvinkään osalta.

Uusi voimajohtoyhteys sijoittuu osittain nykyisten 400 tai 110 kilovoltin voimajohtojen rinnalle ja osittain uuteen maastokäytävään. Tarkasteltavia voimajohtoreittejä on yhteensä noin 167 kilometriä, mistä uuteen maastokäytävään sijoittuu noin 80 kilometriä. Toteutuessaan voimajohto on noin 110 kilometriä pitkä. Hanke on osa kantaverkon pitkän aikavälin kehittämissuunnitelmaa. Hanke sijoittuu Uudenmaan maakunnassa Inkoon, Siuntion, Lohjan, Vihdin, Nurmijärven ja Hyvinkään alueelle ja Kanta-Hämeessä Riihimäen ja Hausjärven alueelle.

Hikiän ja Passanmäen välillä tarkasteltavat voimajohtoreitit sijoittuvat pääosin uuteen maastokäytävään. Osuudella on myös kaksi teknistä alavaihtoehtoa. Tällä osuudella tarkastellaan nykyisen rinnalle sijoituvaa maastokäytävää noin 6 kilometriä ja uutta maastokäytävää noin 39 kilometriä. Passanmäestä Siuntion Kopulan asemalle uusi voimajohto sijoittuu suurelta osin nykyisen 400 kilovoltin voimajohdon rinnalle, sen eteläpuolelle. Voimajohtoreitti erkanee nykyisestä voimajohdosta neljässä kohdassa. Tällä osuudella tarkastellaan rinnalle sijoituvaa maastokäytävää noin 14 kilometriä ja uutta maastokäytävää noin 14 kilometriä. Perustusratkaisuna käytettävä pylvästyyppi on kahden 400 kilovoltin voimajohdon yksijalkainen vapaasti seisova teräsrakenteinen ristik-

05.11.2024

kopylväs, jonka ylimmät osat eli ukkosulokkeet ulottuvat noin 45–50 metrin korkeudelle. Pylväsvälit ovat maaston profiilista ja voimajohdon jännitetasosta riippuen noin 400 metriä. Johtoaukean molemmiin puolin sijaitsevat 10 metriä leveät reunavyöhykkeet, joiden puustoa käsitellään 10–25 vuoden välein sähköturvallisuuden ja kantaverkon käyttövarmuuden varmistamiseksi.

Hankkeen toteuttamatta jättäminen ei ole mahdollista, koska sähkönsiirtoa ei voida tulevaisuudessa hoitaa nykyisellä kantaverkolla ja jo päätetyillä verkkoinvestoinneilla ilman haitallisia siirtokapasiteettirajoituksia tai vaarantamatta käyttövarmuutta.

Maisema ja kulttuuriympäristö

Hyvinkäälle suunnitellut voimajohdon jaksot sijoittuvat osin alueelle, jolla on voimassa Kytäjän osayleiskaava (lainvoima 24.5.1995). Hankealueelle on osoitettu kaavassa seuraavia merkintöjä: Maa- ja metsätalousvaltaiset alueet (M, M-1, M-2, MU, MU-2, MT), maankamaran aineiden ottoalue (EO/MU), maatilojen talouskeskusten ja maataloutta tukevien elinkeinojen alue (AM-1). Hyvinkään osalta hankealueella ei sijaitse asemakaavoja.

Nurmijärvelle suunniteltu voimajohdon jakso sijoittuu pieneltä osin Perttulan osayleiskaavan (lainvoima 11.11.2016) alueelle, ja pieneltä osin Lepsämän (lainvoima 11.12.2012) osayleiskaavan alueelle. Perttulan osayleiskaavassa hankealueelle on osoitettu osayleiskaavoissa merkintö: ”Maatalousalue, joka on maiseman kannalta merkittävä (MT-3). Alueella on erityistä merkitystä maiseman ja kyläkuvan kannalta. Alueen säilyminen avoimena ja viljelykäytössä on maiseman ja kyläkuvan kannalta tärkeää. Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 43.2 §:n nojalla määrätään, että alueen pellot tulee säilyttää rakentamattomina kuitenkin siten, että alueella sallitaan maa- ja metsätaloutta palveleva rakentaminen ja mitoituksen osoittamien rakentamismahdollisuuksien toteuttaminen ellei niitä voida toteuttaa tilan muilla alueilla. Rakentaminen tulee tällöin sijoittaa olemassa olevan rakennusryhmän yhteyteen, metsäsaarekkeeseen tai siihen tukeutuen siten, että rakennukset eivät sulje avointa maisemaa. Rakentaminen on sovittava huolella ympäröivään maisemaan ja rakennettuun ympäristöön. Mitoituksen mukainen rakentamismahdollisuuksien enimmäismäärä tiloittain lasketaan yleisten määräysten §:ssä 1–4 esitettyjen perusteiden mukaan. Rakennuspaikan vähimmäiskoko on 5000 m². Maa- ja metsätaloutta palveleva rakentaminen tulee sijoittaa siten, että rakennukset eivät sulje avoimia näkymiä. Alueella on voimassa MRL:n 128 § mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee maiseman muuttamista peltoja metsittämällä. Lisäksi aluetta koskevat yleiset määräykset. Suositus: Alueen peltujen säilyminen viljeltyinä tai hoidettuina niittyinä on suositeltava.” Perttulan

05.11.2024

osayleiskaavan alueella hankealuetta koskee myös kaavamerkintä Maisemallisesti arvokas alue (ma-3). Merkinnällä on osoitettu maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet.

Lepsämän osayleiskaavassa hankealueelle on osoitettu osayleiskaavoissa merkintä: "Maa- ja metsätalousvaltainen alue (M-2). Alueella sallitaan maa- ja metsätaloutta palveleva rakentaminen sekä muu mitoituksen mahdollistama rakentaminen. Mitoituksen mukainen rakentamismahdollisuuksien enimmäismäärä tiloittain lasketaan yleisten määräysten §:ssä 1–4 esitettyjen perusteiden mukaan. Mikäli rakentaminen sijoitetaan ajankohdan 1.1.2000 tilajaotuksen mukaisen tilan edullisimmalla mitoitusvyöhykkeellä sijaitsevalle alueelle, rakennuspaikan vähimmäiskoko on 5000 m², muutoin 10000 m². Rakentaminen on sovitettava ympäröivään maisemaan ja rakennettuun ympäristöön. Lisäksi aluetta koskevat yleiset määräykset."

Nurmijärven Nummenpään tienoilla suunniteltu voimajohtoreitti halkoo maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta Nummenpään kylämaisema. Nummenpää on Nurmijärven vanhoista kylistä parhaiten historiallisen rakenteensa säilyttänyt ryhmäkylä vanhan Tuusula–Vihti-maantien varrella. Ryhmäkylä on tunnettu jo 1500-luvulla. Nummenpään seudulle suunniteltu voimajohtoreitti sivuaa lisäksi lähimmillään noin 600 metrin etäisyydellä maakunnallisesti arvokasta Perttulan, Uotilan, Numlahden ja Valkjärven maisema- ja kulttuuriympäristöaluetta. Kylät ovat olleet asuttuja jo 1500-luvulla, ja niissä on säilynyt monipuolisesti rakennuskantaa 1700-luvulta alkaen. Kulttuurimaisemaan kuuluvat muun muassa Numlahden kartanoympäristö sekä Valkjärven rannalla sijaitsevaa huvila-asutusta.

Nurmijärven ja Hyvinkään rajalla, Sääksjärven länsipuolella suunniteltu voimajohtoreitti sivuaa maakunnallisesti arvokasta kulttuuriympäristökokonaisuutta Sääksjärven parantolat ja Kiljavan opisto sekä Sääksjärven vapaa-ajan alue. Ensimmäisellä Salpausselällä sijaitsevan hiekkarantaisen Sääksjärven ympärille rakennettiin useita parantola- ja virkistystoimintaan liittyviä kokonaisuuksia 1900-luvun alkupuolelta lähtien. Sääksjärven parantolat ja Kiljavan opisto ovat myös valtakunnallisesti merkittäviä rakennetun kulttuuriympäristön kohteita (RKY-2009).

Hyvinkään Kytäjän seudulla suunniteltu voimajohtoreitti halkoo maakunnallisesti arvokkaan Kytäjän kartanon kulttuurimaiseman aluetta. Kytäjän kartanon pelto- ja kylämaisema levittäytyy yhtenäisenä Kytäjärven rannoille. Kytäjän kartano oli yksi Suomen suurimmista yksityisistä maatiloista, ja siihen kuului 1900-luvun alussa 39 torppaa, joista lukuisia on säilynyt nykyaikaan. Kartanolla on pitkä ja monipuolinen teollisuushistoria. Kytäjän alueeseen liittyy myös Hopeavuoren kaivos 1550-luvulta. Hyvinkään Usmin seudulla suunniteltu voimajohtoreitti si-

05.11.2024

vuaa lähimmillään noin 900 metrin etäisyydellä maakunnallisesti arvokasta Hyvinkään Sveitsin aluetta. Hyvinkään Sveitsin luonnonpuisto Ensimmäisellä Salpausselällä oli tunnettu kauneudestaan ja terveellisestä ilmanalastaan jo 1800-luvun jälkipuoliskolla.

Voimajohtoreitin läheisyyteen sijoittuu myös paikallisesti arvokkaita rakennetun kulttuuriympäristön kohteita. Noin 500 metrin lähietäisyydellä suunnitellusta voimajohtoreitistä Hyvinkäällä sijaitsee Karlbergin tila. Tämä on osoitettu Kytäjän osayleiskaavassa alueen osaksi, jossa rakennettu ympäristökuva säilytetään, ja alueeseen liittyy kulttuurihistoriallisia tai rakennustaiteellisia arvoja. Nurmijärvellä hieman yli 500 metrin etäisyydellä suunnitellusta voimajohtoreitistä sijaitsee Pihtimäen talo, joka on osoitettu Perttulan osayleiskaavassa kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi rakennukseksi.

Vaikutukset maisemaan, kaupunkikuvaan ja kulttuuriympäristöön

Voimajohdon rakentamisaikaiset maisemavaikutukset ovat ympäristövaikutusten arviointiohjelman mukaan kestoltaan suhteellisen lyhytaikaisia, noin pari vuotta, ja laajuudeltaan paikallisia. Vaikutukset kohdistuvat pääasiassa johtoalueelle ja sen lähiympäristöön. Lisäksi uudelle johtoalueelle johtavien nykyisten teiden ja johtoalueiden vahvistaminen aiheuttaa vähäisiä vaikutuksia maisemaan. Johtoalueelta joudutaan poistamaan puustoa vaadittavalta laajuudelta sekä muokkaamaan maata pylväiden perustusten alueelta. Etenkin aluskasvillisuus saattaa kuitenkin vahingoittaa laajemmaltakin alueelta työkonien liikkumisesta. Rakentamisen aikaiset muutokset voimajohdon lähimaisemassa ovat arviointiohjelman mukaan osittain palautuvia.

Merkittäviä visuaalisia vaikutuksia saattavat aiheuttaa avoimeen maisemaan (esimerkiksi pellot tai vesistöt), korkeille maastonkohdille tai maisemalliseen solmukohtaan sijoittuvat voimajohtopylväät. Lähietäisyydeltä tarkasteltuna voimajohtopylväs on hallitseva. Etäisyyden kasvaessa pylvään hallitsevuus maisemassa vähenee ja vähitellen kohde alistuu muihin maisemaelementteihin, ennen kuin häviää näkyvistä. Tässä hankkeessa perusratkaisuna tarkasteltavien voimajohtopylvästyyppeiden kokonaiskorkeus on keskimäärin noin 50 metriä, ja pylväiden johtojen vaikutukset voivatkin ulottua laajalle avointen näkymäyhteyksien mukaisesti. Arviointiohjelman mukaan yhtenäisten maisemakokonaisuuksien säilymisen kannalta tulisi suosia käytäntöä, jossa uusi voimajohto rakennetaan nykyisen voimajohdon yhteyteen.

Keski-Uudenmaan alueellisen vastuumuseon kanta

Voimajohtoreitin kannalta olennaisia maakunnallisesti arvokkaita maisema- ja kulttuuriympäristön kohteita ovat Nummenpään kylämaisema Nurmijärvellä sekä Kytäjän kartanon kulttuurimaisema Hyvinkäällä.

05.11.2024

Nurmijärven Röykän pohjoispuolelle suunniteltu voimajohtoreitti sivuaa lisäksi Sääksjärven parantoloiden ja Kiljavan opiston valtakunnallisesti merkittävää rakennettua ympäristöä (RKY-2009) lähimmillään noin 570 metrin etäisyydellä. Keski-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo edellyttää, että maakunnallisesti ja paikallisesti arvokkaan kulttuuriympäristön alueet ja kohteet huomioidaan voimalinjan suunnittelussa. Erityisesti kaavassa maiseman kannalta merkittävät alueet sekä alueet, joilla on erityistä merkitystä maiseman ja kyläkuvan kannalta tulee huomioida voimalinjan suunnittelussa pyrkimällä minimoimaan voimajohtolinjojen vaikutuksen maisemaan.

Arviointiohjelmassa tuodaan esiin, että avoimissa maisematiloissa, kuten laajoilla peltoaukeilla, pylväiden korkeudella, mallilla ja väriyksellä on merkitystä. Voimajohdon näkyvyys korostuu, jos sillä ei ole lainkaan esimerkiksi metsänreunan luomaa taustaa. Vaikutuksia yksittäisiin haasteellisiksi tunnistettuihin kohteisiin, kuten pienipiirteiset rakennetut kulttuuriympäristöt, asutuksen tai tiemaiseman kannalta merkittävät näkymäsuunnat, tärkeät näkymäakselit, voidaan arviointiohjelman mukaan lieventää valitun johtoreitin tarkemmassa yleissuunnitteluvaiheessa yksittäisten pylväiden sijoitussuunnittelulla. Arviointiohjelman mukaan kohteiden säilyminen varmistetaan suunnittelun edetessä neuvottelemalla tarvittaessa museoviranomaisten kanssa. Arvokkaista kohteista laaditaan yksityiskohtaiset ohjeet kohteiden läheisyydessä toimimiselle. Keski-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo osallistuu tarvittaessa maisemallisesti herkimpien kohteiden tarkempaan suunnitteluun.

Museo pitää kiitettävänä, että voimalinjan alueella tehdään arkeologinen inventointi. Inventointiraportin valmistuttua, se tulee lähettää museolle hyväksyttäväksi. Museo kirjaa arkeologisista kohteista raportoidut tiedot Museoviraston ylläpitämään muinaisjäännösrekisteriin.

Arviointiohjelman mukaan voimajohdon rakentaminen ja sitä edeltävä johtoalueen raivaaminen ja avohakkuu tehdään siten, että muinaisjäännöskohteet otetaan huomioon niitä vahingoittamatta museoviranomaisten lausuntojen ja ohjeistuksen mukaisesti. Museo ottaa kantaa rakentamiseen liittyvien töiden vaikutuksista arkeologisiin kohteisiin, kun inventointiraportin tulokset ja johtolinjan tarkemmat suunnitelmat ovat käytettävissä.

Lisätiedot

Tiina Mikkanen, tutkija, puhelin: 09 310 71552
tiina.mikkanen(a)hel.fi

Kulttuuriympäristöpäällikkö

Helsingin kaupunki
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseum
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

6 (6)

05.11.2024

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Kaupunkikehityslautakunnan
lupajaosto

§ 120

14.11.2024

Lausunto Uudenmaan ELY-keskukselle Fingrid Oyj:n Hikiä (Hausjärvi) - Inkoo 2x400 kV:n voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

388/00.04.01/2024

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto 14.11.2024 § 120

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (YVA) tarkastellaan kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj:n Hikiä-Inkoo välistä 2x400 kilovoltin voimajohtohanketta. Uusi voimajohtoyhteys sijoittuu osittain nykyisten 400 tai 110 kilovoltin voimajohtojen rinnalle ja osittain uuteen maastokäytävään. Tarkasteltavia voimajohtoreittejä on yhteensä noin 167 kilometriä, mistä uuteen maastokäytävään sijoittuu noin 80 kilometriä. Toteutuessaan voimajohto on noin 110 kilometriä pitkä. Perusratkaisuna käytettävä pylvästyyppeä on kahden 400 kilovoltin voimajohdon yksijalkainen vapaasti seisova teräsrakenteinen ristikkopylväs, jonka ylimmät osat eli ukkosulokkeet ulottuvat noin 45–50 metrin korkeudelle. Pylväsvälit ovat maaston profiilista ja voimajohdon jännitetasosta riippuen noin 400 metriä.

Hanke on osa kantaverkon pitkän aikavälin kehittämissuunnitelmaa. Hanke sijoittuu Uudenmaan maakunnassa Inkoon, Siuntion, Lohjan, Vihdin, Nurmijärven ja Hyvinkään alueelle ja Kanta-Hämeessä Riihimäen ja Hausjärven alueelle. Ympäristövaikutusten arviointia (YVA) koskevassa lainsäädännössä edellytetään arviointimenettelyn soveltamista jännitteeltään vähintään 220 kilovoltin maanpäällisille voimajohdoille, joiden pituus on yli 15 kilometriä.

Uuden voimajohtoyhteyden pohjoinen päätepiste on Hausjärvellä Hikiän sähköasema ja eteläisenä päätepiirteenä on Inkoon sähköasema. Kopulan asemalta Inkoon sähköasemalle saakka tarkastellaan kahta päävaihtoehtoa. Lohjaa koskettava läntisempi vaihtoehto sijoittuu pääosin nykyisen 110 kilovoltin voimajohdon rinnalle. Täysin uutta maastokäytävää on hyvin vähän. Tarkasteltavan johtoreitin pituus Lohjan kaupungin alueella on 6,1 km. Nykyisen voimajohtoreitin rinnalle rakennettaessa nykyinen voimajohtoaukea levenee noin 31–39 metriä. Itäisempi vaihtoehto sijoittuu pääosin nykyisen 400 kilovoltin rinnalle, sen itä- tai eteläpuolelle. Kyseistä Hikiä (Hausjärvi) – Inkoo 2x400 kV voimajohtohankkeen toteuttamatta jättämistä ei ohjelman mukaan tarkastella tässä YVA-menettelyssä, koska ratkaisu ei ole mahdollinen kantaverkon toiminnan kannalta. Alustavan aikataulun mukaan varsinainen vaikutusten arviointi tehdään talven ja kevään 2025 aikana. Tulokset kootaan arviointiselostukseksi, joka valmistuu syksyllä 2025. Voimajohdon rakentamisen edellyttämät maastotutkimukset ja yleissuunnittelu tehdään vuosina 2027–2029. Hankkeen rakentamisen arvioidaan tapahtuvan vuosina 2029–2031.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää mm. kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta lausuntoa Fingrid Oyj:n Hikiä (Hausjärvi)

Kaupunkikehityslautakunnan
lupajaosto

§ 120

14.11.2024

- Inkoo 2x400 kV:n voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Lausunnot tulee toimittaa kuulutuksessa ilmoitettuna aikana, viimeistään 5.11.2024. Viitteeksi UUDELY/1772/2024. Lausunnon toimittamiselle on myönnetty jatkoaikaa 20.11.2024 saakka.

Lohjan kaupungin hallintosäännön mukaan Kaupunkikehityslautakunnan lupajaoston tehtävänä on toimia Lohjan kaupungin ympäristönsuojelu-, ja rakennusvalvontaviranomaisena. Hallintosäännön 29.2 § kohdan 16. mukaan lupajaoston tehtäviin kuuluu ympäristövaikutusten arviointi (YVA) ja lisäksi lupajaosto antaa toimilalaansa kuuluvat kaupungin lausunnot.

Lisätiedot

Ympäristöpäällikkö Jarkko Koskela, jarkko.koskela@lohja.fi

Oheismateriaali

- Lausuntopyyntö, Fingrid Oyj:n 2x400 kV voimajohto välillä Hikiä (Hausjärvi) – Inkoo (pdf, 1 Mt)
- Arviointiohjelma, Fingrid Oyj, 2x400 kV:n voimajohto välillä Hikiä (Hausjärvi) – Inkoo
- Arviointiohjelman liite 1, Karttalehdet, Fingrid Oyj, 2x400 kV:n voimajohto välillä Hikiä (Hausjärvi) – Inkoo (pdf)

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö Koskela Jarkko

Päätösesitys

Lohjan kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto antaa voimajohtohankkeen YVA-ohjelmasta seuraavan lausunnon:

YVA-prosessin onnistumisen näkökulmasta on keskeistä, että ympäristövaikutusten arvioinnissa tuodaan esiin sekä rakentamisen aikaisia että käytön aikaisia vaikutuksia ja huomioidaan myös toiminnan lopettamisvaihe. Lupajaosto arvioi, että YVA-ohjelmassa on tuotu Lohjan näkökulmasta esiin ne kokonaisuudet, joista koituu hankkeen todennäköisesti merkittävimmät ympäristövaikutukset.

Lupajaosto nostaa esiin kuitenkin seuraavat tarkennustarpeet. YVA-selvityksessä tulisi omana kappaleenaan arvioida vaikutukset ekologiseen verkostoon. Esimerkiksi Lohjalla on vuonna 2022 valmistunut ekologisten verkostojen selvitys (Oksman, S. & Turunen, L. 2022: Lohjan ekologinen verkosto -selvitys ja karttaliite). Lisäksi Teutarin itäpuolella tulisi arvioida maastotöiden avulla hankkeen vaikutukset uhanalaisiin päiväperhosiin. Lähtötietoina voi käyttää Laji.fi:sta saatavia lajitietoja. Pytbergin luonnonsuojelualueen laajennus Teutarin kaatopaikan pohjoispuolella on lähempänä voimajohtolinjaa kuin Taulukossa 5-7 esitetään.

Yhteisvaikutusten kohdalla olisi syytä tunnistaa Lohjan Kittfallin datakeskushankkeen meneillään oleva YVA-menettely.

Lopuksi kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto toteaa, että luonnonsuojelulaki mahdollistaa vapaaehtoisien ekologisen kompensaation korvauskeinona hankkeesta aiheutuville luonnonarvojen heikentymiselle. Tällä voitaisiin kompensoida avohakkuun vaikutuksia esimerkiksi metsäisiin elinympäristöihin.

Kaupunkikehityslautakunnan
lupajaosto

§ 120

14.11.2024

Päätös

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto päätti esityksen mukaan.

Täytäntöönpano

Uudenmaan ELY-keskus

Otteen oikeaksi todistaa Lohjalla 20.11.2024

Päivi Kesälä
pöytäkirjanpitäjä

**** Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti Lohjan kaupungin
asianhallintajärjestelmässä. ****

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto § 120 14.11.2024

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 120

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain (410/2015) 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Selvitys päätöksen antamisesta tiedoksi

Kenelle Uudenmaan ELY-keskus

- ☐ Lähetetty postitse saantitodistusta vastaan
☐ Luovutettu annettavaksi haastetiedoksiäntona
☐ Lähetetty postitse tavallisena kirjeenä
☐ Lähetetty postitse kirjattuna kirjeenä
☐ Luovutettu asianosaiselle kirjallista todistusta vastaan
☒ Lähetetty sähköpostilla
☐ Lähetetty Suomi.fi -viesteihin (hetu@asiointitili.fi)
☐ Muulla tavoin, miten

Pvm Tiedoksiantaja

20.11.2024 Maritta Andersson, toimistosihteeri

RBG/258/12.03.03.05/2024

Uudenmaan ELY-keskus
Kirjaamo
PL 36
00521 Helsinki
kirjaamo.uusimaa(at)ely-keskus.fi

Lausunto
31.10.2024

Viite: Lausuntopyyntönnö 7.10.2024, UUDELY/1772/2024

Asia: Fingrid Oyj:n Hikiä (Hausjärvi) – Inkoo 2x400 kV:n voimajohtohanketta koskeva ympäristövaikutusten arviointiohjelma

Länsi-Uudenmaan museolta on pyydetty lausuntoa otsikon asiasta. Museo on tutustunut asiaan ja lausuu siitä vastuualueellaan sijaitsevien kuntien eli Vihdin, Lohjan, Siuntion ja Inkoon osalta rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman sekä arkeologisen kulttuuriperinnön näkökulmista. Hausjärven ja Riihimäen kuntien alueella kulkevasta osuudesta lausuu Kanta-Hämeen alueellinen vastuumuseo, ja Hyvinkään ja Nurmijärven osalta Keski-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo.

Museo on aiemmin 26.2.2024 antanut hanketta koskevan ennakkolausunnon, joka käsitteli erityisesti arkeologisten selvitysten tarvetta suunnitellulla voimajohtolinjauksella mutta otti lyhyesti kantaa myös maisemavaikutusten huomioon ottamiseen. Lisäksi museo on kutsuttu YVA-menettelyn seurantaryhmään ja on osallistunut seurantaryhmän ensimmäiseen kokoukseen 10.9.2024.

Lausuntoaineiston mukaan alustavassa suunnittelussa on tutkittu erilaisia reittivaihtoehtoja ja päädytty vaihtoehtoasetteluun, jota tässä ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tutkitaan. Tarkasteltava 2x400 kilovoltin voimajohtoyhteys sijoittuu osittain nykyisten 400 tai 110 kilovoltin voimajohtojen rinnalle ja osittain uuteen maastokäytävään. Tarkasteltavia voimajohtoreittejä on yhteensä noin 167 kilometriä, joista uuteen maastokäytävään sijoittuu noin 80 kilometriä. Uudessa maastokäytävässä johtoalueen leveys on noin 62 metriä. Toteutuessaan voimajohto on noin 110 kilometriä pitkä. Lopullinen johtoreitti suunnitellaan seuraavassa yleissuunnitteluvaiheessa maastotutkimusten perusteella, ja pylväspaikkojen suunnittelussa huomioidaan ratkaisujen ympäristönäkökohdat, tekniset ja taloudelliset tekijät sekä nykyisen johtoalueen hyödyntäminen. Pylvästyypinä on kahden 400 kilovoltin voimajohdon yksijalkainen vapaasti seisova teräsrakenteinen ristikkopylväs, jonka ylimmät osat eli ukkosulokkeet ulottuvat noin 45-50 metrin korkeudelle. Pylväsvälit ovat maaston profiilista ja voimajohdon jännitetasosta riippuen noin 400 metriä. Hankkeen toteuttamatta jättäminen ei ole mahdollista.

Tarkasteltava voimajohtoreittiyhteys koostuu kolmesta reittiosuudesta: *Hikiä – Passanmäki*, *Passanmäki – Kopula* ja *Kopula – Inkoo*, joista kaksi jälkimmäistä sijoittuu kokonaan tai osittain Länsi-Uudenmaan museon toiminta-alueelle.

Västra Nylands museum Länsi-Uudenmaan museo

Passanmäestä Siuntion Kopulan asemalle uusi voimajohto sijoittuu suurelta osin nykyisen 400 kilovoltin voimajohdon rinnalle, sen eteläpuolelle. Voimajohtoreitti erkaneekin nykyisestä voimajohdosta neljässä kohdassa. Rinnalle sijoittuvaa maastokäytävää on noin 14 kilometriä ja uutta maastokäytävää noin 14 kilometriä.

Kopulan asemalta Inkoon sähköasemalle tarkastelussa on kaksi päävaihtoehtoa. Läntisempi vaihtoehto sijoittuu pääosin nykyisen 110 kilovoltin voimajohdon rinnalle, kiertäen Lohjan kautta. Täysin uutta maastokäytävää on hyvin vähän. Itäisempi vaihtoehto sijoittuu pääosin nykyisen 400 kilovoltin rinnalle, sen itä- tai eteläpuolelle. Uutta maastokäytävää on lähinnä Siuntion Karhujärven kiertävällä osuudella. Läntisessä vaihtoehdossa nykyisten rinnalle sijoittuvaa osuutta on noin 30 kilometriä ja uutta maastokäytävää on noin 10 kilometriä. Lisäksi nykyisen paikalle sijoittuvaa osuutta on noin 4 kilometriä. Itäisessä vaihtoehdossa nykyisten rinnalle sijoittuvaa osuutta on noin 33 kilometriä ja uutta maastokäytävää on noin 17 kilometriä.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman osalta museo on esittänyt jo aiemmassa YVA-hanketta koskevassa ennakkolausunnossaan, että lähtökohtaisesti museo kannattaa vaihtoehtoja, joissa uudet voimajohtolinjat voidaan sijoittaa olevien johtokäytävien yhteyteen. Johtokäytävien levenemisellä on silti vaikutusta maisemaan, ja mahdollisuuksien mukaan muutoksista aiheutuvia maisemavaikutuksia tulee pyrkiä loiventamaan. Paikoissa, joissa voimajohto tulee kulkemaan uudessa johtokäytävässä, maisemavaikutukset tulee tarkastella huolella ennalta, ja tarvittaessa pyrkiä etsimään sellaisia linjausvaihtoehtoja, jotka sopeutuvat maisemaan ja rakennettuun kulttuuriympäristöön mahdollisimman hyvin.

Nyt nähtävillä olevassa ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa on tuotu esiin tiedossa olevat valtakunnallisesti, maakunnallisesti ja paikallisesti arvokkaat maisema- ja kulttuuriympäristöalueet ja rakennuskohteet aiemmin tehtyihin inventointeihin ja voimassa oleviin kaavamerkintöihin perustuen. Lähtötiedot vaikuttavat tarkoitukseen riittävältä. Arviointiohjelmassa esitetyt maisemavaikutusten arviointitavat ja menetelmät sekä keinot haitallisten vaikutusten lieventämiseen vaikuttavat samoin asianmukaisilta. Arviointiohjelman mukaan maisemavaikutusten arvioinnissa painopistealueita ovat arvokkaat maisema- ja kulttuuriympäristökohteet, avoimet peltoaukeat, asutus, tärkeät tiemaisemat sekä virkistysympäristöt. Tarkasteltavat alueet ovat asianmukaisia, mutta museo huomauttaa, että mainittujen lisäksi johtokäytävien levenemisellä metsäalueilla saattaa olla myös huomattavaa maisemallista vaikutusta sekä lähi- että kaukonäkymiin, mikä tulee ottaa huomioon vaikutuksia arvioitaessa. Lähimiljöissä huomattavaa vaikutusta voi aiheutua mm. paikallisesti arvokkaille rakennuskohteille, asuinmiljoille, pienipiirteisiin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin ja merkittäviin näkymäsuuntiin, joissa haitallisten vaikutusten ehkäisyllä ja lieventämisellä on erityisen suuri merkitys. Lieventämistoimenpiteet onkin erittäin tärkeää ottaa riittävän vakavasti huomioon tarkemmassa yleissuunnitteluvaiheessa ja yksittäisten pylväiden sijoitussuunnittelussa.

Västra Nylands museum Länsi-Uudenmaan museo

Arkeologinen kulttuuriperintö

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta museo toteaa, että on aiemmin 26.2.2024 antanut hanketta koskevan ennakkolausunnon. Lausunnossa museo totesi, että suunnitellulla linjauksella tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsee useampia entuudestaan tunnettuja muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä ja muita kulttuuriperintökohteita, jotka tulee huomioida linjausta koskevissa suunnitelmissa. Ennakkolausunnossa museo katsoi, että suunnitelluilla voimajohtolinjauksilla tulee toteuttaa Vihdin, Lohjan, Siuntion ja Inkoon kuntien alueella arkeologinen inventointi, jonka yhteydessä selvitetään, sijaitseeko linjalla aiemmin tuntemattomia arkeologisia kulttuuriperintökohteita. Inventoinnin yhteydessä tulee tarkastaa myös tunnettujen kohteiden nykytila sekä sijainti- ja laajuustiedot, mikäli kohteita ei ole inventoitu äskettäin tai niiltä puuttuu Museoviraston ylläpitämästä muinaisjäännösrekisteristä aluerajaus.

Länsi-Uudenmaan museolle on tullut tieto arkeologisen inventoinnin alkamisesta linjalla. Museolla ei ole tietoa siitä, milloin inventointi ja tutkimusraportti valmistuu.

Tutkimusraportti digitaalisine paikkatietoineen (ETRS-TM35FIN) tulee toimittaa heti sen valmistuttua Länsi-Uudenmaan museon tarkastettavaksi (museum@raseborg.fi). Arvioinnissa varmistetaan, että selvitys vastaa sille asetettuja tavoitteita. Raportissa esitetyt tiedot ei voida käyttää suunnittelun perustana ennen kuin museo on hyväksynyt raportin ja päivittänyt raportissa esitetyt kohdetiedot Museoviraston ylläpitämään muinaisjäännösrekisteriin.

Voimajohtolinjan jatkosuunnittelussa on huomioitava jo tunnetut ja mahdolliset inventoinnin yhteydessä löytyvät arkeologiset kulttuuriperintökohteet, joiden alueelle ei tule sijoittaa pylviä tai niiden haruksia tai muita maarakenteita. Kohteet tulee huomioida myös rakentamisen aikaista liikkumista ja rakennustarvikkeiden varastointia suunniteltaessa. Suunnittelun yhteydessä on tarvittaessa oltava yhteydessä Länsi-Uudenmaan museoon maastokäyntien sopimiseksi, mikäli voimajohtolinjaan liittyviä rakenteita on tarvetta sijoittaa kohteiden läheisyyteen. Museo antaa tarvittaessa myös lisätietoja kohteista ja niiden laajuudesta sekä huomioimisesta hankkeen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Museo toteaa, että linjalla ja sen läheisyydessä olevat arkeologiseen kulttuuriperintöön liittyvät kohteet ja alueet (300 metriin saakka), on merkittävä suunnitteluaineiston karttoihin. Museolle saapuneessa YVA-ohjelman materiaalissa ei ole merkitty karttalehtiin (LIITE_1_karttalehdet_Fingrid_Oyj_Hikia_Inkoo_yva_ohjelma) lainkaan arkeologisia kohteita. Arkeologinen kulttuuriperintö tulee havainnollistaa kartoilla samalla periaatteella kuin asuinrakennukset ja lomarakennukset (pistemäisesti) tai jos ilmenee laajempia arkeologisia kohteita niin ne merkitään alueina kartoille.

Yhteyshenkilönne Länsi-Uudenmaan museossa arkeologiseen kulttuuriperintöön liittyvissä asioissa on tutkija Lotta Friberg (lotta.friberg@raseborg.fi, 019 289 2505).

Västra Nylands museum Länsi-Uudenmaan museo

Lassi Patokorpi
museonjohtaja, Länsi-Uudenmaan museo

Valmistelija: Lotta Friberg, tutkija, Länsi-Uudenmaan museo
Tellervo Saukoniemi, rakennustutkija, Länsi-Uudenmaan museo

Tiedoksi: Museovirasto, Kulttuuriympäristöpalvelut
Uudenmaan ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastualue

Seuraavat dokumentit on allekirjoitettu maanantai 4. marraskuuta 2024

LUM_Lausunto_YVAohjelma_Fingrid_Hikia
Inkoo-voimajohto.pdf

(274662 byte)
SHA-512: d6452b518e17efc68a163e5b58ace5e410f9e
685525e05e82df34e86b5fd57655153e4bc77827e6d4b7
abde16af08432aed23af7e12d60d93406da1b0f151958

Allekirjoitukset

4.11.2024 8.04.07 (CET)

Patokorpi Lassi Lalli Ilmari, Länsi-Uudenmaan museo

lassi.patokorpi@raseborg.fi
Allekirjoitettu eID: llä (Mobiilivarmenne)

Allekirjoituksen on sertifioinut Assently

LUM Lausunto YVAohjelma Fingrid Hikia Inkoo voimajohto

Tämän tositteen aitouden varmistaminen voidaan tehdä skannaamalla oheinen QR-koodi. Voit tehdä tämän myös käymällä
<https://app.assently.com/case/verify>
SHA-512:
1a808c77b5fdb7432855ad2d270df5747500afdc915867c8849be1f9a3bfc7178b08fd82c10580ce57b6314e29bcafc1fc51f84e73138a10d6eb0838f98c8ff4

Tästä tositteesta

Tämä dokumentti on allekirjoitettu Assently-palvelulla. Sähköisesti tunnistetun allekirjoituksen katsotaan olevan sähköisesti varmennettu. Suomen laki vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista 1/9/2009 määrittää, että sähköinen allekirjoitus on yhtä pätevä kuin perinteinen fyysinen allekirjoitus.

Assently AB, Org Nr 556828-8442
Assently AB | Hölländargatan 20, 111 60 Tukholma

Asia: Lausuntopyyntö YVA-ohjelmasta, Fingrid Oyj:n 2x400 kV Hikiä-Inkoo voimajohtohanke (UUDELY/1772/2024)

Uudenmaan ELY-keskus
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Lausunto

1 Johdanto

Hankkeessa tarkastellaan uuden 2x400 kilovoltin voimajohtoyhteyden rakentamista Hausjärven Hikiältä Inkoon sähköasemalle. Uuteen maastokäytävään sijoittuu n. 80 km. Hankkeen toteutuessa Hikiä-Inkoo -voimajohto on n. 110 km. Hanke sijoittuu Inkoon, Siuntion, Lohjan, Vihdin, Nurmijärven ja Hyvinkään alueelle sekä Riihimäen ja Hausjärven alueelle.

2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Hankkeessa laaditaan pesimälinnustoselvitys ja Natura-arvioinnit.

Alle 500 m etäisyydelle voimajohtoreiteistä sijoittuu yhteensä 65 arvokasta luontokohdetta, näistä 9 sijaitsee voimajohtoreittivaihtoehdon alueella. Voimajohtoreiteille tai 2,5 km etäisyydelle sijoittuu 12 Natura-aluetta. Luke näkee tärkeäksi arvioida huolellisesti hankkeen vaikutuksia näiden alueiden suojeluarvojen näkökulmasta.

Hankealue eri vaihtoehtoiheen sijoittuu vuoden 2024 suden kanta-arvion mukaan kahdelle eri susireviirille: Snappertunan reviirille (status: pari 94 % TN) ja Kytäjän reviirille (status: laskennallisesti pari). Sutta ei YVA-ohjelmassa kuitenkaan mainita. Hankevaihtoehdot kulkevat näiden reviirien erämaisempien alueiden läpi sekä niin pitkällä matkalla reviirien sisällä, että Luke näkee tarpeelliseksi huomioida suden hankkeen vaikutusten arvioinnissa. Hankealueelta on suden lisäksi havaintoja myös muista suurpedoista ja alueelle saattaa sijoittua suurpetolajeille tärkeitä elinympäristöjä (ilves ja karhu).

Luke näkee puutteena, että ohjelmassa ei mainita metsäkanalintuja, eikä hankealueelle ole tehty soidinselvityksiä.

Lievennystoimina Luke korostaa sitä, että rakennusvaiheen työt ajoitettaisiin soidin- ja pesimäajan ulkopuolelle. On hyvä, että hankkeessa suunnitellaan huomiomerkintöjen lisäämistä niille kohteille, joiden läheisyydessä on linnustollisesti tärkeitä alueita. Lisäksi Luke näkee tärkeäksi, että hankkeen edetessä tarkastellaan sellaisia vaihtoehtoja, joissa läheisyyteen sijoittuvien luonnonsuojelualueiden suojeluperusteet eivät heikkene.

YVA-ohjelman mukaan voimajohtoreittien alueille sijoittuu myös vesistöjä ja ranta-alueita. Luke näkee, että on olennaista suunnitella hankkeen työt ja rakenteet niin, että vältetään kaikkea kiintoainekuormitusta alueen uomiin.

Yhteisvaikutuksia tarkastellessa tulee huomioida, että jokivesistössä vesistöön päätyvä kuormitus (erityisesti humuskuormituksen tapainen hienojakoinen aines) vaikuttaa veden laatuun kuormituspisteestä alavirtaan päin koko joen matkalla, toki laimentuen virtaaman kasvaessa.

3 Lausunnon tiivistelmä

Hankealue sijoittuu kahdelle eri susireviirille. Sutta ei YVA-ohjelmassa kuitenkaan mainita. Hankevaihtoehdot kulkevat näiden reviirien erämaisempien alueiden läpi sekä niin pitkällä matkalla reviirien sisällä, että Luke näkee tarpeelliseksi huomioida suden hankkeen vaikutusten arvioinnissa. Hankealueelta on suden lisäksi havaintoja myös muista suurpedoista ja alueelle saattaa sijoittua suurpetolajeille tärkeitä elinympäristöjä (ilves ja karhu). Luke näkee puutteena myös, että ohjelmassa ei mainita metsäkanalintuja, eikä hankealueelle ole tehty soidinselvityksiä. Lievennystoimina Luke korostaa sitä, että rakennusvaiheen työt ajoitettaisiin soidin- ja pesimäajan ulkopuolelle. On hyvä, että hankkeessa suunnitellaan huomiomerkitöjen lisäämistä niille kohteille, joiden läheisyydessä on linnustollisesti tärkeitä alueita. Lisäksi Luke näkee tärkeäksi, että hankkeen edetessä tarkastellaan sellaisia vaihtoehtoja, joissa läheisyyteen sijoittuvien luonnonsuojelualueiden suojeluperusteet eivät heikkene. Luke näkee, että on olennaista suunnitella hankkeen työt ja rakenteet niin, että vältetään kaikkea kiintoainekuormitusta alueen uomiin.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 06.11.2024 klo 16:52:46.

Lausunnon valmistelija(t):
Saara Kattainen

Liitteet:

Tiedoksi:

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
KARL MIKAEL HANSSON NORDSTRÖM	Telia Tunnistus	04.11.2024 17:55:03 UTC+02:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (4 sivua)

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

PL 36

00521 Helsinki

Sähköposti: kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi.

Viite: Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntopyyntö UUDELY/1772/2024

Metsähallituksen lausunto Fingrid Oyj:n Hausjärvi-Inkoo (2 * 400 kV) voimajohtohankkeen YVA-ohjelmasta

Uudenmaan ELY-keskus pyytää lausuntoa Fingrid Oyj:n voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma) välillä Hikiä (Hausjärvi)-Inkoo. YVA-menettelyssä tarkastellaan voimajohtoreittiä noin 167 kilometrin matkalta, joista uuteen maastokäytävään sijoittuu noin 80 km. Hankkeen toteutuessa Hikiä-Inkoo -voimajohto on noin 110 kilometriä pitkä. Nykyisen voimajohtoreitin rinnalle rakennettaessa voimajohtoalue levenee noin 27–41 metriä. Uudessa maastokäytävässä voimajohtoaukea on leveydeltään noin 42 metriä ja voimajohtoalue noin 62 metriä leveä. Hanke on osa kantaverkon pitkän aikavälin kehittämissuunnitelmaa.

Tarkasteltava reittiyhteys koostuu kolmesta reittiosuudesta, jotka ovat 1) Hikiä-Passanmäki, 2) Passanmäki-Kopula, sekä 3) Kopula-Inkoo. Reittiosuuksilla tarkastellaan vaihtoehtoisia linjauksia. Hankkeen toteuttamatta jättäminen ei ole mahdollista, koska sähkönsiirtoa ei voi tulevaisuudessa hoitaa nykyisellä kantaverkolla ja tehdyillä verkkoinvestoinneilla ilman haitallisia siirtokapasiteettirajoituksia tai vaarantamatta käyttövarmuutta. Hankeen toteuttamatta jättämistä (VE0) ei siksi arvioida.

Metsähallitus hallinnoi useita kiinteistöjä voimajohtohankkeen ympäristössä. Kiinteistöt ovat joko julkisten hallintotehtävien (JHT) tai Metsähallituksen Metsätalous Oy:n taseessa. Julkisten hallintotehtävien taseessa olevat kiinteistöt on pääosin perustettu luonnonsuojelualueiksi. Metsähallitus lausuu hankkeesta valtion maa-alueiden hallinnoijana ja valtion luonnonsuojelualueiden hoidon ja käytön suunnittelusta vastaavana viranomaisena.

Metsähallitus on tutustunut YVA-ohjelmaan ja lausuu siitä seuraavaa:

YVA-menettelyssä tarkasteltu hanke käsittää kantaverkkoon kuuluvan voimajohdon toteuttamisen pääosin Uudenmaan keskiosiin. Metsähallitus toteaa, että suunnitellun

voimajohdon läheisyyteen sijoittuu useita luonnonsuojelu- ja Natura-alueita sekä muita luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittäviä alueita. Hankkeen luontovaikutusten arviointi tulee tästä toteuttaa huolellisesti. Arvioinnin tärkeyttä korostaa osaltaan ihmistoimintojen suuri määrä Uudenmaan alueella sekä jo nykyinen viherverkoston (erityisesti metsä- ja suoluonnon) pirstoutuminen.

Metsähallitus katsoo, että YVA-ohjelma on laadittu asianmukaisesti, hankekokonaisuus kuvataan siinä riittävän yksityiskohtaisesti ja ohjelmassa tunnistetaan arvioinnin kannalta keskeiset vaikutusmekanismit. YVA-selostuksessa alueen nykytila sekä vaikutusten arvioinnit tulee kuvata yksityiskohtaisesti, jotta niiden perusteella on mahdollista tarkastella koko voimajohtolinjauksen vaikutusten ohella myös vaikutuksia esimerkiksi yksittäisiin luonnonsuojelu- ja Natura-alueisiin.

Vaikutukset valtion luonnonsuojelualueisiin ja suojeluun varattuihin alueisiin

Suunniteltujen voimajohtojen välittömään läheisyyteen sijoittuu useita valtion luonnonsuojelualueita tai suojeluun varattuja alueita. Alueet on tunnistettu asianmukaisesti myös YVA-ohjelman kappaleessa 5.5.4. Luonnonsuojelualueiden osalta YVA-selostuksessa tulee esittää kuvaus voimajohtokäytävän (ja voimajohdon edellyttämän lunastusalueen) sijoittumisesta suhteessa suojelualueeseen, jotta voidaan arvioida tarvetta suojelualueen rauhoitusmääräysten muuttamiseen. Metsähallitus huomauttaa, että valtion luonnonsuojelualueiden rauhoitusmääräykset eivät pääsääntöisesti mahdollista uusien voimajohtojen toteuttamista eikä Metsähallituksella ole mahdollisuutta antaa sijoitus- tai lunastuslupaa voimajohdon toteuttamiseen em. alueille.

Metsähallituksella ei ole yksityiskohtaista tietoa voimajohtojen läheisyyteen sijoittuvien luonnonsuojelualueiden lajistosta. Tästä syystä erityisesti voimajohtojen välittömään läheisyyteen sijoittuvien luonnonsuojelualueiden osalta YVA-selostuksessa olisi perusteltua kuvata, minkälaiseen ympäristöön voimajohtolinjaus näissä tapauksissa sijoittuu (ml. luonnonsuojelualueen voimajohtolinjaukseen rajautuva reuna-alue), jotta hankkeen vaikutusta luonnonsuojelualueeseen (mm. reunavaikutus, häiriötekijöiden leviäminen) on mahdollista arvioida.

Hyvinkään Usmissa suunniteltu sähkönsiirtolinjaus sivuaa Usmin luonnonsuojelualueutta sekä kulkee Metsähallituksen suojeluun varatun kiinteistön 106-403-18-455 (Suojelu-Koskikallio) kautta. Kiinteistö on hankittu valtiolle luonnonsuojelukäyttöön osana METSO-ohjelmaa ja se rajautuu Levonkallion ja Usmin yksityisiin suojelualueisiin (YSA). Metsähallitus huomauttaa, että Usmin alueelta on

paljon vanhoja havaintoja liito-oravasta ja niitä on myös Suojelu-Koskikallion kiinteistöltä. Metsähallituksella ei ole kuitenkaan ole ajantasaista tietoa liito-oravan esiintymisestä Usmin alueella.

YVA-ohjelman mukaan YVA-menettelyn aikana tullaan toteuttamaan luonnonsuojelulain mukainen Natura-arviointi enintään 500 metrin etäisyydelle sijoittuvien SAC-alueiden ja enintään 2,5 km etäisyydelle sijoittuvien SPA-alueiden osalta. Kaikkiaan Natura-arviointi toteutetaan kymmenen Natura-alueen osalta, jotka ovat Nuuksio (FI0100040, SAC/SPA), Siuntionjoki (FI0100084 (SAC)/FI0100085 (SPA), Pikkujärvi (FI0100030, SPA), Stormossen (FI0100018 SAC), Meiko-Lappträsk (FI0100021, SAC), Kytäjän-Usmin metsäalue (FI0100051, SAC), Petkelsuo (FI0100053, SAC), Kalkkilammi-Sääksjärvi (FI0100056, SAC) ja Torsgårdin metsä (FI0100100, SAC). Siuntionjoen Natura-alue sijoittuu suunnitellulle johtoalueelle ja muut 20–1300 metrin etäisyydelle siitä. Metsähallitus pitää Natura-arviointien toteuttamista esitettyjen Natura-alueiden osalta tarpeellisenä. Metsähallitus lausuu Natura-arvioinneista hallinnassaan olevien alueiden osalta YVA-selostuksen yhteydessä.

Vaikutukset ekologiseen verkostoon

Luonnonympäristöjen pirstoutuminen ja ekologisten yhteyksien heikkeneminen ovat erityisesti Uudenmaalla merkittäviä haasteita luonnon monimuotoisuudelle, koska ihmistoimintaa on maakunnan alueella muutenkin paljon. Metsähallitus näkee hyvänä, että jo YVA-ohjelmassa tunnistetaan tarve arvioida vaikutukset ekologisiin yhteyksiin, yhtenäisiin metsäalueisiin ja elinympäristöjen jatkuvuuteen.

Suunniteltu voimajohto sivuaa keskiosissa sekä Nuuksion kansallispuistoa että Meikon luonnonsuojelualuetta. Nuuksion kansallispuiston ympäristöön kohdistuu tällä hetkellä voimakasta rakentamispainetta erityisesti Espoo-Salo oikoradan ja sen yhteyteen suunniteltujen keskusta- ja taajama-alueiden vuoksi. YVA-selostuksessa (sekä Nuuksion ja Meiko-Lappträskin Natura-alueiden Natura-vaikutusten arvioinnissa) tulee huomioida alueella vireillä olevat kaava- ja maankäyttöhankkeet sekä arvioida voimajohtohankkeen yhteisvaikutukset erityisesti alueiden ekologisiin yhteyksiin. Muita alueita, joissa suunniteltu voimajohto sijoittuu laajoihin yhtenäisiin luonnonympäristöihin ja joihin sijoittuu myös Metsähallituksen hallinnassa olevia luonnonsuojelualueita, ovat Vihtijärven pohjoispuoli sekä Kytäjä-Usmin alue.

Luontovaikutusten arvioinnissa käytettäviä aineistoja on kuvattu YVA-ohjelman kappaleessa 6.10.3. Käytettyjen aineistojen kappaleessa on listattu ensisijaisesti arvokkaista luontokohteista olemassa olevaa tietoa. Metsähallitus katsoo, että

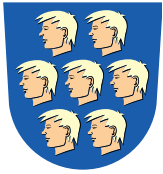
luontovaikutusten arvioinnissa tulee yksittäisistä luontokohteista olemassa olevan tiedon ohella hyödyntää myös laaja-alaisempia, Uudenmaan alueen ekologisesta verkostosta ja luonnon ydinalueista tehtyjä selvityksiä. Näitä on tehty mm. osana Uudenmaan maakuntakaava 2050:n valmistelua (mm. Uudenmaan ekologiset verkostot Zonation-analyysien perusteella, <https://uudenmaanliitto.fi/wp-content/uploads/2021/10/Uudenmaan-ekologiset-verkostot.pdf>). Toinen aineisto, jota erityisesti ekologisiin verkostoon kohdistuvien arvioinnissa on mahdollista hyödyntää, on Suomen Ympäristökeskuksen Zonation-analyysin perusteella arvioidut metsäluonnon kannalta arvokkaat alueet.

Lausunnon valmistelusta on vastannut maankäytön erityisasiantuntija Asko Ijäs Metsähallituksen luontopalveluista.

Turussa 4.11.2024

Mikael Nordström
Asiointijohtaja
Metsähallitus, luontopalvelut

Tiedoksi Metsähallitus

Nurmijärven kunnan lausunto Fingrid Oyj:n Hikiä (Hausjärvi) - Inkoo 2x400 kV:n voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Kunnanhallitus 04.11.2024 § 162
101/14.04.00/2024

Uudenmaan ELY-keskus pyytää Nurmijärven kunnan lausuntoa Fingrid Oyj:n Hikiä (Hausjärvi) - Inkoo 2x400 kV:n voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta 5.11.2024 mennessä.

Hanke ja sen perustelut

Uusi voimajohtoyhteys sijoittuu osittain nykyisten 400 tai 110 kilovoltin voimajohtojen rinnalle ja osittain uuteen maastokäytävään. Tarkasteltavia voimajohtoreittejä on yhteensä noin 167 kilometriä, mistä uuteen maastokäytävään sijoittuu noin 80 kilometriä. Toteutuessaan voimajohto on noin 110 kilometriä pitkä. Hanke on osa kantaverkon pitkän aikavälin kehittämissuunnitelmaa.

Hanke sijoittuu Uudenmaan maakunnassa Inkoon, Siuntion, Lohjan, Vihdin, Nurmijärven ja Hyvinkään alueelle ja Kanta-Hämeessä Riihimäen ja Hausjärven alueelle.

Hankkeesta vastaava

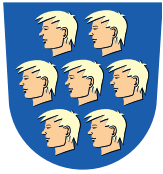
Fingrid Oyj on valtakunnallinen kantaverkkoyhtiö, joka vastaa Suomen sähköjärjestelmän toimivuudesta sähkömarkkinalain perusteella sille myönnetyn sähköverkkoluvan ehtojen mukaisesti. Yhtiön on hoidettava sähkömarkkinalain edellyttämät velvoitteet pitkäjänteisesti siten, että kantaverkko on käyttövarma ja siirtokyvyltään riittävä.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely

Ympäristövaikutusten arviointia (YVA) koskevassa lainsäädännössä edellytetään arviointimenettelyn soveltamista jännitteeltään vähintään 220 kilovoltin maanpäällisille voimajohdoille, joiden pituus on yli 15 kilometriä. Arviointimenettelyn tarkoituksena on tunnistaa, arvioida ja kuvata hankkeen todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset. Menettelyssä kuullaan viranomaisia ja muita sidosryhmiä, joiden oloihin tai etuihin hanke saattaa vaikuttaa.

YVA ei ole lupamenettely eikä sen pohjalta anneta päätöksiä. YVA tuottaa kansalaisille lisätietoa suunnitellusta hankkeesta, hankkeesta vastaavalle ympäristön kannalta sopivimman vaihtoehdon valitsemiseksi ja viranomaiselle sen arvioimiseksi, täyttääkö hanke luvan myöntämisen edellytykset ja millaisin ehdoin lupa voidaan myöntää.

YVA-menettely jakautuu kahteen päävaiheeseen, jotka ovat arviointiohjelma ja arviointiselostus. Ensimmäisessä vaiheessa laaditaan arviointiohjelma eli suunnitelma tarvittavista selvityksistä sekä arviointimenettelyn järjestämisestä. Arviointimenettelyn toisessa vaiheessa arviointityön tulokset ja vaikutusten vertailu kootaan arviointiselostukseksi. Arviointiselostuksen pääpaino on hankkeen todennäköisesti merkittävissä vaikutuksissa.

Sekä arviointiohjelma että arviointiselostus asetetaan virallisesti nähtäville vaikutusalueen kuntiin. Nähtävillä oloaikana hanketta ja arviointiohjelmaa/arviointiselostusta esitellään yleisötilaisuudessa ja kansalaisilla on mahdollisuus esittää mielipiteensä ohjelmasta/selostuksesta yhteysviranomaisena toimivalle Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus). Uudenmaan ELY-keskus pyytää arviointiohjelmasta/-selostuksesta lausunnot. ELY antaa ohjelmasta saatujen lausuntojen perusteella oman lausuntonsa, joka on yhdessä YVA-ohjelman kanssa ohjeena ympäristövaikutusten selvitystyölle. Selostuksen nähtävillä olon jälkeen yhteysviranomaisen arvioi arviointiselostuksen riittävyttä ja antaa perustellun päätelmänsä hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista.

Osallistumis- ja tiedottamissuunnitelma

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn voivat osallistua kaikki ne, joiden oloihin tai etuihin hanke saattaa vaikuttaa. YVA-menettelyn aikana järjestetään kaikille avoimet tiedotus- ja keskustelutilaisuudet YVA-ohjelman valmistuttua ja YVA-selostuksen valmistuttua. Kansalaiset voivat esittää mielipiteitä yhteysviranomaisena toimivalle Uudenmaan ELY-keskukselle sekä ohjelma- että selostusvaiheessa.

Fingrid on perustanut hankkeen tiedottamista ja osallistumista varten verkkosivut. Käytössä on myös sähköinen palautejärjestelmä, jossa on mahdollista tutustua tarkemmin suunniteltuihin voimajohtoreitteihin. Lisäksi Fingrid lähettää voimajohtoreittien lähimaanomistajille tiedotuskirjeen ennen YVA-ohjelman yleisötilaisuutta sekä julkaisee paikallislehti-ilmoituksia.

Hankkeen alustava aikataulu, luvitus ja seuranta

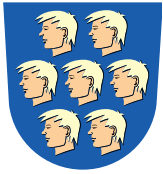
Varsinainen vaikutusten arviointi tehdään talven ja kevään 2025 aikana. Tulokset kootaan arviointiselostukseksi, joka valmistuu syksyllä 2025.

Alustavan aikataulun mukaan voimajohdon rakentamisen edellyttämät maastotutkimukset ja yleissuunnittelu tehdään vuosina 2027–2029. Johtoreitin maastotutkimuksia varten Fingrid hakee tutkimuslupaa Maanmittauslaitokselta. Energiavirastolta haetaan sähkömarkkinalain mukaista hankelupaa, jolla vahvistetaan hankkeen tarpeellisuus sähkönsiirron turvaamiseksi. Lisäksi Fingrid hakee lunastuslupaa voimajohdon johtoalueelle. Lunastuslupa-asian valmistelee työ- ja elinkeinoministeriö ja luvan myöntää valtioneuvosto. Hankkeen rakentamisen arvioidaan tapahtuvan vuosina 2029–2031.

Voimajohtohankkeen eteneminen ja tekniset ratkaisut

Alustavassa reittisuunnittelussa on tutkittu erilaisia reittivaihtoehtoja voimajohdon toteuttamiseksi ja päädytty vaihtoehtoasetteluun, jota tässä ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tutkitaan. Lopullinen johtoreitti suunnitellaan YVA-menettelyä seuraavassa yleissuunnitteluvaiheessa maastotutkimusten perusteella. Pylväspaikkojen suunnittelussa huomioidaan ratkaisujen ympäristönäkökohdat, tekniset ja taloudelliset tekijät sekä nykyisen johtoalueen hyödyntäminen. Tarkasteltava 2x400 kilovoltin voimajohtoyhteys sijoittuu osittain nykyisten 400 tai 110 kilovoltin voimajohtojen rinnalle ja osittain uuteen maastokäytävään. Tarkasteltavia voimajohtoreittejä on yhteensä noin 167 kilometriä, joista uuteen maastokäytävään sijoittuu noin 80 kilometriä. Uudessa maastokäytävässä johtoalueen leveys on noin 62 metriä. Toteutuessaan voimajohto on noin 110 kilometriä pitkä.

Perusratkaisuna käytettävä pylvästyyppi on kahden 400 kilovoltin voimajohdon yksijalkainen vapaasti seisova teräsrakenteinen ristikkopylväs, jonka ylimmät osat eli ukkosulokkeet ulottuvat

noin 45–50 metrin korkeudelle. Pylväsvälit ovat maaston profiilista ja voimajohdon jännitetasosta riippuen noin 400 metriä.

Tarkasteltavat voimajohtoreitit

Uuden voimajohtoyhteyden pohjoinen päätepiste on Hausjärvellä Hikiän sähköasema ja eteläisenä päätepisteenä on Inkoon sähköasema. Tarkasteltava voimajohtoreittiyhteys koostuu kolmesta reittiosuudesta: Hikiä-Passanmäki, Passanmäki-Kopula, Kopula-Inkoo.

Nurmijärven alueella voimajohtolinjaukset sijoittuvat välille Hikiä-Passanmäki ja Passanmäki-Kopula. Nurmijärven alueella linjaukselle ei ole esitetty vaihtoehtoja ja linjaus sijoittuu kokonaisuudessaan uuteen maastokäytävään Nurmijärven alueella. Lisäksi Passanmäen alueelle suunnitellaan mahdollista sähköasemaa.

Hikiän ja Passanmäen välillä tarkasteltavat voimajohtoreitit sijoittuvat pääosin uuteen maastokäytävään. Osuudella on myös kaksi teknistä alavaihtoehtoa. Tällä osuudella tarkastellaan nykyisen rinnalle sijoittuvaa maastokäytävää noin 6 kilometriä ja uutta maastokäytävää noin 39 kilometriä.

Passanmäestä Siuntion Kopulan asemalle uusi voimajohto sijoittuu suurelta osin nykyisen 400 kilovoltin voimajohdon rinnalle, sen eteläpuolelle. Voimajohtoreitti erkanee nykyisestä voimajohdosta neljässä kohdassa. Tällä osuudella tarkastellaan rinnalle sijoittuvaa maastokäytävää noin 14 kilometriä ja uutta maastokäytävää noin 14 kilometriä.

Hankkeen toteuttamatta jättäminen ei ole mahdollista, koska sähkönsiirtoa ei voida tulevaisuudessa hoitaa nykyisellä kantaverkolla ja jo päätetyillä verkkoinvestoinneilla ilman haitallisia siirtokapasiteettirajoituksia tai vaarantamatta käyttövarmuutta.

Ympäristövaikutusten arviointi

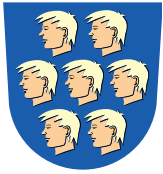
Ympäristövaikutuksilla tarkoitetaan suunnitellun voimajohdon aiheuttamia välittömiä ja välillisiä vaikutuksia ympäristöön. Vaikutusten arviointi käsittää voimajohdon rakentamisen, käytön sekä käytöstä poiston (purkaminen) aikaiset vaikutukset.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tarkastellaan hankkeen vaikutuksia kokonaisvaltaisesti ihmisiin, ympäristön laatuun ja tilaan, maankäyttöön ja luonnonvaroihin sekä näiden keskinäisiin vuorovaikutussuhteisiin YVA-lain ja -asetuksen edellyttämässä laajuudessa.

Kullakin YVA-hankkeella on omat luonteesta, laajuudesta ja sijainnista johtuvat tyypilliset vaikutuksensa, joihin YVA-menettelyn yhteydessä kiinnitetään erityistä huomiota. Arvioitavat vaikutukset tarkennetaan aina hankekohtaisesti. Ympäristövaikutusten arvioinnin pääpaino kohdennetaan todennäköisesti merkittäviin vaikutuksiin. Ympäristövaikutus tarkoittaa hankealueella tai sen lähiympäristössä sijaitsevan kohteen muuttumista hankkeen rakennusvaiheessa, käytön aikana tai käytöstä poiston eli purkamisen aikana.

Tässä hankkeessa ympäristövaikutusten arviointi painotetaan seuraaviin vaikutuksiin, jotka on tässä vaiheessa tunnistettu merkittävimmiten vaikutuksiksi:

- Asutus
- Luonnonympäristö ja maisema
- Kulttuuriperintö ja kulttuurimaisema

- Arkeologiset vaikutukset
- Ilmastovaikutukset
- Sosiaaliset vaikutukset
- Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa

Ympäristövaikutusten arvioinnissa kuvataan ympäristövaikutuksen ilmeneminen ja arvioidaan muutoksen suuruutta verrattuna nykytilaan. Vaikutuksen arviointi perustuu käytettävissä olevaan tietoon ympäristön nykytilasta ja tehtäviin selvityksiin. Arvioitavien vaikutusten maantieteellinen raja-alue vaihtelee arvioitavan osa-alueen mukaan.

Arvioinnin tueksi hankkeessa laaditaan seuraavat erillisselvitykset:

- Luontoselvitykset
- Liito-oravaselvitys
- Pesimälinnust selvitys
- Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys
- Natura-arvioinnit
- Maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys
- Havainnekuvat
- Arkeologinen inventointi
- Perinnebiotooppiselvitys

Tässä hankkeessa sovelletaan IMPERIA-hankkeen mukaista arviointimenetelmää, joka on muutoksen suuruuden määrittämiseen ja arviointikohteen arvottamiseen pohjautuva ympäristövaikutuksen merkittävyyden arviointimenetelmä. Ympäristövaikutusten arvioinnista laaditaan yhteenveto sekä sanallisena että taulukkomuodossa. Vaikutusten merkittävyyden arvioinnissa otetaan huomioon epävarmuustekijät ja vaikutusten lieventämismahdollisuudet.

YVA-ohjelma

YVA-ohjelmassa on esitetty seuraavat asiat:

- Hankkeen kuvaus ja tarkoitus
- Arviointimenettely ja osallistuminen
- Voimajohtohankkeen eteneminen ja elinkaari
- Hankkeen vaihtoehdot
- Ympäristön nykytila
- Arvioinnin raja-alue ja periaatteet
- Ympäristövaikutusten seuranta ja raportointi
- Jatkosuunnittelu ja YVA-menettelyssä tunnistettujen asioiden huomioiminen.

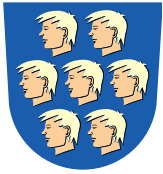
Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus päättää antaa seuraavan lausunnon Fingrid Oyj:n Hikiä (Hausjärvi) - Inkoo 2x400 kV:n voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta:

Ohjelmassa on kokonaisuutena kuvattu hanketta selkeästi ja kattavasti selvitettäviä ja arvioitavia asioita.

Ohjelmassa tulisi perustella nyt esitettyä laajemmin, miksi juuri Hikiä-Inkoo välille lisätään kapasiteettia eikä jollekin muulle yhteysvälille.

Nurmijärven kunta toivoo jatkossa esitettävän perusteita sille, ettei Nurmijärven alueella ole esitetty miltään osin vaihtoehtoisia linjauksia. Mikäli joiltain osin on tarpeen siirtää esitettyä linjausta, selvitysten rajauksien tulee ottaa tämä huomioon.

Passanmäen alue, jolle suunnitellaan mahdollista sähköasemaa, on varsin laaja ja sen alueella on luontosuhteiltaan arvokkaita alueita, jotka tulee ottaa huomioon selvityksissä ja suunnittelussa.

Pintavesien osalta on esitetty valuma-aluejako, joka on vuodelta 1990. Valuma-aluejakoa koskien on olemassa uudempi versio.

Luontoarvojen osalta selvityksissä ei mainita lepakoita ja mahdollisesti muita lajeja kuten viitasammakoita. Sisältyvätkö nämä seikat tehtäviin luontoselvityksiin?

Ohjelmassa todetaan: ”Tämä Fingridin myönteinen ilmastovaikutus ja sen merkitys kestäväälle kehitykselle on huomattavasti suurempi kuin kantaverkkoyhtiön aiheuttamat kasvihuonekaasupäästöt.” YVA-selostuksessa tultaneen em. kohtaa selostamaan ja perustelemaan tarkemmin.

Kuntien yleiskaavoihin liittyen on tehty selvityksiä, joita on hyvä käyttää apuna YVA-selostuksen laadinnan yhteydessä.

Pöytäkirja hyväksytään ja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Valmistelija

yleiskaavapäällikkö Anita Pihala, anita.pihala(at)nurmijarvi.fi

Käsittely

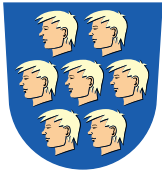
Esittelijä täydensi päätösesitystään seuraavasti (täydennykset tummennettuna):

Kunnanhallitus päättää antaa seuraavan lausunnon Fingrid Oyj:n Hikiä (Hausjärvi) - Inkoo 2x400 kV:n voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta:

”Ohjelmassa on kokonaisuutena kuvattu hanketta selkeästi ja kattavasti selvitettäviä ja arvioitavia asioita.

Ohjelmassa tulisi perustella nyt esitettyä laajemmin, miksi juuri Hikiä-Inkoo välille lisätään kapasiteettia eikä jollekin muulle yhteysvälille. **Vaihtoehtona ei ole otettu mukaan tarkasteluun nykyisen voimajohdon linjausta. On todettu vain, että sen varrella on haasteita. Nykyinen linjaus tulisi kuitenkin ottaa mukaan tarkasteluun ja tehdä sen alueella myös selvitykset.**

Nurmijärven kunta toivoo jatkossa esitettävän perusteita sille, ettei Nurmijärven alueella ole esitetty miltään osin vaihtoehtoisia linjauksia **eikä nykyisen voimalinjan linjausta**. Mikäli joiltain osin on tarpeen siirtää esitettyä linjausta, selvitysten rajauksien tulee ottaa tämä huomioon.

Passanmäen alue, jolle suunnitellaan mahdollista sähköasemaa, on varsin laaja ja sen alueella on luontosuhteiltaan arvokkaita alueita, jotka tulee ottaa huomioon selvityksissä ja suunnittelussa.

Pintavesien osalta on esitetty valuma-aluejako, joka on vuodelta 1990. Valuma-aluejakoa koskien on olemassa uudempi versio.

Luontoarvojen osalta selvityksissä ei mainita lepakoita ja mahdollisesti muita lajeja kuten viitasammakoita. Sisältyvätkö nämä seikat tehtäviin luontoselvityksiin?

Ohjelmassa todetaan:” Tämä Fingridin myönteinen ilmastovaikutus ja sen merkitys kestäväälle kehitykselle on huomattavasti suurempi kuin kantaverkkoyhtiön aiheuttamat kasvihuonekaasupäästöt.” YVA-selostuksessa tultaneen em. kohtaa selostamaan ja perustelemaan tarkemmin.

Kuntien yleiskaavoihin liittyen on tehty selvityksiä, joita on hyvä käyttää apuna YVA-selostuksen laadinnan yhteydessä.”

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti esittelijän täydennetyn päätösesityksen.

Päätös

Kunnanhallitus päätti antaa seuraavan lausunnon Fingrid Oyj:n Hikiä (Hausjärvi) - Inkoo 2x400 kV:n voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta:

”Ohjelmassa on kokonaisuutena kuvattu hanketta selkeästi ja kattavasti selvitettäviä ja arvioitavia asioita.

Ohjelmassa tulisi perustella nyt esitettyä laajemmin, miksi juuri Hikiä-Inkoo välille lisätään kapasiteettia eikä jollekin muulle yhteysvälille. Vaihtoehtona ei ole otettu mukaan tarkasteluun nykyisen voimajohdon linjausta. On todettu vain, että sen varrella on haasteita. Nykyinen linjaus tulisi kuitenkin ottaa mukaan tarkasteluun ja tehdä sen alueella myös selvitykset.

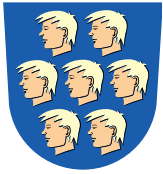
Nurmijärven kunta toivoo jatkossa esitettävän perusteita sille, ettei Nurmijärven alueella ole esitetty miltään osin vaihtoehtoisia linjauksia eikä nykyisen voimalinjan linjausta. Mikäli joiltain osin on tarpeen siirtää esitettyä linjausta, selvitysten rajauksien tulee ottaa tämä huomioon.

Passanmäen alue, jolle suunnitellaan mahdollista sähköasemaa, on varsin laaja ja sen alueella on luontosuhteiltaan arvokkaita alueita, jotka tulee ottaa huomioon selvityksissä ja suunnittelussa.

Pintavesien osalta on esitetty valuma-aluejako, joka on vuodelta 1990. Valuma-aluejakoa koskien on olemassa uudempi versio.

Luontoarvojen osalta selvityksissä ei mainita lepakoita ja mahdollisesti muita lajeja kuten viitasammakoita. Sisältyvätkö nämä seikat tehtäviin luontoselvityksiin?

Ohjelmassa todetaan:” Tämä Fingridin myönteinen ilmastovaikutus ja sen merkitys kestäväälle kehitykselle on huomattavasti suurempi kuin kantaverkkoyhtiön aiheuttamat kasvihuonekaasupäästöt.” YVA-selostuksessa tultaneen em. kohtaa selostamaan ja perustelemaan tarkemmin.

Kuntien yleiskaavoihin liittyen on tehty selvityksiä, joita on hyvä käyttää apuna YVA-selostuksen laadinnan yhteydessä.”

Pöytäkirja hyväksyttiin ja tarkastettiin tämän asian osalta heti kokouksessa.

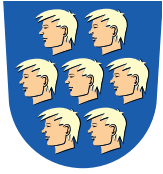
Jakelu

Uudenmaan ELY-keskus

Otteen oikeaksi todistaa

Nurmijärvellä 05.11.2024

Outi Kylväjä
va.hallintopäällikkö

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 162

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVHl 50 § 2 mom.)
- etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)
- vaaliviranomaisen tekemää päätöstä (VaaliL 45, 66 ja 83 §).

Uudenmaan ELY-keskus

kirjaamo.uusimaa(at)ely-keskus.fi

LAUSUNTO FINGRID OYJ:N HIKIÄ (HAUSJÄRVI) - INKOO 2X400 KV:N VOIMAJOHTOHANKETTA KOSKEVASTA YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIOHJELMASTA

Uudenmaan ELY-keskus pyytää Riihimäen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen ja kaavoituksen lausuntoa Fingrid Oyj:n Hikiä (Hausjärvi) - Inkoo 2x400 kV:n voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (**UUDELY/1772/2024**).

Riihimäellä ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntojen antaminen on delegoitu ympäristöjohtajalle. Myös kaupungin lausunnot ympäristövaikutusten arviointihankkeista antaa ympäristöjohtaja. Kaavoituksen lausuntojen antaminen on delegoitu kaavoituspäällikölle. Tämä lausunto on valmisteltu kaavoituksen ja ympäristönsuojelun yhteistyössä.

Hanke

Hankkeessa tarkastellaan uuden 2x400 kilovoltin voimajohtoyhteyden rakentamista Hausjärven Hikiältä Inkoon sähköasemalle. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (YVA-menettely) tarkastellaan voimajohtoreittejä noin 167 kilometriä, joista uuteen maastokäytävään sijoittuu noin 80 km. Hankkeen toteutuessa Hikiä-Inkoo-voimajohto on noin 110 kilometriä pitkä. Nykyisen voimajohtoreitin rinnalle rakennettaessa nykyinen voimajohtoalue levenee noin 27–41 metriä. Uudessa maastokäytävässä voimajohtoaukea on leveydeltään noin 42 metriä ja voimajohtoalue noin 62 metriä leveä.

Tarkasteltavat johtoreitit sijoittuvat seuraaviin kuntiin: Hausjärvi, Riihimäki, Hyvinkää, Nurmijärvi, Vihti, Siuntio, Lohja ja Inkoo. Tarkasteltava reittiyhteys

koostuu kolmesta reittiosuudesta, joista yksi koskee Riihimäkeä; Välillä Hikiä-Passanmäki tarkastellaan olemassa olevan voimajohdon rinnalle sijoittuvaa maastokäytävää noin kuusi kilometriä ja uutta maastokäytävää noin 39 kilometriä. Hausjärven Rämpsäkulman ja Hyvinkään välillä on kaksi alavaihtoehtoa. Hankkeen toteuttamatta jättäminen ei ole mahdollista, koska sähkönsiirtoa ei voida tulevaisuudessa hoitaa nykyisellä kantaverkolla ja jo päätetyillä verkkoinvestoinneilla ilman haitallisia siirtokapasiteettirajoituksia tai vaarantamatta käyttövarmuutta.

LAUSUNTO:

Riihimäen kaupunki, kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen ja kaavoitus toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Pohjoisen osuuden linjauksissa on valittu tarkasteltavaksi kaksi alavaihtoehtoa Riihimäen Arolammin alueella, joista toinen tullaan toteuttamaan.

Riihimäellä on voimassa olevan Riihimäen yleiskaavan 2035 lisäksi käynnissä Riihimäen yleiskaavan 2050 laadinta. Valmisteilla olevassa yleiskaavassa linjausvaihtoehtojen vaikutusalueelle esitetty muun muassa asumisen reservialue (Ares), joka osoittaa kaupungin pitkän tähtäimen taajama- ja yhdyskuntarakenteen laajenemissuuntaa sekä sen eteläpuolelle ekologinen yhteys. Vaikutusalueella on myös esimerkiksi maakunnallisesti arvokas maisema-alue, paikallisesti arvokkaita rakennetun kulttuuriympäristön kohteita sekä arvokas geologinen muodostuma.

Tavoitteena on, että valtuusto hyväksyy Riihimäen yleiskaavan 2050 keväällä 2025. Vahvistuessaan se korvaa nyt voimassa olevan yleiskaavan. Yleiskaavan 2050 aluevaraukset ja sen oikeusvaikutteiset liitekartat kulttuurihistoria (liitekartta 1) ja luontoarvot (liitekartta 2) tulee ottaa huomioon voimajohtohankkeen varsinaisessa vaikutustenarvioinnissa.

Tärkeää on, että myös paikallisesti arvokkaat luontokohteet huomioidaan vaikutusten arvioinnissa. Luonnonsuojelun näkökulmasta eteläisempi vaihtoehto on selkeästi parempi kuin pohjoisempi vaihtoehto. Pohjoisempi linjaus kulkee

paikallisesti arvokkaan Kavonkallion sekä tärkeän ekologisen yhteyden kohdalla. Myös Kapulan kaatopaikan pohjois-/luoteispuolinen vanha liito-oravan reviiri jää tämän linjauksen alle (havainnot vuodelta 2013).

Eteläisemmän linjauksen kohdalla ei ole tunnettuja luontoarvoja. Linjauksen läheisyydessä Vantaanjoen varressa on paikallisesti arvokas lehto, Sykärin lehto. Lehto pienikokoinen, mutta kookaspuustoisena ja lahoppuustoa sisältävänä metsänä huomionarvoinen kohde. Hankkeen vaikutukset kohteen luontoarvoihin on kuitenkin syytä arvioida. Ko. metsä erottuu luonnontilan puolesta edukseen lähistön hoidetuista kasvatusmetsäkuvioista. Pellonreunusmetsät kolopuineen ovat peltolinnuille tärkeitä suojapaikkoja. Alueella on myös vanhoja havaintoja liito-oravasta. Alue on 2. luokan METSO-kohde, joka täyttää yhden yleisen (elinympäristön rakennepiirteet) ja kaksi elinympäristökohtaista valintaperustetta (lehto, vesistön lähimetsä). Elinympäristön rakennepiirteisiin kuuluu myös lahoppuustoisuus ja vanha puusto. (LUMOS inventointi 2023 Teppo Häyhä).

Elina Mäenpää,

ympäristöjohtaja

Niina Matkala,

kaavoituspäällikkö

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This documents contains 3 pages before this page
Dokumentet inneholder 3 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 3 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 3 sider før denne side

Detta dokument innehåller 3 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende

Säteilytoiminnan valvonta

31.10.2024

STUK 108/0202/2024
JulkinenUudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Lausuntopyyntönnö 7.10.2024 (UUDELY/1772/2024)

Fingrid Oyj:n Hikiä (Hausjärvi) – Inkoo 2x400 kV voimajohtohanketta koskeva ympäristövaikutusten arviointiohjelma

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tarkastellaan kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj:n Hikiä-Inkoo välistä 2x400 kV voimajohtohanketta. Uusi voimajohtoyhteys sijoittuu osittain nykyisten 400 kV tai 110 kV voimajohtojen rinnalle ja osittain uuteen maastokäytävään. Tarkasteltavat voimajohtoreitit sijoittuvat Uudenmaan maakunnassa Inkoon, Siuntion, Lohjan, Vihdin, Nurmijärven ja Hyvinkään alueelle ja Kanta-Hämeessä Riihimäen ja Hausjärven alueelle. Voimajohtoreittien läheisyyteen sijoittuu jonkin verran asuinrakennuksia.

Hankevastaavana toimiva Fingrid Oyj on toimittanut yhteysviranomaisena toimivalle Uudenmaan ELY-keskukselle hanketta koskevan ympäristövaikutusten arviointiohjelman, josta ELY-keskus pyysi lausuntoa. Säteilyturvallisuuteen liittyvänä lausuntonaan Säteilyturvakeskus (STUK) esittää seuraavan:

Voimajohto aiheuttaa ympärilleen pientaajuisten sähkö- ja magneettikentän. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa (1045/2018) on vahvistettu väestön altistuksen raja-arvot ja toimenpidetasot näille kentille. Asetusta ei sovelleta sähköturvallisuuslain (1135/2016) vaatimusten mukaisten suurjännitteisten ilmajohtojen, mm. 400 kV ja 110 kV voimajohtojen, aiheuttamaan altistukseen sähkökentälle. Magneettikentän toimenpidetaso 200 μ T ei ylity voimajohdon allakaan, jossa on suurimmat magneettikentät. Asetus ei siten rajoita oleskelua voimajohdon läheisyydessä eli maa- tai metsätaloustöitä tai virkistyskäyttöä mm. metsästykseseen, sienestyskäyttöön ja marjojen poimintaan. Asetus ei myöskään rajoita voimajohdon sijoittamista asuin- tai lomarakennusten läheisyyteen.

Asetus ja sähköturvallisuuslain vaatimukset suojaavat voimajohtojen sähkö- ja magneettikentän välittömiltä haittavaikutuksilta. Voimajohtojen magneettikentällä epäillään kuitenkin olevan haitallisia pitkäaikaisvaikutuksia. Osa runsaan 40 viime vuoden aikana tehdyistä väestötutkimuksista on antanut viitteitä siitä, että asumisesta voimajohtojen läheisyydessä saattaisi olla terveydellistä haittaa lapsille. Näissä tutkimuksissa on havaittu, että voimajohtojen lähellä asuvilla lapsilla näyttäisi olleen hieman suurempi riski sairastua leukemiaan, kun lapset altistuivat pitkäaikaisesti magneettikentälle, jonka keskimääräinen vuontiheys oli enemmän kuin 0,4 μ T. Solu- ja

Säteilytoiminnan valvonta

31.10.2024

STUK 108/0202/2024
Julkinen

eläinkokeista saadut tulokset eivät ole tukeneet tätä havaintoa. Ei tunneta mekanisme, jolla voimajohdon magneettikenttä aiheuttaisi leukemiaa tai muita syöpiä. Väestötutkimuksissa ei ole voitu osoittaa, että leukemia olisi seurausta altistuksesta magneettikentälle. Väestötutkimuksissa havaittua lievää leukemiariskin kasvua ei ole voitu osoittaa tilastoharhaksi. Voimajohtojen sähkökentällä ei ole todettu olevan haitallisia pitkäaikaisvaikutuksia.

Voimajohtojen magneettikentän pitkäaikaisvaikutuksiin liittyvän epävarmuuden vuoksi STUK suosittelee uusien 400 kV ja 110 kV voimajohtojen rakentamista siten, että niiden aiheuttama magneettivuon tiheys ei pitkäaikaisesti ylittäisi 0,4 μ T voimajohtojen lähellä sijaitsevilla asuinrakennuksissa, jos se järkevin toimenpitein on mahdollista. Velvoittavaa estettä ei säteilyturvallisuuksista ole voimajohtojen rakentamiseen ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa esitetyn suunnitelman mukaisesti.

Pasi Orreveteläinen
Laboratorionjohtaja

Sami Kännälä
Erikoistutkija

Lausunto
1660/09.03/2024
5.11.2024

kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi.
Ympäristövaikutukset ja alueidenkäyttö
Uudenmaan ELY-keskus
PL 36, 000521 HELSINKI

Viite: UUDELY/1772/2024

Suomen metsäkeskuksen lausunto

Suomen metsäkeskus kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto Fingrid Oyj:n 2x400 kV:n voimajohtohankeen välillä Hikiä (Hausjärvi) – Inkoo ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta.

Metsäkeskus tarkastelee hanketta kestävään metsätalouteen perustuvien elinkeinojen edistämisen näkökulmasta.

Tarkasteltava voimajohtoreitti -hanke sijoittuu Uudenmaan maakunnassa Inkoon, Siuntion, Lohjan, Vihdin, Nurmijärven ja Hyvinkään alueelle ja Kanta-Hämeessä Riihimäen ja Hausjärven alueelle. Ympäristövaikutusten arvioinnissa todetaan, että alue on pääosin metsätalouskäytössä olevaa metsää sekä peltoja. Metsät ovat suurimmaksi osaksi tuoretta ja lehtomaista kangasta sekä karumpia kalliometsiä. Metsäelinkeinojen harjoittamisen näkökulmasta hanke tulee vaikuttamaan laajojen metsätalousalueiden pirstoutumiseen ja siirtymiseen muuhun maankäyttöön. Ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee tarkastella voimalinjavaihtoehtojen vaikutuksia kestäväan metsätalouden harjoittamiseen.

Myös metsätalousalueilla ”metsien vesien liikkeet” ylivalunta-aikana tulisi mahdollistua niin alueen voimajohtoja rakennettaessa ja rakentamisen jälkeen siten että pintavedet kulkevat sujuvasti vesien luontaisia kulkureittejä ja uomia hyödyntäen. Tällä estettäisiin metsämaalle kohdentuvaa puuston kasvua laskevaa ja metsätuhoja voimistavaa vettymistä, vähennettäisiin puiden myrskykaatumisriskiä ja puiden arvon taloudellista menetystä ja voimajohtojen varsille keskittyvien hyönteistuhojen seurannaistuhon vettymisen seurauksena. Nämä metsätaloudelle haitalliset vaikutukset voitaisiin estää tekemällä paikkatietopohjainen virtausmallianalyysi, jossa riskikohteet vesien liikkeiden näkökulmasta voidaan tunnistaa ja ”vesirakentaa” siten että metsätalouden tarkoitukseen aikaisemmin rakennettu kuivatusojasto ja vesien johtaminen rumpuja hyödyntäen säilyttävät tehonsa tulevana vuosikymmeninä.

Lausunto
1660/09.03/2024
5.11.2024

Lisäksi ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee selvittää voimalinjan mahdolliset vaikutukset alueiden metsätuhoriskeihin. Voimalinjan rakentaminen aiheuttaa laajoja uusia metsänreunoja, jotka ovat alttiita tuuli- ja hyönteistuhonille. Hankkeen aikana onkin tärkeä selvittää, kuinka suuri metsätuhoriski on ja miten riskiin voidaan vaikuttaa. Erityisesti haasteita voi seurata alueilla, joilla ei sovelleta metsälakia ja tämän seurauksena lakia metsätuhojen torjunnasta. Näitä alueita ovat maakuntakaavojen suojelualuevarauksella esitetyt alueet, joilla ei ole perustettu luonnonsuojelulain mukaista luonnonsuojelualueita, yleiskaavojen muut kuin maa- ja metsätalouteen sekä virkistykseen osoitetut alueet ja asemakaavojen muut kuin metsätalouteen osoitetut alueet. Kun metsälakia ei sovelleta, vaikuttaa se myös muiden metsänkäyttöä ohjaavien lakien voimassaoloon, kuten lakiin metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä ja lakiin metsätuhojen torjunnasta.

Ilmastovaikutusten kohdalla on tärkeää arvioida hankkeen vaikutukset metsien hiilivaraston ja -nielun muutokseen määrittelemällä hankkeessa poistuvan puuston ja sen hiilensitomispotentiaalin (hiilinielu) määrä. Myös puuston poistuessa johtokujan alueelta arvioidaan pienentävän sekä maaperähiilen nykyistä varastoa ja tulevaa maaperähiilen kertymää, avoimen maan kuivatusolosuhteiden hajottaessa maaperähiiltä talousmetsänä olevaa vertailualueita voimallisemmin.

Metsätalousvaikutusten ja ilmastovaikutusten arvioinnin lisäksi olisi hyvä arvioida, miten hankkeen ympäristövaikutuksia metsäelinympäristöihin voitaisiin lieventää, esimerkiksi MTK, SLC ja Energiategollisuus käynnistivät syksyllä 2016 hankkeen, jonka tarkoituksena oli päivittää yhteiset suositukset sähkölinjojen vierimetsien hoidosta ja lisätä monimuotoisuudelle arvokasta lahoppuuta sähkölinjojen vierimetsiin. Hankkeessa laadittiin ohjeet tekopötkkelöiden tuottamiselle sekä testattiin toimintamallia kolmen verkkoyhtiön kanssa eri puolilla maata. Arviointiohjelman yhteydessä olisi hyvä tutustua tähän toimintamalliin, jolla voitaisiin mahdollisesti lieventää voimalinjan vaikutuksia metsien monimuotoisuuden heikkenemiseen.

Tarkasteltava reittiyhteys koostuu kolmesta reittiosuudesta. Reittivaihtoehdon valinnan mukaan voimajohtoreittien pituus ja leveys vaihtelevat. Reittiyhteyksien vaikutusta metsätalouden harjoittamiseen ja metsäluonnon huomioimiseen pystytään pienentämään esimerkiksi tukeutumalla mahdollisimman laajasti jo olevien voimalinjojen korottamiseen tai lieventämiseen. Näin kyetään vähentämään voimalinjan reunavaikutusta suhteessa siihen, että rakennetaan kokonaan uusi voimalinjareitti. Suomen metsäkeskuksen näkemyksen mukaan tulisi suosia sellaista reittivaihtoehtoa, joissa haitat metsäluonnolle ja metsätalouden

Lausunto
1660/09.03/2024
5.11.2024

harjoittamiselle sekä metsäkato ovat mahdollisimman vähäiset. Kestävän metsätalouden harjoittamisen kannalta parhaan ja vaikutuksiltaan vähäisimmän reittivaihtoehtoon päätyminen voikin pohjautua vain metsätalousvaikutusten analyysiin, jossa eri rakentamisvaihtoehdot objektiivisesti ja määräperusteisesti tunnistettavien vaikutusten osalta vertaillaan laskentoihin ja analyysihin pohjautuen. Lopulliset valinnat ja päätökset tulisi tehdä myös näitä vaikutuksia arvioimalla myös metsätalouden harjoittamisen arvot ja tulevaisuuden mahdollisuudet ja menetykset niiden metsälliset kokonaisvaikutukset huomioiden.

Mika Salmi
Elinkeinopäällikkö, Uusimaa

Jouni Rantala
Elinkeinopäällikkö, Kanta-Häme

Suomen metsäkeskus, Aleksanterinkatu 18 A, 15140 Lahti

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Siivola Mari Heilimä	Telia Tunnistus	28.10.2024 15:14:25 UTC+02:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (3 sivua)

Aluesuunnittelu / Henri Jutila

Uudenmaan ELY-keskus, kirjaamo
UUDELY/1772/2024

**Lausunto Fingrid Oyj:n Hikiä (Hausjärvi) - Inkoo 2x400 kV:n
voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta**

Hankkeen kuvaus

Hankkeessa tarkastellaan uuden 2x400 kV voimajohtoyhteyden rakentamista Hausjärven Hikiältä Inkoon sähköasemalle. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tarkastellaan voimajohtoreittejä n. 167 kilometriä, joista uuteen maastokäytävään sijoittuu n. 80 km. Hankkeen toteutuessa Hikiä–Inkoo - voimajohto on n. 110 kilometriä pitkä. Nykyisen voimajohtoreitin rinnalle rakennettaessa nykyinen voimajohtoalue levenee noin 27–41 metriä. Uudessa maastokäytävässä voimajohtoaukea on leveydeltään noin 42 metriä ja voimajohtoalue noin 62 metriä leveä. Tarkasteltavat johtoreitit sijoittuvat seuraaviin kuntiin: Hausjärvi, Riihimäki, Hyvinkää, Nurmijärvi, Vihti, Siuntio, Lohja ja Inkoo.

YVA-menettelyssä tarkasteltava reittiyhteys koostuu kolmesta reittiosuudesta:

- Välillä Hikiä (Hausjärvi) – Passanmäki (Nurmijärvi) tarkastellaan olemassa olevan voimajohdon rinnalle sijoittuvaa maastokäytävää noin kuusi kilometriä ja uutta maastokäytävää noin 39 kilometriä. Hausjärven Rämpsänsäntien ja Hyvinkään välillä on kaksi alavaihtoehtoa.
- Välillä Passanmäki (Nurmijärvi) – Kopula (Siuntio) tarkastellaan olemassa olevan voimajohdon rinnalle sijoittuvaa maastokäytävää noin 14 kilometriä ja uutta maastokäytävää noin 14 kilometriä. Voimajohtoreitti erkanee nykyisestä voimajohdosta neljässä kohdassa.
- Välillä Kopula (Siuntio) – Inkoo tarkastellaan kahta päävaihtoehtoa:
 - Läntinen päävaihtoehto sijoittuu pääosin nykyisen 110 kV voimajohdon rinnalle kiertäen Lohjan kautta. Nykyisten voimajohtojen rinnalle sijoittuvaa osuutta on noin 30 kilometriä ja uutta maastokäytävää noin kymmenen kilometriä.
 - Itäinen päävaihto sijoittuu pääosin nykyisen 400 kV voimajohdon rinnalle. Nykyisten voimajohtojen rinnalle sijoittuvaa osuutta on noin 33 kilometriä ja uutta maastokäytävää noin 17 kilometriä. Yövilän (Övitsby) alueella tarkastellaan itäisen vaihtoehtojen erkaantumista kahdeksi alavaihtoehtoksi.

Hankkeen toteuttamatta jättäminen ei ole mahdollista, koska sähkönsiirtoa ei voida tulevaisuudessa hoitaa nykyisellä kantaverkolla ja jo päätetyillä verkkoinvestoinneilla ilman haitallisia siirtokapasiteettirajoituksia tai vaarantamatta käyttövarmuutta.

Uudenmaan liiton lausunto

Uudenmaan maakunnan osalta hankealueella ovat voimassa Uusimaa-kaava 2050 -kokonaisuuden Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaava sekä Helsingin seudun vaihemaakuntakaava. Lisäksi voimassa on Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan tuulivoimaratkaisu. Hankealueelle ja sen lähiympäristöön on näissä maakuntakaavoissa osoitettu lukuisa joukko kaavamerkintöjä määräyksineen ja nämä, sekä myös kaavojen yleiset määräykset, on tunnistettu ja kuvattu oikein YVA-ohjelmassa. Maakuntakaavatilanne kokonaisuudessaan on esitetty oikein ja riittävällä tavalla YVA-ohjelmassa.

Johtoreitti on pituudeltaan varsin huomattava ja sen varrella on voimassa useita osayleiskaavoja. Reitillä on myös osuuksia, missä kuntakaavoja ei ole voimassa ja tällaisilla alueilla maakuntakaavan ohjausvaikutus korostuu. Uudenmaan liitto ehdottaa, että YVA-selostukseen tuotetaan kartta, missä esitetään voimassa olevien maakuntakaavojen yhdistelmä ja sen päällä alueet, joilla on oikeusvaikutteinen yleis- tai osayleiskaava voimassa.

Hankealueella on käynnissä useita kaavahankkeita: Vihdissä Tervalammen osayleiskaavatyö ja Etelä-Nummelan työpaikka-alue II-asemakaavatyö, Siuntiossa strategisen yleiskaavan laatiminen, Lohjalla taajamaosayleiskaavan päivittäminen sekä Inkoossa Joddböle V asemakaavamuutostyö. Uudenmaan liitto katsoo, että hankkeen valmistelu tulee tehdä tiiviissä vuorovaikutuksessa käynnissä olevien kaavahankkeiden kanssa.

Alustavassa reittisuunnittelussa tehty reittivaihtoehtojen karsinta on tehty hyvin perustelluista syistä. Voimajohtoyhteydelle on vielä karsinnan jälkeenkin jäänyt vaihtoehtoisia reittejä ja alavaihtoehtoja. Tilanne tarjoaa hyvin mahdollisuuksia löytää pienimmän haitan vaihtoehto. Uudenmaan liiton näkemys on, että arvioitavia vaihtoehtoja on riittävästi ja ne ovat keskenään vertailukelpoisia. Uudenmaan liitto haluaa kiitoksia huomioida arviointiohjelman kartat, jotka ovat huolella tehtyjä ja auttavat hahmottamaan hankkeen haasteita ja vaihtoehtoja.

Hankealueen ympäristön nykytilaa on YVA-ohjelmassa arvioitu olemassa olevan tiedon perusteella asiantuntevasti ja varsin monipuolisesti. Voimajohtohankkeen liittyminen muihin hankealueen läheisyydessä meneillään tai suunnitteilla oleviin hankkeisiin on tunnistettu, joten hankkeiden yhteisvaikutuksia voidaan ainakin jossain määrin arvioida.

YVA-ohjelmassa on tunnistettu arvioitavien ympäristövaikutusten laaja kirjo kattavasti ja käytettäviä arviointimenetelmiä on kuvattu riittävällä tavalla. Uudenmaan liitto katsoo, että ohjelmassa esitettyä arvioinnin laajuutta voidaan pitää lähtökohtaisesti riittävänä arviointiselostuksen laatimiselle.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa on tunnistettu arvioinnin suorittamiseen tarvittavat lähtöaineistot varsin kattavasti, mutta Uudenmaan liitto haluaa tuoda arvioitsijoiden tietoon Uudenmaan liiton avoimet aineistot -palvelusta (<https://kartta.uudenmaanliitto.fi/portal/apps/experiencebuilder/experience/?id=8a80d8e683bc462298c165a8fd2ff7cd>) saatavilla olevan hiilensidonta-aineiston sekä Uudenmaan ekologiset verkostot Zonation-analyysin perusteella -aineiston. Hiilensidonta-aineiston avulla voidaan arvioida johtoreitin toteuttamisen myötä menetettävän hiilinielun suuruutta. Uudenmaan ekologiset verkostot Zonation-

analyysin perusteella -aineisto auttaa suunnittelemaan johtoreitin siten, että mahdollisimman pitkälti vältetään suunnittelualueelta tunnistetut luonnon ydinalueet sekä niihin kytkeytyvät ekologiset yhteydet.

Johtopäätökset

Uudenmaan liitto katsoo, että lausunnolla oleva arviointiohjelma täyttää YVA-ohjelmille asetetut vaatimukset ja näin ollen antaa riittävät edellytykset arviointiselostuksen laatimiselle.

Mari Siivola
aluesuunnittelun vastuualueen johtaja

Jakelu

kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi
Uudenmaan liitto / Kirjaamo

Väylävirasto Trafikledsverket

Lausunto

1 (3)

VÄYLÄ/6612/06.00.03/2024

5.11.2024

Uudenmaan ELY-keskus
kirjaamo
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntopyyntö 7.10.2024 UUDELY/1772/2024

Lausunto Fingrid Oyj:n Hikiä (Hausjärvi) - Inkoo 2x400 kV:n voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Uudenmaan ELY-keskus on pyytänyt Väyläviraston lausuntoa Fingrid Oyj:n Hikiä (Hausjärvi) - Inkoo 2x400 kV:n voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta.

Kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj suunnittelee Hikiä-Inkoo välistä 2x400 kilovoltin voimajohtoa. Uusi voimajohtoyhteys sijoittuu osittain nykyisten 400 tai 110 kilovoltin voimajohtojen rinnalle ja osittain uuteen maastokäytävään. Tarkasteltavia voimajohtoreittejä on yhteensä noin 167 kilometriä, mistä uuteen maastokäytävään sijoittuu noin 80 kilometriä. Toteutuessaan voimajohto on noin 110 kilometriä pitkä. Hanke on osa kantaverkon pitkän aikavälin kehittämissuunnitelmaa. Hanke sijoittuu Uudenmaan maakunnassa Inkoon, Siuntion, Lohjan, Vihdin, Nurmijärven ja Hyvinkään alueelle ja Kanta-Hämeessä Riihimäen ja Hausjärven alueelle.

Suunniteltu johtoreitti risteää sähköistetyn rautatien kanssa kolmesti: Riihimäen radan kanssa Hausjärven Monnin pohjoispuolella, Hyvinkää-Karjaa radan kanssa Nurmijärvellä Röykän länsipuolella ja Kirkkonummi-Kupittaa radan Inkoossa Tallbackan kohdalla.

Lisäksi suunniteltu johtoreitti risteää useiden valtion hallinnoimien maanteiden kanssa. Näitä ovat valtatie 1 ja valtatie 2 Kirkkonummella, valtatie 3 Hyvinkäällä tai Riihimäellä vaihtoehdosta riippuen sekä valtatie 25 Nurmijärvellä. Voimajohto risteää myös kantatien 51 kanssa sekä seututeiden 110, 115, 116, 120, 130, 132 ja 186 kanssa. Lisäksi suunniteltu voimajohtoreitti risteää useiden yhdysteiden kanssa.

Väylävirasto esittää lausuntonaan:

YVA-selostuksessa on kuvattava rakentamisvaiheen liikennevaikutukset. Väylävirasto tuo esille, että liikennevaikutusten arvioinnin yhteydessä on tarkasteltava hankkeen johdosta lisääntyvän maantieliikenteen vaikutuksia läheisille väylille toimintavaiheen osalta. Arvioinnissa on huomioitava väylien käyttö, liikenteen sujuvuus ja turvallisuus.

5.11.2024

Voimajohtorakenteiden kuljetuksissa on tärkeää kiinnittää erityistä huomiota liikenneturvallisuuteen, sillä suuret rakenteiden osat voivat esimerkiksi haitata näkymiä. Mikäli johdon rakentamista tai esim. siihen liittyviä kuljetuksia varten tarvitaan joitakin erityisjärjestelyjä, kuten liittymien avartamista tai näkemäalueiden laajentamista, toimenpiteet suunnitellaan ja toteutetaan hankkeesta vastaavan kustannuksella. Tämä koskee myös mahdollista valaisinpylväiden ja liikennemerkkien väliaikaista siirtoa. Jos tierakenteiden vahvistamiselle todetaan tarvetta, toimenpiteet suunnitellaan ja toteutetaan hankkeesta vastaavan kustannuksella.

Suunnittelussa tulee huomioida, etteivät voimajohdon pylväät estä tai haittaa maanteiden käyttöä. Väylävirasto muistuttaa, että kaapeleiden ja johtojen sijoittamisessa tiealueelle noudatetaan, mitä liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (503/2005) 42 §:ssä ja 42 a §:ssä säädetään. Rakennettaessa voimajohtoa maanteiden yhteyteen tulee noudattaa Väyläviraston "Sähkö- ja telejohdot ja maantiet" -ohjeen (Liikenneviraston ohjeita 3/2018) lisäksi Liikenneviraston 12.10.2018 antamaa määräystä johtojen ja rakenteiden sijoittamisesta maantien tiealueelle (LIVI/44/06.04.01/2018). Ohjetta tulee noudattaa siinäkin tapauksessa, että uusi johto rakennetaan olemassa olevan johdon rinnalle.

Työhön, joka kohdistuu maantiehen tai tapahtuu tiealueella tai edellyttää liikenteen ohjausta ja varoittamista liikennemerkein, on oltava ELY-keskuksen lupa. Lupa tarvitaan myös rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden sijoittamiseen tiealueelle. Lupa voidaan myöntää, jos toimenpiteestä ei aiheudu vaaraa liikenteelle eikä haittaa tienpidolle. Työluvalla voidaan myöntää myös tieliikennelain 187 §:ssä tarkoitettu lupa tien tilapäiseen sulkemiseen silloin, kun sulkeminen liittyy tiealueella työskentelyyn.

Rautatiealueella voimajohtojen rakentaminen tapahtuu lunastusluvalla. Lunastusluvan lisäksi voimalinjan rakentaminen rautatietä risteävästi vaatii sopimuksen rautatiealueella työskentelystä (ratalaki 36 §). Sopimuksen yhteydessä varmistetaan turvallinen työskentely ja vastuut rautatien risteämissä. Sähköradan ylityksissä tulee olla vapaata tilaa (voimajohdon etäisyys) vähintään 11,5 m + jännitelisä kiskonselästä lukien. Korkeusvaatimus voi olla tätäkin suurempi, mikäli risteämisen kohdalla on muita ratateknisiä laitteita. Väylävirasto allekirjoittaa ja hyväksyy sähköradan ylitykset voimajohtojen osalta.

Rautatiealueelle sijoitettavien rakennelmien, laitteiden ja johtojen sijoittamisessa on noudatettava Väyläviraston ohjeita. Työskenneltäessä ja liikuttaessa rata-alueella ja myös radan suoja-alueella on tarkistettava aina ratatyöluvan tarve. Rautatiealueella ja myös radan suoja-alueella työskenneltäessä ja liikuttaessa on noudatettava Väyläviraston ohjetta Radanpidon turvallisuusohjeet TURO (Väyläviraston ohjeita 111/2023), ohjetta Valtion rataverkon haltijan osaamis- ja pätevyysvaatimukset (Väyläviraston ohjeita 21/2022) sekä tarvittaessa Sähkörataohjeita (Liikenneviraston ohjeita 7/2016). Työn tarvitsemista rautatieliikenteen liikennekatkoista on sovittava erikseen Fintraffic Raide Oy:n liikennesuunnittelun kanssa.

5.11.2024

Väylävirasto huomauttaa, että ajantasaiset ohjeet on aina tarkistettava ohjeluettelosta Väyläviraston verkkosivuilta (<https://vayla.fi/palveluntuottajat/ohjeluettelo>).

Maanteiden osalta lausuu tarkemmin Uudenmaan ELY-keskuksen L-vastuualue.

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Väylävirastossa asian on ratkaissut yksikön päällikkö Laura Yli-Jama ja esitellyt asiantuntija, ympäristö Katri Kallio.

Jakelu	Väyläviraston kirjaamo Uudenmaan ELY-keskuksen kirjaamo										
Tiedoksi	<table><tbody><tr><td>Tuula Säämänen</td><td>Väylävirasto</td></tr><tr><td>Marketta Hyvärinen</td><td>Väylävirasto</td></tr><tr><td>Katja Koskelainen</td><td>Väylävirasto</td></tr><tr><td>Arto Kärkkäinen</td><td>Uudenmaan ELY-keskus, L-vastuualue</td></tr><tr><td>Jenni Rautiainen</td><td>Uudenmaan ELY-keskus, L-vastuualue</td></tr></tbody></table>	Tuula Säämänen	Väylävirasto	Marketta Hyvärinen	Väylävirasto	Katja Koskelainen	Väylävirasto	Arto Kärkkäinen	Uudenmaan ELY-keskus, L-vastuualue	Jenni Rautiainen	Uudenmaan ELY-keskus, L-vastuualue
Tuula Säämänen	Väylävirasto										
Marketta Hyvärinen	Väylävirasto										
Katja Koskelainen	Väylävirasto										
Arto Kärkkäinen	Uudenmaan ELY-keskus, L-vastuualue										
Jenni Rautiainen	Uudenmaan ELY-keskus, L-vastuualue										

ASIAKIRJA / HANDLING / DOCUMENT

Tämä asiakirja on allekirjoitettu Väyläviraston sähköisen allekirjoituksen palvelussa.
Voit varmistaa Adobe Acrobatilla sähköisen allekirjoituksen eheyden.

Denna handling är undertecknad i Trafikledsverkets tjänst för elektroniska underskrifter.
Du kan verifiera den elektroniska underskriften med Adobe Acrobat.

This document has been signed at Finnish Transport Infrastructure Agency's service for
electronic signatures.
You can verify the authenticity of the signature by using Adobe Acrobat.

ALLEKIRJOITUKSET / UNDERSKRIFTER / SIGNATURES

Allekirjoittaja	Katri Kallio
Allekirjoitusaika	05.11.2024 15:16
Allekirjoittaja	Laura Yli-Jama
Allekirjoitusaika	05.11.2024 15:17

ASIAKIRJAT

Asiakirja

Fingrid Hikiä-Inkoo YVAO Väylävirasto lausunto.pdf

SIU/493/11.01.00/2024

223 § Siuntion kunnanhallituksen lausunto Fingrid Oyj:n 2x400 kilovoltin voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Julkinen

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) pyytää Siuntion kunnan kaavoitukselta Fingrid Oyj:n Hausjärven Hikiältä Inkoon sähköasemalle suunnitellun 2x400 kilovoltin voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta lausuntoa. Lausunnot saatiin lisäämään 27.11.2024 asti. Kuntakehitysjäosto on valmistellut ehdotuksen lausunnoksi.

Yhteenveto asiassa on alla olevassa kuntakehitysjäoston esittelytekstissä.

Lisäksi Siuntion kunnan viranomaislausuntoa on erikseen pyydetty ympäristö- ja rakennuslautakunnalta ja tämäkin lausunto on kirjattuna alla.

Asian kaikki materiaalit löytyvät liitteenä olevan lausuntopyynnön linkin takaa: <http://www.ymparisto.fi/Hikia-Inkoo-voimajohto-YVA>.

Kunnanjohtajan ehdotus

Kunnanhallitus päättää antaa oheisen lausunnon Fingridin Hikiä-Inkoo YVA-selostuksesta.

Kunnanhallitus vaatii, että vaikutusten arvioinnissa kiinnitetään edellä esitetyn lisäksi huomiota seuraaviin seikkoihin:

- Siuntion kunta pyytää selvennystä, miksi Hikiä-Inkoo välille ollaan lisäämässä kapasiteettia juuri tällä linjasuunnitelmalla eikä esimerkiksi jollekin muulle välille
- Siuntion kunta pitää parempana vaihtoehtona esimerkiksi nykyistä Inkoo-Framnäs-Espoo -linjaa ja jatkoa siitä pohjoiseen. Tällöin olisi mahdollisuus seurata olemassa olevia maastokäytäviä ja palvella sekä nykyisiä että tulevia asuin- ja yritysalueita.
- Siuntion kunta toivoo, että suunnitelmien vaikutukset yritystoimintaan otetaan huomioon (ml. maatalousyrittäjät)
- Siuntio vaatii, että asutuksen osalta vaikutusten tarkastelualue rajataan 200 metrin sijaan 300 metriin.
- Yhteisvaikutukset sähkölinjojen läheisyyteen liittyvien vihreän siirtymän voimahankkeiden (mm. aurinkovoima) ja muiden sähkönsiirtohankkeiden osalta tulee huomioida.
- Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, *Siuntion ja Degerbyn*

viljelymaisemat, tulee ottaa kattavasti huomioon. Vaikutukset maisema-alueella ovat erilaisia riippuen sijainnista ja paikkakohtaiset vaikutukset tulee huomioida erityisen tarkasti. Tämä koskee erityisesti VAMA-aluetta mutta myös hankkeen muita herkkiä maisema-alueita, esim. vaikutus asutuksen lähimaisemaan.

- Siuntion kunta vaatii, että Länsi- ja Itä-vaihtoehtojen erot esitetään selkeästi YVA-selostuksessa. Taulukoihin tulisi sisällyttää vaihtoehdot erikseen ja kuntakohtaisesti, jotta niiden eroja voidaan arvioida selkeästi.
- Lisäksi Siuntion kunta toivoo, että selostuksessa kiinnitetään huomiota kuntakohtaisuuteen, eli esitetään vaikutusalueella olevat tekijät kuntakohtaisesti, jotta kuntien on helpompi hahmottaa vaikutukset omilla alueillaan (alueelle sijoittuvat arvokkaat luontokohteet, asutus yms.).
- Hanke vaikuttaa prosentuaalisesti isoon osaan Siuntion asukkaista. Maisemalliset ja sosiaaliset vaikutukset koskevat merkittävää osaa Siuntion väestöstä. Vaikutusalueella (0 - 300m) sijaitsee 11 % Siuntion loma-asutuksesta ja 3,9% vakituisen asumisen rakennuksista. Kunta vaatii, että YVA-selvityksessä myös tämäntyyppinen prosentuaalinen vaikutus kuntaan otetaan huomioon määrällisen arvion lisäksi.
- Hankkeen vaikutukset ovat Siuntiossa kokonaisuudessaan jo nyt saatujen pohjatietojen valossa merkittäviä.
- YVA-selostus tulee olla ruotsin kielellä.

Edelleen kunnanhallitus päättää tarkistaa tämän pykälän kokouksessaan.

Käsittely

Merkittiin, että Merja Laaksonen ja Erik Perklen olivat esteellisiä. Esteellisyys todettiin hallintolain 28 §:n 1 momentin 3 kohdan perusteella (inressijäävi). Laaksonen ja Perklen poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ajaksi ja palasi kokoukseen asian käsittelyn päätyttyä.

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti lisätä lausuntoon kuntakehitysosaston esittelytekstiosuuden, joka kuului:

"Asian tausta:

Hankkeessa tarkastellaan uuden 2x400 kilovoltin voimajohtoyhteyden rakentamista Hausjärven Hikiältä Inkoon sähköasemalle. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (YVA-menettely) tarkastellaan voimajohtoreittejä noin 167 kilometriä, joista uuteen maastokäytävään sijoittuu noin 80 km. Hankkeen toteutuessa Hikiä-Inkoo -voimajohto on noin 110 kilometriä pitkä. Nykyisen voimajohtoreitin rinnalle rakennettaessa nykyinen voimajohtoalue levenee noin 27-41 metriä. Uudessa maastokäytävässä voimajohtoaukea on leveydeltään noin

42 metriä ja voimajohtoalue noin 62 metriä leveä.

Tarkasteltavat johtoreitit sijoittuvat seuraaviin kuntiin: Hausjärvi, Riihimäki, Hyvinkää, Nurmijärvi, Vihti, Siuntio, Lohja ja Inkoo. Voimajohtohankkeella varaudutaan tulevaisuuden sähkönsiirtotarpeiden merkittävään kasvuun Uudenmaan alueella. Voimajohtoyhteyden tavoitteena on mahdollistaa paremmat huolto- ja vikakeskeytykset ilman, että sähköjärjestelmän käyttövarmuus alenee merkittävästi. Uudella voimajohdolla varmistetaan ja ylläpidetään kantaverkon korkeaa käyttövarmuutta sähkönsiirron kasvaessa. Maakaapelivaihtoehtoa ei ole tutkittu tässä YVA-menettelyssä, koska sen käyttövarmuuteen ja ominaisuuksiin liittyy epävarmuuksia ja ympäristövaikutukset on arvioitu avojohtoa merkittävimmäksi.

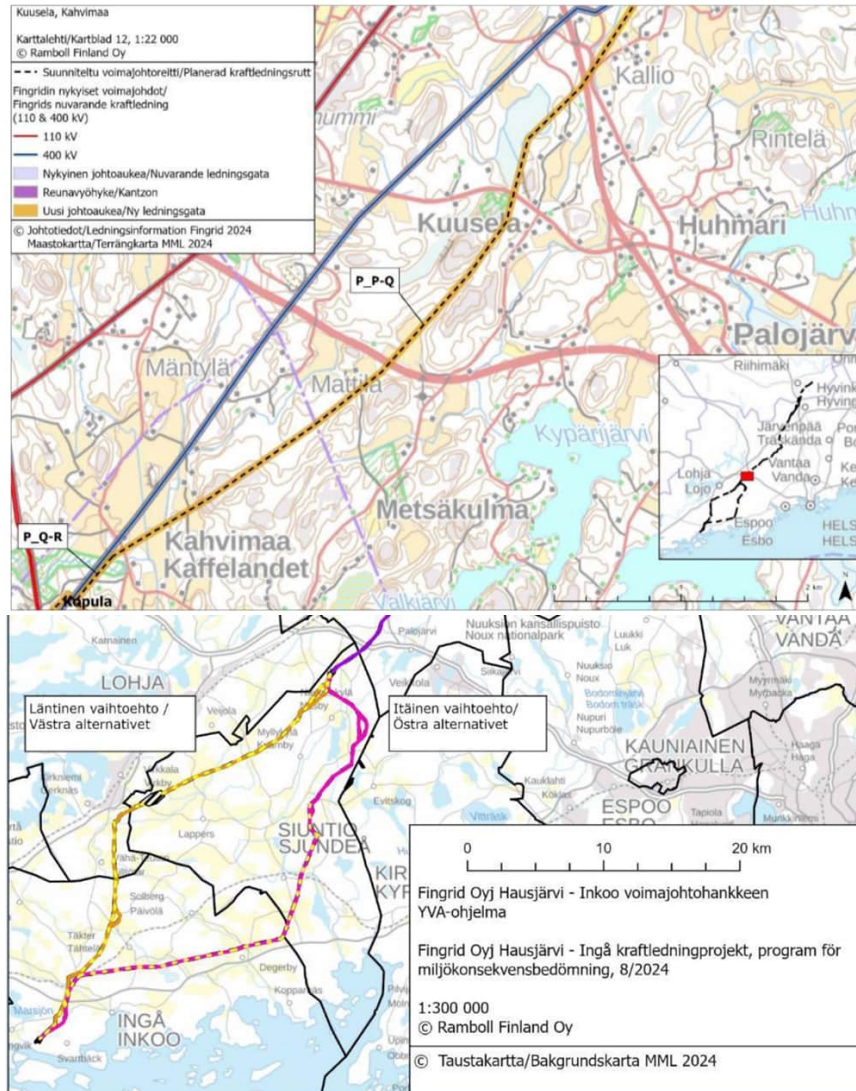
Siuntion osalta voimajohtohanke reitti kulkee seuraavilla osuuksilla:

- Välillä **Passanmäki-Kopula** tarkastellaan olemassa olevan voimajohdon rinnalle sijoittuvaa maastokäytävää noin 14 kilometriä ja uutta maastokäytävää noin 14 kilometriä. Voimajohtoreitti erkanee nykyisestä voimajohdosta neljässä kohdassa. Siuntion osalta voimajohto on tältä osin pääasiassa uutta maastokäytävää Kahvimaan alueella.

Välillä Kopula-Inkoo tarkastellaan kahta päävaihtoehtoa:

- **Läntinen päävaihtoehto (L)** sijoittuu pääosin nykyisen 110 kilovoltin voimajohdon rinnalle kiertäen Lohjan kautta. Läntisessä vaihtoehdossa nykyisten voimajohtojen rinnalle sijoittuvaa osuutta on noin 30 kilometriä ja uutta maastokäytävää noin kymmenen kilometriä
- **Itäinen päävaihto (I)** sijoittuu pääosin nykyisen 400 kilovoltin voimajohdon rinnalle. Itäisessä vaihtoehdossa nykyisten voimajohtojen rinnalle sijoittuvaa osuutta on noin 33 kilometriä ja uutta maastokäytävää noin 17 kilometriä. Yövilän (Övitsby) alueella tarkastellaan itäisen vaihtoehdon erkaantumista kahdeksi alavaihtoehdoksi.

Yhteensä Siuntiossa johtoreitin pituus olisi 51 kilometriä, joka on suurin yksittäisen kunnan osuus koko johtoreitillä.

Kuva 1-1. Hikiä-Inkoo välinen 2x400 kilovoltin suunniteltu voimajohtoyhteys.

Figur 1-1. Den planerade kraftledningsförbindelsen på 2x400 kilovolt mellan Hikiä och Ingå.

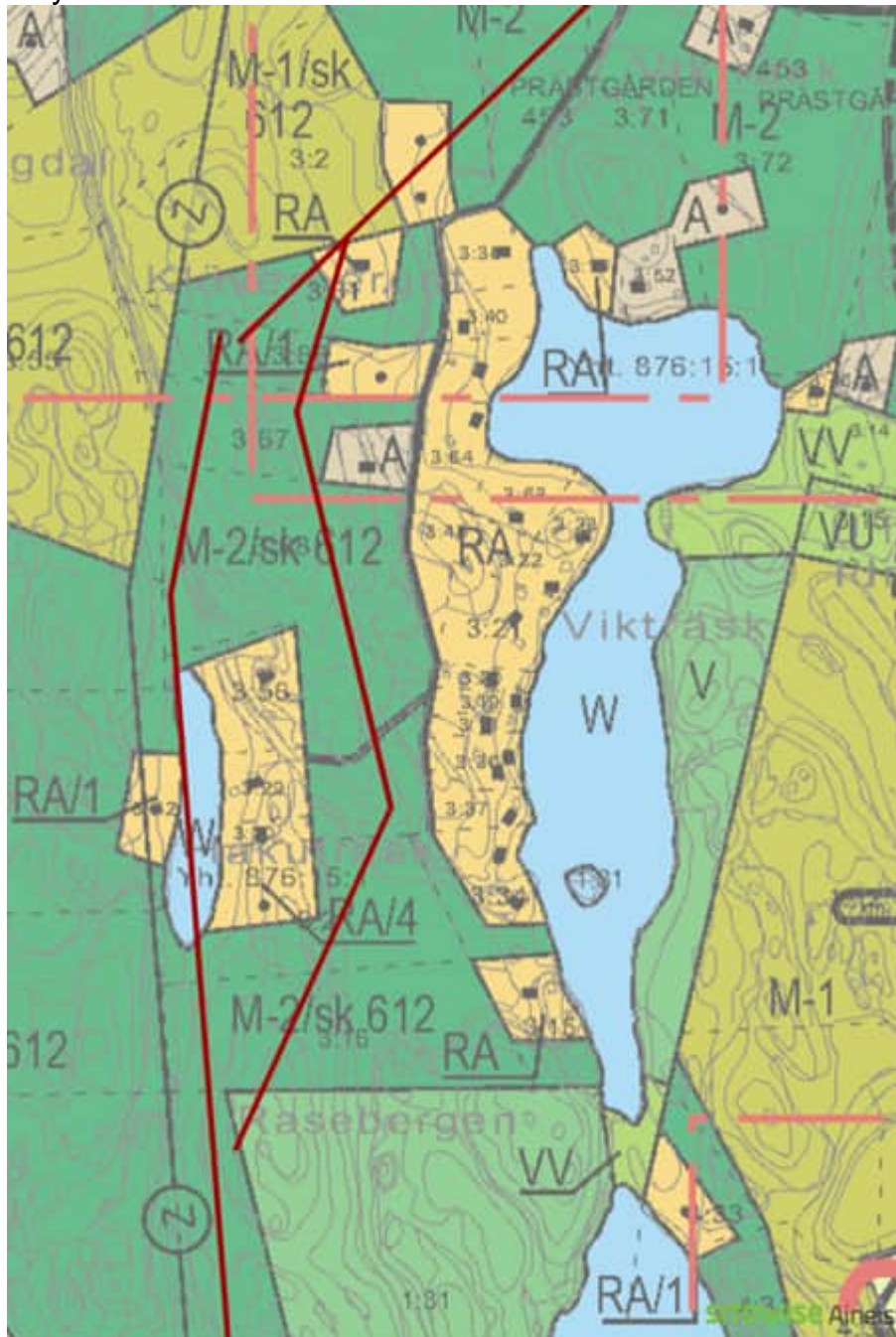
Reittivaihtoehdot on kuvattu tarkemmin arviointiohjelmassa. Materiaalit löytyvät täältä: www.ymparisto.fi/hikia-inkoo-voimajohto-YVA

Hankkeen toteuttamatta jättäminen ei ole hakijan mukaan mahdollista, koska sähkönsiirtoa ei voida tulevaisuudessa hoitaa nykyisellä kantaverkolla ja jo päätetyillä verkkoinvestoinneilla ilman haitallisia siirtokapasiteettirajoituksia tai vaarantamatta käyttövarmuutta.

Vaikutukset Siuntion maankäyttöön ja kaavoitukseen:

Pohjois-Siuntio on merkittävä loma-asumisen alue ja vesistöjen merkitys on

suuri. Koko suunnitellun voimajohdon alueella on 30 lomarakennusta alle 100 m suunnitellun voimajohdon keskilinjasta ja näistä 2/3 osaa on Siuntiossa. Lisäksi 100 - 300 metrin päässä olevista loma-asunnoista 50% sijaitsee Siuntiossa. Voimajohto heikentää loma-asumisen houkuttelevuutta sekä vaikuttaa nykyisten loma-asuntojen arvoon. Vaikutus maankäyttöön näillä alueilla on merkittävä, erityisesti itäisessä vaihtoehdossa.

Kuva 2. Loma-asumista on erityisesti Vikträskin alueella ja suunniteltu voimajohto tulee vaikuttamaan merkittävästi alueeseen.

Asuinrakennusten osalta kaikista alle 100 metrin päässä olevista asunnoista 25%

sijaitsee Siuntiossa ja 100-300 metrin päässä 20%. Itäinen vaihtoehto on suunniteltu kulkevan Sudenkaaren ja Trollskogenin asuinalueiden läpi, läheltä Siuntion keskustaa. Molemmat alueet ovat osa kuntakeskustan alueen laajentamista. Trollskogenin ensimmäisen vaiheen asemakaavoitus on hyväksytyssä kaavoitusohjelmassa ja 1. vaiheen asemakaavan on arvioitu valmistuvan 2026. Voimajohdon itäinen vaihtoehto vaikuttaisi huomattavasti esimerkiksi Sudenkaaren ja Trollskogenin alueiden maankäyttöön, kaavoitukseen sekä asuinalueen kehittämiseen ja tonttien myyntiin. Siuntion osalta YVA-selostuksessa mainitaan, että "hankealueella ei sijaitse asemakaavoja (lukuun ottamatta kahta ranta-asemakaavaa) eikä tiedossa ole vireillä olevia asemakaavahankkeita". Edellä mainittu Trollskogenin 1. vaiheen eteneminen on Siuntion kaavoitusohjelmassa 2024-2026.

Siuntion maankäytön kehityskuva 2040 ja sitä täydentävä kuntataloudellinen arviointi -dokumenteissa on määritelty Siuntion asemanseudun eli Siuntion Sydämen ja Sunnanvikin yritysalueen eli Siuntion Portin välinen alue yhdeksi Siuntion kasvuvyöhykkeeksi. Valtaosa asutuksesta on osoitettu asemanseudulle, jossa kasvava väestö tukee palveluiden ja kestävien kulkumuotojen toimintaedellytyksiä. Asemanseudun elinvoimaisuus ja vetovoimaisuus lisääntyvät toimintoja monipuolistamalla, ympäristön laatua ja viihtyisyyttä lisäämällä sekä taajamakuva parantamalla. Toiminnoiltaan sekoittunutta taajamarakennetta vahvistetaan erityisesti asemanseudulla ja Siuntion portin alueella, joiden rooli kasvaa kunnan kehittämisessä. Palvelut keskittyvät näille kahdelle alueelle sekä keskustaraitin varrelle ja palvelukeskittymiin. Erityisesti itäinen voimajohtoreitti vaikuttaisi tähän yhdeksi tärkeimmäksi valittuun kasvuvyöhykkeeseen.

Kehityskuvassa on esitelty myös kylä/kulttuuritimantteja sekä virkistys/palvelutimantteja. Sekä läntinen että itäinen voimajohtolinja vaikuttaisivat näiden valittujen kohteiden kehittämiseen. Kulttuurimaisema ja luonto ovat Siuntion merkittäviä vetovoimatekijöitä, joiden keskeisten arvojen säilyminen turvataan jatkossakin alueen kehittämisestä huolimatta. Kestävä yhdyskuntarakenne turvaa osaltaan maiseman ja luonnon arvoja. Suunniteltu voimajohtoreitti vaikuttaa merkittävästi Siuntion kulttuurimaisemaan ja luontoon."

Marko Suoknuuti ehdotti, että lausunnon lause, joka kuuluu

"Siuntion kunta pitää parempana vaihtoehtona esimerkiksi nykyistä Inkoo-Framnäs-Espoo -linjaa ja jatkoa siitä pohjoiseen. Tällöin olisi mahdollisuus seurata olemassa olevia maastokäytäviä ja palvella sekä nykyisiä että tulevia asuin- ja yritysalueita."

muutetaan muotoon

Siuntion kunta pitää parhaimpana vaihtoehtona esimerkiksi nykyistä Inkoo-Framnäs-Espoo -linjaa ja jatkoa siitä pohjoiseen. Tällöin olisi mahdollisuus seurata olemassa olevia maastokäytäviä ja palvella sekä nykyisiä että tulevia asuin- ja yritysalueita. Arvioinnissa olevista vaihtoehdoista läntisin on Siuntion kunnan kannalta parempi. Itäinen vaihtoehto rajoittaa kunnan tulevaisuuden maankäyttöä.

Puheenjohtaja tiedusteli Suoknuutin ehdotuksen saamaa kannatusta ja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Päätös Kunnanhallitus päätti antaa oheisen lausunnon Fingridin Hikiä-Inkoo YVA-selostuksesta.

Kunnanhallitus vaatii, että vaikutusten arvioinnissa kiinnitetään edellä esitetyn lisäksi huomiota seuraaviin seikkoihin:

- Siuntion kunta pyytää selvennystä, miksi Hikiä-Inkoo välille ollaan lisäämässä kapasiteettia juuri tällä linjasuunnitelmalla eikä esimerkiksi jollekin muulle välille
- Siuntion kunta pitää parhaimpana vaihtoehtona esimerkiksi nykyistä Inkoo-Framnäs-Espoo -linjaa ja jatkoa siitä pohjoiseen. Tällöin olisi mahdollisuus seurata olemassa olevia maastokäytäviä ja palvella sekä nykyisiä että tulevia asuin- ja yritysalueita. Arvioinnissa olevista vaihtoehdoista läntisin on Siuntion kunnan kannalta parempi. Itäinen vaihtoehto rajoittaa kunnan tulevaisuuden maankäyttöä.
- Siuntion kunta toivoo, että suunnitelmien vaikutukset yritystoimintaan otetaan huomioon (ml. maatalousyrittäjät)
- Siuntio vaatii, että asutuksen osalta vaikutusten tarkastelualue rajataan 200 metrin sijaan 300 metriin.
- Yhteisvaikutukset sähkölinjojen läheisyyteen liittyvien vihreän siirtymän voimahankkeiden (mm. aurinkovoima) ja muiden sähkönsiirtohankkeiden osalta tulee huomioida.
- Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, *Siuntion ja Degerbyn viljelymaisemat*, tulee ottaa kattavasti huomioon. Vaikutukset maisema-alueella ovat erilaisia riippuen sijainnista ja paikkakohtaiset vaikutukset tulee huomioida erityisen tarkasti. Tämä koskee erityisesti VAMA-aluetta mutta myös hankkeen muita herkkiä maisema-alueita, esim. vaikutus asutuksen lähimaisemaan.
- Siuntion kunta vaatii, että Länsi- ja Itä-vaihtoehtojen erot esitetään selkeästi YVA-selostuksessa. Taulukoihin tulisi sisällyttää vaihtoehdot erikseen ja

- kuntakohtaisesti, jotta niiden eroja voidaan arvioida selkeästi.
- Lisäksi Siuntion kunta toivoo, että selostuksessa kiinnitetään huomiota kuntakohtaisuuteen, eli esitetään vaikutusalueella olevat tekijät kuntakohtaisesti, jotta kuntien on helpompi hahmottaa vaikutukset omilla alueillaan (alueelle sijoittuvat arvokkaat luontokohteet, asutus yms.).
 - Hanke vaikuttaa prosentuaalisesti isoon osaan Siuntion asukkaista. Maisemalliset ja sosiaaliset vaikutukset koskevat merkittävää osaa Siuntion väestöstä. Vaikutusalueella (0 - 300m) sijaitsee 11 % Siuntion loma-asutuksesta ja 3,9% vakituisen asumisen rakennuksista. Kunta vaatii, että YVA-selvityksessä myös tämäntyyppinen prosentuaalinen vaikutus kuntaan otetaan huomioon määrällisen arvion lisäksi.
 - Hankkeen vaikutukset ovat Siuntiossa kokonaisuudessaan jo nyt saatujen pohjatietojen valossa merkittäviä.
 - YVA-selostus tulee olla ruotsin kielellä.

Tämä pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Liitteet YVA Fingrid Hikiä-Inkoo

Päätöshistoria

Kuntakehitysjaosto 15.11.2024 § 67

Valmistelija

Kuntakehitysjohtaja Jytta Poijärvi-Miikkulainen
etunimi.sukunimi@siuntio.fi

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) pyytää Siuntion kunnan kaavoitukselta Fingrid Oyj:n Hausjärven Hikiältä Inkoon sähköasemalle suunnitellun 2x400 kilovoltin voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta lausuntoa. Lausunnot saatiin lisää aikaa 27.11.2024 asti. Asian materiaalit löytyvät liitteenä olevan lausuntopyynnön linkin takaa: <http://www.ymparisto.fi/Hikia-Inkoo-voimajohto-YVA>

Asian tausta:

Hankkeessa tarkastellaan uuden 2x400 kilovoltin voimajohtoyhteyden rakentamista Hausjärven Hikiältä Inkoon sähköasemalle. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (YVA-menettely) tarkastellaan voimajohtoreittejä noin 167 kilometriä, joista uuteen maastokäytävään sijoittuu noin 80 km. Hankkeen toteutuessa Hikiä-Inkoo -voimajohto on noin 110 kilometriä pitkä. Nykyisen

voimajohtoreitin rinnalle rakennettaessa nykyinen voimajohtoalue levenee noin 27-41 metriä. Uudessa maastokäytävässä voimajohtoauea on leveydeltään noin 42 metriä ja voimajohtoalue noin 62 metriä leveä.

Tarkasteltavat johtoreitit sijoittuvat seuraaviin kuntiin: Hausjärvi, Riihimäki, Hyvinkää, Nurmijärvi, Vihti, Siuntio, Lohja ja Inkoo. Voimajohtohankkeella varaudutaan tulevaisuuden sähkönsiirtotarpeiden merkittävään kasvuun Uudenmaan alueella. Voimajohtoyhteyden tavoitteena on mahdollistaa paremmat huolto- ja vikakeskeytykset ilman, että sähköjärjestelmän käyttövarmuus alenee merkittävästi. Uudella voimajohdolla varmistetaan ja ylläpidetään kantaverkon korkeaa käyttövarmuutta sähkönsiirron kasvaessa. Maakaapelivaihtoehtoa ei ole tutkittu tässä YVA-menettelyssä, koska sen käyttövarmuuteen ja ominaisuuksiin liittyy epävarmuuksia ja ympäristövaikutukset on arvioitu avojohtoa merkittävimmäksi.

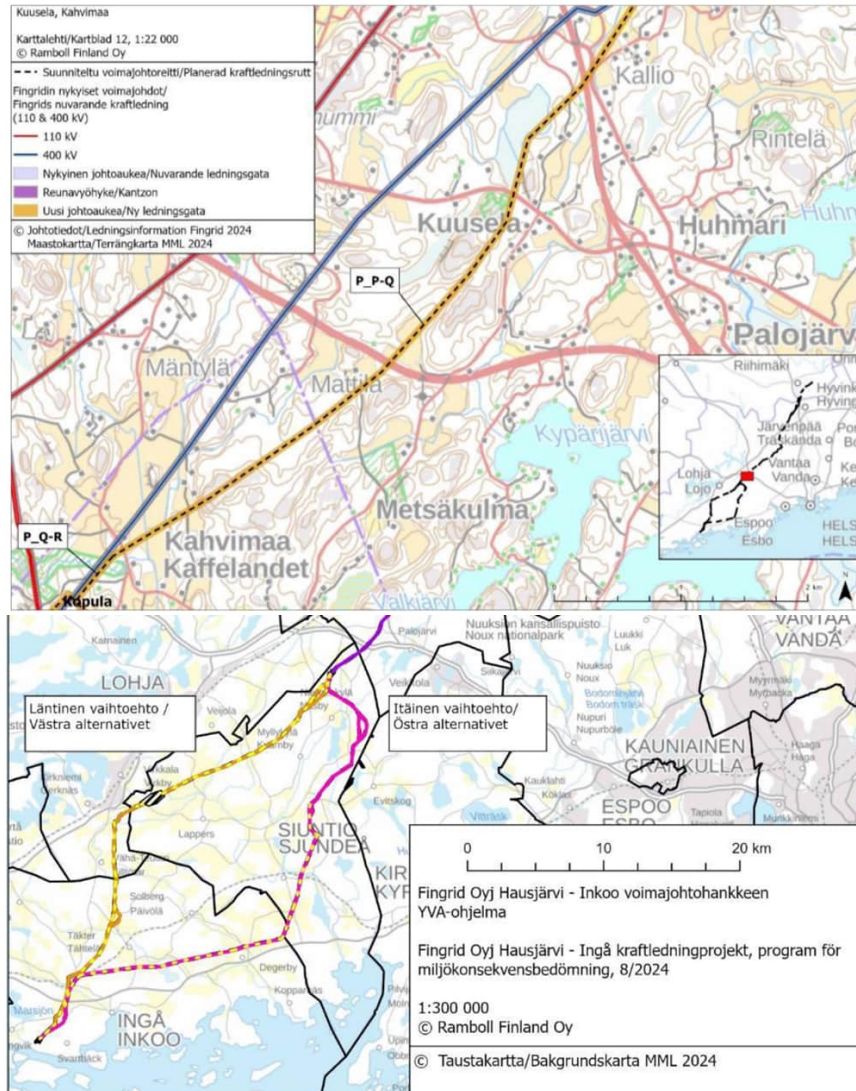
Siuntion osalta voimajohtohanke reitti kulkee seuraavilla osuuksilla:

- Välillä **Passanmäki-Kopula** tarkastellaan olemassa olevan voimajohdon rinnalle sijoittuvaa maastokäytävää noin 14 kilometriä ja uutta maastokäytävää noin 14 kilometriä. Voimajohtoreitti erkanee nykyisestä voimajohdosta neljässä kohdassa. Siuntion osalta voimajohto on tältä osin pääasiassa uutta maastokäytävää Kahvimaan alueella.

Välillä Kopula-Inkoo tarkastellaan kahta päävaihtoehtoa:

- **Läntinen päävaihtoehto (L)** sijoittuu pääosin nykyisen 110 kilovoltin voimajohdon rinnalle kiertäen Lohjan kautta. Läntisessä vaihtoehdossa nykyisten voimajohtojen rinnalle sijoittuvaa osuutta on noin 30 kilometriä ja uutta maastokäytävää noin kymmenen kilometriä
- **Itäinen päävaihto (I)** sijoittuu pääosin nykyisen 400 kilovoltin voimajohdon rinnalle. Itäisessä vaihtoehdossa nykyisten voimajohtojen rinnalle sijoittuvaa osuutta on noin 33 kilometriä ja uutta maastokäytävää noin 17 kilometriä. Yövilän (Övitsby) alueella tarkastellaan itäisen vaihtoehdon erkaantumista kahdeksi alavaihtoehdoksi.

Yhteensä Siuntiossa johtoreitin pituus olisi 51 kilometriä, joka on suurin yksittäisen kunnan osuus koko johtoreitillä.

Kuva 1-1. Hikiä-Inkoo välinen 2x400 kilovoltin suunniteltu voimajohtoyhteys.

Figur 1-1. Den planerade kraftledningsförbindelsen på 2x400 kilovolt mellan Hikiä och Ingå.

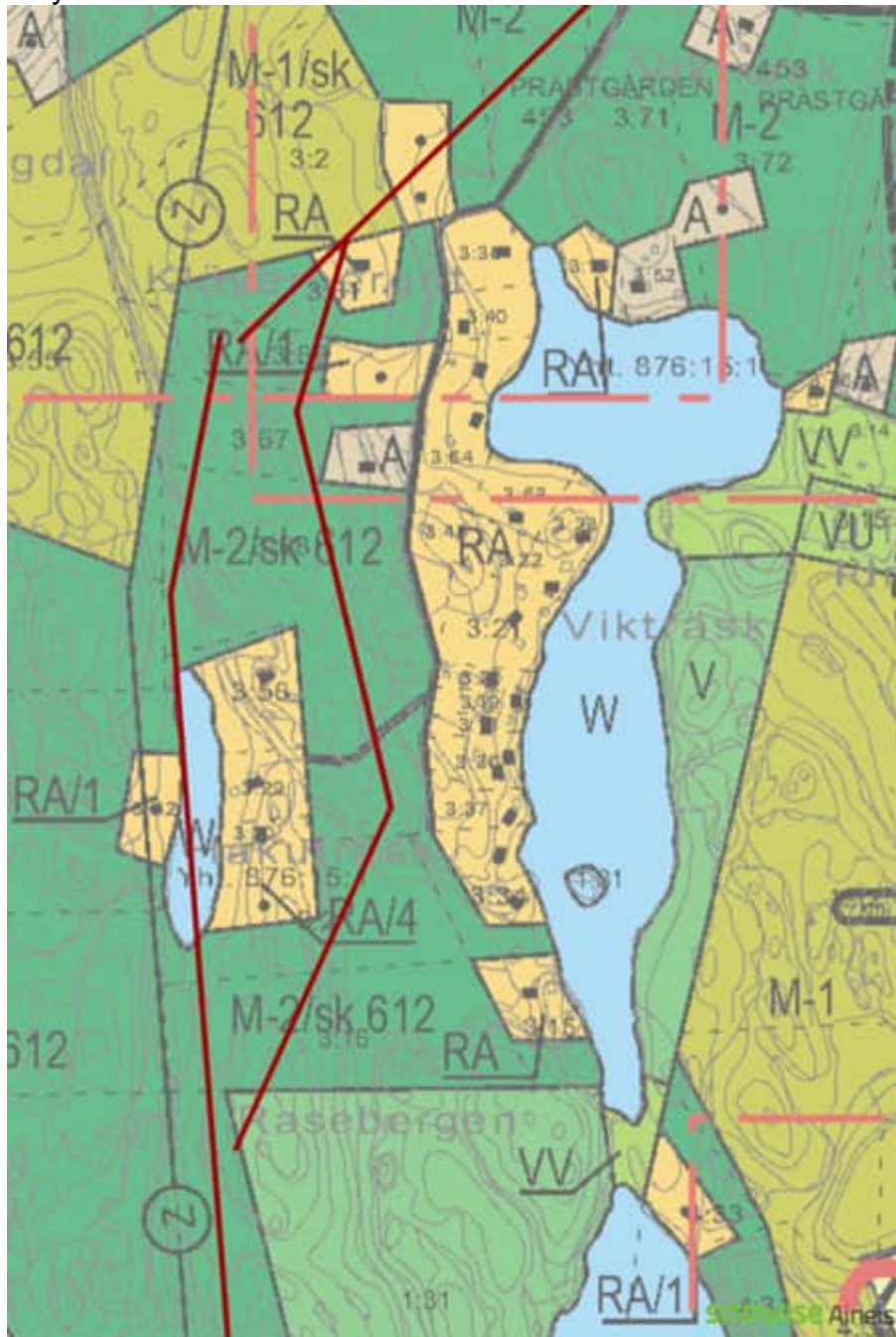
Reittivaihtoehdot on kuvattu tarkemmin arviointiohjelmassa. Materiaalit löytyvät täältä: www.ymparisto.fi/hikia-inkoo-voimajohto-YVA

Hankkeen toteuttamatta jättäminen ei ole hakijan mukaan mahdollista, koska sähkönsiirtoa ei voida tulevaisuudessa hoitaa nykyisellä kantaverkolla ja jo päätetyillä verkkoinvestoinneilla ilman haitallisia siirtokapasiteettirajoituksia tai vaarantamatta käyttövarmuutta.

Vaikutukset Siuntion maankäyttöön ja kaavoitukseen:

Pohjois-Siuntio on merkittävä loma-asumisen alue ja vesistöjen merkitys on

suuri. Koko suunnitellun voimajohdon alueella on 30 lomarakennusta alle 100 m suunnitellun voimajohdon keskilinjasta ja näistä 2/3 osaa on Siuntiossa. Lisäksi 100 - 300 metrin päässä olevista loma-asunnoista 50% sijaitsee Siuntiossa. Voimajohto heikentää loma-asumisen houkuttelevuutta sekä vaikuttaa nykyisten loma-asuntojen arvoon. Vaikutus maankäyttöön näillä alueilla on merkittävä, erityisesti itäisessä vaihtoehdossa.

sijaitsee Siuntiossa ja 100-300 metrin päässä 20%. Itäinen vaihtoehto on suunniteltu kulkevan Sudenkaaren ja Trollskogenin asuinalueiden läpi, läheltä Siuntion keskustaa. Molemmat alueet ovat osa kuntakeskustan alueen laajentamista. Trollskogenin ensimmäisen vaiheen asemakaavoitus on hyväksytyssä kaavoitusohjelmassa ja 1. vaiheen asemakaavan on arvioitu valmistuvan 2026. Voimajohdon itäinen vaihtoehto vaikuttaisi huomattavasti esimerkiksi Sudenkaaren ja Trollskogenin alueiden maankäyttöön, kaavoitukseen sekä asuinalueen kehittämiseen ja tonttien myyntiin. Siuntion osalta YVA-selostuksessa mainitaan, että "hankealueella ei sijaitse asemakaavoja (lukuun ottamatta kahta ranta-asemakaavaa) eikä tiedossa ole vireillä olevia asemakaavahankkeita". Edellä mainittu Trollskogenin 1. vaiheen eteneminen on Siuntion kaavoitusohjelmassa 2024-2026.

Siuntion maankäytön kehityskuva 2040 ja sitä täydentävä kuntataloudellinen arviointi -dokumenteissa on määritelty Siuntion asemanseudun eli Siuntion Sydämen ja Sunnanvikin yritysalueen eli Siuntion Portin välinen alue yhdeksi Siuntion kasvuvyöhykkeeksi. Valtaosa asutuksesta on osoitettu asemanseudulle, jossa kasvava väestö tukee palveluiden ja kestävien kulkumuotojen toimintaedellytyksiä. Asemanseudun elinvoimaisuus ja vetovoimaisuus lisääntyvät toimintoja monipuolistamalla, ympäristön laatua ja viihtyisyyttä lisäämällä sekä taajamakuva parantamalla. Toiminnoiltaan sekoittunutta taajamarakennetta vahvistetaan erityisesti asemanseudulla ja Siuntion portin alueella, joiden rooli kasvaa kunnan kehittämisessä. Palvelut keskittyvät näille kahdelle alueelle sekä keskusraitin varrelle ja palvelukeskittymiin. Erityisesti itäinen voimajohtoreitti vaikuttaisi tähän yhdeksi tärkeimmäksi valittuun kasvuvyöhykkeeseen.

Kehityskuvassa on esitelty myös kylä/kulttuuritimantteja sekä virkistys/palvelutimantteja. Sekä läntinen että itäinen voimajohtolinja vaikuttaisivat näiden valittujen kohteiden kehittämiseen. Kulttuurimaisema ja luonto ovat Siuntion merkittäviä vetovoimatekijöitä, joiden keskeisten arvojen säilyminen turvataan jatkossakin alueen kehittämisestä huolimatta. Kestävä yhdyskuntarakenne turvaa osaltaan maiseman ja luonnon arvoja. Suunniteltu voimajohtoreitti vaikuttaa merkittävästi Siuntion kulttuurimaisemaan ja luontoon.

Kuntakehitysjohdajan ehdotus

Siuntion kuntakehitysjäosto päättää antaa oheisen lausunnon Fingridin Hikiä-Inkoo YVA-selostuksesta ja toivoo, että vaikutusten arvioinnissa kiinnitetään edellä esitetyn lisäksi huomiota seuraaviin seikkoihin:

- **Siuntion kunta pyytää selvennystä, miksi Hikiä-Inkoo välille ollaan lisäämässä kapasiteettia juuri tällä linjasuunnitelmalla eikä esimerkiksi jollekin muulle välille?**

- Siuntion kunta pitää parempana vaihtoehtona esimerkiksi nykyistä Inkoo-Framnäs-Espoo -linjaa ja jatkoa siitä pohjoiseen? Tällöin olisi mahdollisuus seurata olemassa olevia maastokäytäviä ja palvella sekä nykyisiä että tulevia asuin- ja yritysalueita.
- Siuntion kunta toivoo, että suunnitelmien vaikutukset yritystoimintaan otetaan huomioon (ml. maatalousyrittäjät)
- Siuntio vaatii, että asutuksen osalta vaikutusten tarkastelualue rajataan 200 metrin sijaan 300 metriin.
- Yhteisvaikutukset sähkölinjojen läheisyyteen liittyvien vihreän siirtymän voimahankkeiden (mm. aurinkovoima) ja muiden sähkönsiirtohankkeiden osalta tulee huomioida.
- Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, *Siuntion ja Degerbyn viljelymaisemat*, tulee ottaa kattavasti huomioon. Vaikutukset maisema-alueella ovat erilaisia riippuen sijainnista ja paikkakohtaiset vaikutukset tulee huomioida erityisen tarkasti. Tämä koskee erityisesti VAMA-aluetta mutta myös hankkeen muita herkkiä maisema-alueita, esim. vaikutus asutuksen lähimaisemaan.
- Siuntion kunta vaatii, että Länsi- ja Itä-vaihtoehtojen erot esitetään selkeästi YVA-selostuksessa. Taulukoihin tulisi sisällyttää vaihtoehdot erikseen ja kuntakohtaisesti, jotta niiden eroja voidaan arvioida selkeästi.
- Lisäksi Siuntion kunta toivoo, että selostuksessa kiinnitetään huomiota kuntakohtaisuuteen, eli esitetään vaikutusalueella olevat tekijät kuntakohtaisesti, jotta kuntien on helpompi hahmottaa vaikutukset omilla alueillaan (alueelle sijoittuvat arvokkaat luontokohteet, asutus yms.).
- Hanke vaikuttaa prosentuaalisesti isoon osaan Siuntion asukkaista. Maisemalliset ja sosiaaliset vaikutukset koskevat merkittävää osaa Siuntion väestöstä. Vaikutusalueella (0 - 300m) sijaitsee 11 % Siuntion loma-asutuksesta ja 3,9% vakituisen asumisen rakennuksista. Kunta vaatii, että YVA-selvityksessä myös tämäntyyppinen prosentuaalinen vaikutus kuntaan otetaan huomioon määrällisen arvion lisäksi.
- **Hankkeen vaikutukset ovat Siuntiossa kokonaisuudessaan jo nyt saatujen pohjatietojen valossa merkittäviä.**
- **Lisäksi Siuntion kunta huomauttaa, että YVA-selostus olisi hyvä olla myös ruotsin kielellä.**

Kuntakehitysjaosto päättää pyytää lausunnosta kommentit tekniseltä lautakunnalta, valtuuttaa kuntakehitysjohtajan tarvittaessa muokkaamaan lausuntoa kommenttien pohjalta ja päättää viedä lopullisen lausunnon tiedoksi kunnanhallitukselle.

Päätös Ehdotuksen mukaan.

Liitteet YVA Fingrid Hikiä-Inkoo

Päätöshistoria

Ympäristö- ja rakennuslautakunta 5.11.2024 § 83

Valmistelija

Ympäristöpäällikkö Lotta Juusti
etunimi.sukunimi@siuntio.fi

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) pyytää Siuntion kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta Fingrid Oyj:n Hausjärven Hikiältä Inkoon sähköasemalle suunnitellun 2x400 kilovoltin voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta lausuntoa. Lausunnot saatiin lisää aikaa 27.11.2024 asti.

Asian materiaalit löytyvät liitteenä olevan lausuntopyynnön linkin takaa:
<http://www.ymparisto.fi/Hikia-Inkoo-voimajohto-YVA>

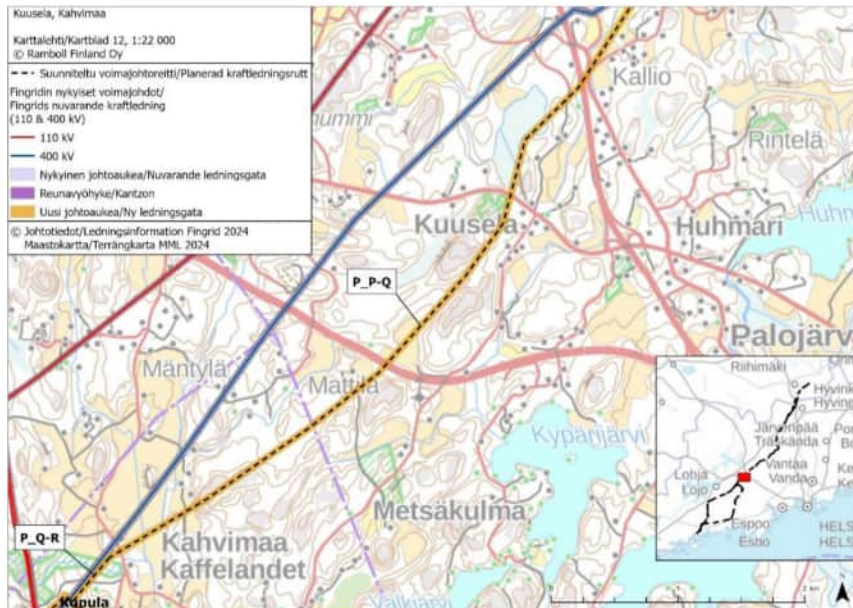
Asian tausta:

Hankkeessa tarkastellaan uuden 2x400 kilovoltin voimajohtoyhteyden rakentamista Hausjärven Hikiältä Inkoon sähköasemalle. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (YVA-menettely) tarkastellaan voimajohtoreittejä noin 167 kilometriä, joista uuteen maastokäytävään sijoittuu noin 80 km. Hankkeen toteutuessa Hikiä-Inkoo -voimajohto on noin 110 kilometriä pitkä. Nykyisen voimajohtoreitin rinnalle rakennettaessa nykyinen voimajohtoalue levenee noin 27-41 metriä. Uudessa maastokäytävässä voimajohtoaukea on leveydeltään noin 42 metriä ja voimajohtoalue noin 62 metriä leveä.

Tarkasteltavat johtoreitit sijoittuvat seuraaviin kuntiin: Hausjärvi, Riihimäki, Hyvinkää, Nurmijärvi, Vihti, Siuntio, Lohja ja Inkoo.

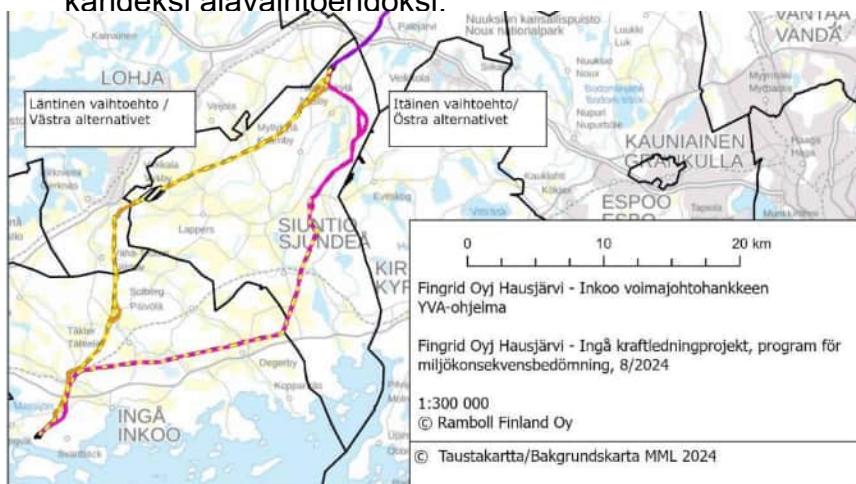
Siuntion osalta voimajohtohanke reitti kulkee seuraavilla osuuksilla:

- Välillä **Passanmäki-Kopula** tarkastellaan olemassa olevan voimajohdon rinnalle sijoittuvaa maastokäytävää noin 14 kilometriä ja uutta maastokäytävää noin 14 kilometriä. Voimajohtoreitti erkanee nykyisestä voimajohdosta neljässä kohdassa. Siuntion osalta voimajohto on tältä osin pääasiassa uutta maastokäytävää Kahvimaan alueella.

Välillä Kopula-Inkoo tarkastellaan kahta päävaihtoehtoa:

- **Läntinen päävaihtoehto (L)** sijoittuu pääosin nykyisen 110 kilovoltin voimajohdon rinnalle kiertäen Lohjan kautta. Läntisessä vaihtoehdossa nykyisten voimajohtojen rinnalle sijoittuvaa osuutta on noin 30 kilometriä ja uutta maastokäytävää noin kymmenen kilometriä
- **Itäinen päävaihto (I)** sijoittuu pääosin nykyisen 400 kilovoltin voimajohdon rinnalle. Itäisessä vaihtoehdossa nykyisten voimajohtojen rinnalle sijoittuvaa osuutta on noin 33 kilometriä ja uutta maastokäytävää noin 17 kilometriä. Yövilän (Övitsby) alueella tarkastellaan itäisen vaihtoehdon erkaantumista kahdeksi alavaihtoehdoksi.

Kuva 1-1. Hikiä-Inkoo välinen 2x400 kilovoltin suunniteltu voimajohtoyhteys.

Figur 1-1. Den planerade kraftledningsförbindelsen på 2x400 kilovolt mellan Hikiä och Ingå.

Reittivaihtoehdot on kuvattu tarkemmin arviointiohjelmassa. Materiaalit löytyvät

täältä: www.ymparisto.fi/hikia-inkoo-voimajohto-YVA

Hankkeen toteuttamatta jättäminen ei ole hakijan mukaan mahdollista, koska sähkönsiirtoa ei voida tulevaisuudessa hoitaa nykyisellä kantaverkolla ja jo päätetyillä verkkoinvestoinneilla ilman haitallisia siirtokapasiteettirajoituksia tai vaarantamatta käyttövarmuutta.

Ympäristöpäällikön ehdotus

Siuntion ympäristö- ja rakennuslautakunta lausuu kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena ympäristövaikutusten arvioinnista seuraavaa:

Siuntio toivoo että vaikutusten arvioinnissa kiinnitetään esitetyn lisäksi huomiota seuraaviin seikkoihin:

- Siuntio vaatii, että asutuksen osalta vaikutusten tarkastelualue rajataan 200 metrin sijaan 300 metriin.
- Vaikutuksia tulee tarkastella mahdollisimman ajankohtaisen tiedon valossa. Ekologisten käytävien aineistona voi soveltaa esim. <https://uudenmaanliitto.fi/wp-content/uploads/2021/10/Uudenmaan-ekologiset-verkostot.pdf> Ekologisten yhteyksien pirtaloitumista tulee verrata vaihtoehtojen länsi ja itä välillä selkeästi.
- Selvityksissä tulisi huomioida myös toteutunut vesistökunnostus. Aineistoa Länsi-Uudenmaan osalta täällä: <https://vesientila.fi/vesistokunnostus/>
- Rakennusteknissä ratkaisuissa tulisi huomioida ja tutkia keinoja ympäristöhaittojen minimoimiseksi, mm. välttämällä metsänkaadot lintujen pesimäaikaan ja toteuttamalla poraukset talviporauksina.
- Yhteisvaikutukset sähkölinjojen läheisyyteen liittyvien vihreän siirtymän voimahankkeiden (mm. aurinkovoima) ja muiden sähkönsiirtohankkeiden osalta tulee huomioida.
- Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, *Siuntion ja Degerbyn viljelymaisemat*, tulee ottaa kattavasti huomioon. Vaikutukset maisema-alueella ovat erilaisia riippuen sijainnista ja paikkakohtaiset vaikutukset tulee huomioida erityisen tarkasti. Tämä koskee erityisesti VAMA-aluetta mutta myös hankkeen muita herkkiä maisema-alueita, esim. vaikutus asutuksen lähimaisemaan.
- Siuntion kunta vaatii, että Länsi- ja Itä-vaihtoehtojen erot on esitetään selkeästi YVA-selostuksessa. Taulukoihin tulisi sisällyttää vaihtoehdot

erikseen ja kuntakohtaisesti, jotta niiden eroja voidaan arvioida selkeästi.

- Lisäksi Siuntion kunta toivoo, että selostuksessa kiinnitetään huomiota kuntakohtaisuuteen, eli esitetään vaikutusalueella olevat tekijät kuntakohtaisesti, jotta kuntien on helpompi hahmottaa vaikutukset omilla alueillaan (alueelle sijoittuvat arvokkaat luontokohteet, asutus yms.).
- Siuntion kunta näkee kohtuullisena, että luontohaittojen minimoinnin lisäksi lupavaiheessa ja YVA-prosessissakin, tutkittaisiin myös vapaaehtoista ekologista kompensatiota haittojen lieventämistimenpiteenä, esimerkiksi osallistumalla paikallisiin kunnostushankkeisiin.
- Hanke vaikuttaa prosentuaalisesti isoon osaan Siuntion asukkaista. Maisemalliset ja sosiaaliset vaikutukset koskevat merkittävää osaa Siuntion väestöstä. Vaikutusalueella (0 - 300m) sijaitsee 11 % Siuntion loma-asutuksesta ja 3,9% vakituisen asumisen rakennuksista. Kunta vaatii, että YVA-selvityksessä myös tämäntyyppinen prosentuaalinen vaikutus kuntaan otetaan huomioon määrällisen arvion lisäksi.

- **Hankkeen vaikutukset ovat Siuntiossa kokonaisuudessaan jo nyt saatujen pohjatietojen valossa merkittäviä.**

Lautakunta päättää lisäksi viedä ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnon tiedoksi kunnanhallitukselle.

Käsittely

Maxenius jääväsi itsensä ja poistui käsittelyn ajaksi.

Östberg ehdotti, että pöytäkirjaan laitetaan maininta: Fingrid Oy:n YVA-ohjelma oli vain suomen kielellä, mutta sen olisi pitänyt olla myös ruotsiksi.

Östberg ehdotti lisäykseksi ympäristösuojeluviranomaisen lausuntoon, että suunnitteilla oleva sähköasema ei sovellut Ängsholmin-Kokkilan-alueelle, koska

- alue ei ole teollisuusaluetta
- sähköasema olisi Siuntion suurin rakennus
- sijainti on arvokkaalla kulttuurimaisema-alueella
- se pilaisi täysin kulttuurimaiseman
- se rajoittuisi valtakunnallisesti arvokkaaseen Siuntion ja Degerbyn viljelymaisemat -maisema-alueeseen ja Myransin valtakunnallisesti tärkeään lintualueeseen
- lännempänä on kaavoitettua teollisuusaluetta.

Lehtonen ehdotti lisäykseksi ympäristösuojeluviranomaisen lausuntoon, että

- ensisijaisesti tulisi hyödyntää nykyisiä linjoja

- maakaapelointia tulisi tarkastella yhtenä toteutusvaihtoehtona ainakin ympäristölle kriittisillä alueilla.

Puheenjohtaja tiedusteli ehdotuksien saamaa kannatusta ja totesi niiden tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Muutettu ehdotus

Siuntion ympäristö- ja rakennuslautakunta lausuu kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena ympäristövaikutusten arvioinnista seuraavaa:

Siuntio toivoo että vaikutusten arvioinnissa kiinnitetään esitetyn lisäksi huomiota seuraaviin seikkoihin:

- Siuntio vaatii, että asutuksen osalta vaikutusten tarkastelualue rajataan 200 metrin sijaan 300 metriin.
- Vaikutuksia tulee tarkastella mahdollisimman ajankohtaisen tiedon valossa. Ekologisten käytävien aineistona voi soveltaa esim. <https://uudenmaanliitto.fi/wp-content/uploads/2021/10/Uudenmaan-ekologiset-verkostot.pdf> Ekologisten yhteyksien pirtaloitumista tulee verrata vaihtoehtojen länsi ja itä välillä selkeästi.
- Selvityksissä tulisi huomioida myös toteutunut vesistökunnostus. Aineistoa Länsi-Uudenmaan osalta täällä: <https://vesientila.fi/vesistokunnostus/>
- Rakennusteknissä ratkaisuihin tulisi huomioida ja tutkia keinoja ympäristöhaittojen minimoimiseksi, mm. välttämällä metsänkaadot lintujen pesimäaikaan ja toteuttamalla poraukset talviporauksina.
- Yhteisvaikutukset sähkölinjojen läheisyyteen liittyvien vihreän siirtymän voimahankkeiden (mm. aurinkovoima) ja muiden sähkönsiirtohankkeiden osalta tulee huomioida.
- Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, *Siuntion ja Degerbyn viljelymaisemat*, tulee ottaa kattavasti huomioon. Vaikutukset maisema-alueella ovat erilaisia riippuen sijainnista ja paikkakohtaiset vaikutukset tulee huomioida erityisen tarkasti. Tämä koskee erityisesti VAMA-aluetta mutta myös hankkeen muita herkkiä maisema-alueita, esim. vaikutus asutuksen lähimaisemaan.
- Siuntion kunta vaatii, että Länsi- ja Itä-vaihtoehtojen erot on esitettävä selkeästi YVA-selostuksessa. Taulukoihin tulisi sisällyttää vaihtoehdot erikseen ja kuntakohtaisesti, jotta niiden eroja voidaan arvioida selkeästi.

- Lisäksi Siuntion kunta toivoo, että selostuksessa kiinnitetään huomiota kuntakohtaisuuteen, eli esitetään vaikutusalueella olevat tekijät kuntakohtaisesti, jotta kuntien on helpompi hahmottaa vaikutukset omilla alueillaan (alueelle sijoittuvat arvokkaat luontokohteet, asutus yms.).
- Siuntion kunta näkee kohtuullisena, että luontohaittojen minimoinnin lisäksi lupavaiheessa ja YVA-prosessissakin, tutkittaisiin myös vapaaehtoista ekologista kompensatiota haittojen lieventämistoimenpiteenä, esimerkiksi osallistumalla paikallisiin kunnostushankkeisiin.
- Hanke vaikuttaa prosentuaalisesti isoon osaan Siuntion asukkaista. Maisemalliset ja sosiaaliset vaikutukset koskevat merkittävää osaa Siuntion väestöstä. Vaikutusalueella (0 - 300m) sijaitsee 11 % Siuntion loma-asutuksesta ja 3,9% vakituisen asumisen rakennuksista. Kunta vaatii, että YVA-selvityksessä myös tämäntyyppinen prosentuaalinen vaikutus kuntaan otetaan huomioon määrällisen arvion lisäksi.
- Lisäksi suunnitteilla oleva sähköasema ei sovellut Ängsholmin-Kokkilan-alueelle, koska alue ei ole teollisuusaluetta, sähköasema olisi Siuntion suurin rakennus, sijainti on arvokkaalla kulttuurimaisema-alueella, se pilaisi täysin kulttuurimaiseman, se rajoittuisi valtakunnallisesti arvokkaaseen Siuntion ja Degerbyn viljelymaisemat -maisema-alueeseen ja Myransin valtakunnallisesti tärkeään lintualueeseen ja lännempänä on kaavoitettua teollisuusaluetta.
- Lisäksi ensisijaisesti tulisi hyödyntää nykyisiä linjoja, ja maakaapelointia tulisi tarkastella yhtenä toteutusvaihtoehtona ainakin ympäristölle kriittisillä alueilla.
- **Hankkeen vaikutukset ovat Siuntiossa kokonaisuudessaan jo nyt saatujen pohjatietojen valossa merkittäviä.**

Lautakunta päättää lisäksi viedä ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnon tiedoksi kunnanhallitukselle.

Päätös Muutetun ehdotuksen mukaan.

Jakelu

ELY-keskus

Vihdin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto YVA-ohjelmasta, Fingrid Oyj:n 2x400 kV Hikiä-Inkoo voimajohtohanke

Ympäristölautakunta 27.11.2024 § 53
394/11.00.03/2024

Fingrid Oyj on toimittanut Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) ympäristövaikutusten arviointiohjelman (YVA-ohjelma), joka koskee 2x400 kilovoltin voimajohtohanketta Hausjärven Hikiältä Inkoon sähköasemalle.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on pyytänyt lausuntoa Fingrid Oyj:n Hikiä (Hausjärvi) - Inkoo 2x400 kV:n voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toimii hankkeessa YVA-lain tarkoittamana yhteysviranomaisena. Lisätietoja antaa ylitarkastaja Reetta Suni, p. +358 295 021 252. Arviointiohjelma ja kuulutus löytyvät ympäristöhallinnon verkkosivuilta www.ymparisto.fi/Hikia-Inkoo-voimajohto-YVA.

Lausunto pyydetään toimittamaan 29.11.2024 mennessä (viitteeksi UUDELY/1772/2024).

Asian taustaa:

Hankkeessa tarkastellaan uuden 2x400 kilovoltin voimajohtoyhteyden rakentamista Hausjärven Hikiältä Inkoon sähköasemalle.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (YVA menettely) tarkastellaan voimajohtoreittejä noin 167 kilometriä, joista uuteen maastokäytävään sijoittuisi noin 80 km. Hankkeen toteutuessa Hikiä-Inkoo voimajohto on noin 110 kilometriä pitkä. Nykyisen voimajohtoreitin rinnalle rakentaessa nykyinen voimajohtoalue levenee noin 27-41 metriä. Uudessa maastokäytävässä voimajohtoaukea on leveydeltään noin 42 metriä ja voimajohtoalue 62 metriä.

Tarkasteltavat johtoreitit sijoittuvat seuraaviin kuntiin: Hausjärvi, Riihimäki, Hyvinkää, Nurmijärvi, Vihti, Siuntio, Lohja ja Inkoo.

Hankkeen toteuttamatta jättäminen ei ole hakijan mukaan mahdollista, koska sähkönsiirtoa ei voida tulevaisuudessa hoitaa nykyisellä kantaverkolla ja jo päätetyillä verkkoinvestoinneilla ilman haitallisia siirtokapasiteettirajoituksia tai vaarnatamatta käyttövarmuutta.

Valmistelija

Sari Brusila etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 050 5114 202

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö Sari Brusila

Ehdotus

Vihdin kunnan ympäristöviranomaisen pyytää ottamaan huomioon seuraavat asiat YVA-prosessissa:

Voimajohto on suunniteltu kulkevaksi osayleiskaavoitetun Etelä-Nummelan työpaikka-alueen läpi. Alueen asemakaavoittaminen on parhaillaan vireillä. YVA-aineistossa esitetty voimajohtolinjaus aiheuttaisi haittaa alueen suunnittelulle ja rajoittaisi alueen toteuttamismahdollisuuksia. Fingrid Oyj on Vihdin kunnan aloitteesta tehnyt YVA -aineistossa esitettyyn voimajohtolinjaukseen muutoksen Etelä-Nummelan työpaikka-alueen kohdalla (P_P-Q). Vihdin kunta katsoo, että muutos on tarpeellinen kunnan merkittävimmän työpaikka-alueen suunnittelun ja toteuttamisen kannalta.

Muita huomioitavia asioita;

-Rakennustyöt olisi hyvä ajoittaa talviaikaan. Routa suojaa maaperää työkoneilta ja toisaalta työt sijoittuisivat lintujen pesimäajan ulkopuolelle.

- Voimajohtohanke sijaitsee Vihdin alueella osin samoilla seuduilla kuin suunniteltu vetyverkko. Mahdolliset yhteisvaikutukset on syytä huomioida.

- Rakennettaessa olisi hyvä suosia paalutusta aina kun mahdollista. Tällöin ei tarvitse tehdä kaivuutöitä, käsitellä maamassoja, tuoda muualta täyttömaita eikä kuljettaa maita pois.

- Johtoaukean ja reunavyöhykkeen raivaaminen olisi hyvä pitää minimissään, toki turvallisuus edellä.

- Vihdissä johtoaukea sivuaa joitain luonnonsuojelualueita. Aukean vaikutus hyvä huomioida näissä. Eri verkostovaihtoehtoissa (länsi ja itä) on tärkeää arvioida vaikutukset ekologisiin verkostoihin.

Lisäksi Vihdin kunta toivoo, että selostuksessa kiinnitetään huomiota kuntakohtaisuuteen, eli esitetään vaikutusalueella olevat tekijät kuntakohtaisesti, jotta kuntien on helpompi hahmottaa vaikutukset omilla alueillaan (alueelle sijoittuvat arvokkaat luontokohteet, asutus yms.).

Selvityksissä tulisi huomioida myös alueella toteutunut vesistökunnostus. Aineistoa Länsi-Uudenmaan osalta täällä: <https://vesientila.fi/vesistokunnostus/>

Päätös

Lautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Tiedoksi

Vihdin kunta

Ote pöytäkirjasta

Ympäristölautakunta

§ 53

27.11.2024

Otteen oikeaksi todistaa 28.11.2024

Salme Napari
pöytäkirjanpitäjä

